

T.C
Cumhuriyet Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

GÜZEL SANATLAR LİSELERİ BATI MÜZİĞİ ÇALGI
TOPLULUKLARI DERSİ REPERTUVARINA YÖNELİK
SORUNLARIN İNCELENMESİ

Pınar DAĞDEVİREN
Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı
Prof. Dr. M. Hilmi BULUT

Sivas
Mayıs, 2015

**GÜZEL SANATLAR LİSELERİ BATI MÜZİĞİ ÇALGI
TOPLULUKLARI DERSİ REPERTUVARINA YÖNELİK
SORUNLARIN İNCELENMESİ**

Pınar DAĞDEVİREN

**Cumhuriyet Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü**

**Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Güzel Sanatlar Eğitimi
Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı İçin Öngördüğü**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Olarak Hazırlanmıştır.**

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT**

**Sivas
Mayıs, 2015**

KABUL VE ONAY

Pınar DAĞDEVİREN'in hazırlamış olduğu "Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Repertuvarına Yönelik Sorunların İncelenmesi" başlıklı bu çalışma, (Savunma sınav tarihinde) tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından (Anabilim Dalı, Bilim Dalı)'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İ m z a

Unvanı, AdıveSoyadı, (Başkan)

İ m z a

Unvanı, AdıveSoyadı, (Danışman)

İ m z a

Unvanı, AdıveSoyadı, (Varsa İkinci Danışman)

İ m z a

Unvanı, AdıveSoyadı

İ m z a

Unvanı, AdıveSoyadı

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

../.../

İ m z a

Unvanı, AdıveSoyadı

EnstitüMüdürü

ETİK SÖZÜ

Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzu (Yönerge)'nda belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- ✓ Bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- ✓ Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- ✓ Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere, bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- ✓ Bütün bilgilerin doğru ve tam olduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ✓ Tezin herhangi bir bölümünü, Cumhuriyet Üniversitesi veya bir başka üniversitede, bir başka tez çalışması olarak sunmadığımı; beyan ederim.

30 / 04 / 2015

Pınar DAĞDEVİREN

ÖZET

DAĞDEVİREN, Pınar. Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Repertuvarına Yönelik Sorunların İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 2015.

Bu araştırmanın amacı Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin öğretim programının yapısı ve uygulanmasına ilişkin mevcut durumu saptamak, bulgularla durum değerlendirmesi gerçekleştirmek, önerilerle bu dersin daha işlevsel hale gelmesine katkı sağlamaktır. Bu çalışmada çeşitli Güzel Sanatlar Liseleri ile görüşülerek Batı Müziği Çalgı Toplulukları derslerinde seslendirilen eserlerin karşılaştırılması yapılmıştır. Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin öğretim programının yapısı ve uygulanmasına ilişkin ilkeler incelenerek Güzel Sanatlar Liseleri arasındaki derslerde kullanılan repertuvarlar, çalınan eserlerin çeşitliliği incelenmiş ve kıyaslanmış olup, repertuvarların birbiriyle örtüşüp örtüşmediği ayrıca mevcut orkestra kitaplarının derslerde kullanılabilirliği araştırılmıştır.

Araştırma, taşıdığı amaç ve bu amaca uygun olarak kullanılan yöntem bakımından betimsel bir çalışmadır. Verilerin toplanmasında veri toplama yöntemleri arasında yer alan “Görüşme Yöntemi” ve ‘Kaynak Tarama Yöntemi’ Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenleri ile yapılmıştır.

Bu çalışma, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi repertuvar çalışması yapacak araştırmacılara kaynak oluşturması bakımından ve Güzel Sanatlar Liselerinde bu derse giren öğretmenler için repertuvar havuzu oluşturulması bakımından önemlidir.

Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda toplam on dört güzel sanatlar lisesinde seslendirilen eserler bir araya getirilmiştir. Eserler incelendiğinde; bir okulun seslendirdiği eserleri, diğer okulların seslendirme oranı az olduğu için repertuvar seçiminde eser çeşitliliğinin çok fazla olduğu görülmüştür. Ayrıca hemen her Güzel Sanatlar Lisesi’nde seçilen repertuvarın bir kısmında ya orkestra dersine giren ya da okulda görev yapan bir öğretmen tarafından düzenlenmiş eserler yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar Lisesi, Batı Müziği Çalgı Toplulukları (Orkestra), Repertuvar.

ABSTRACT

DAĞDEVİREN, Pınar. The Analysis of Problems Oriented To the Repertoire of the Classical Music Instrument Ensemble Classes at Fine Arts High Schools, Sivas, 2015.

The goal of this research is to detect the current state related to the construction and application of the curriculum of Classical Music Instrument Ensemble classes at Fine Art High Schools to realize the situation assessment according to the indications and to contribute to make these classes more functional through suggestions. Within this research various Fine Art High Schools have been seen and the pieces played at Classical Music Instrument Ensemble classes have been compared. The Principles of the construction and application of the curriculum of the Classical Music Instrument Ensemble classes have been examined; and the repertoires used within the classes at Fine Art High Schools, the variety of the pieces played have been investigated and compared; whether the repertoires overlap each other and the usability of the current orchestra books within the classes have been researched.

This research is a descriptive study in regard to its goal and the method used in accordance to that goal. The data collecting methods used i.e. "Interviewing " and "scanning sources" have been done with the teachers of Classical Music Instrument Ensemble classes at Fine Art High Schools.

This study is important for being a source for researchers of repertoire study of Classical Music Instrument Ensemble classes and for being a repertoire pool for teachers teaching these classes at Fine Art High Schools.

The pieces played in fourteen Fine Art High Schools have been gathered according to the data obtained at the end of the research. When the pieces are examined it has been seen that the pieces played in one school are rarely played by another school; therefore, the variety of the pieces chosen for the repertoire is very large. Moreover, it has been seen that at almost each Fine Art High School, at one part of the repertoire there is a piece composed by an orchestra teacher or by one of the teachers teaching at that school.

Keywords: Fine Art School, Classical Music Instrument Ensembles (Orchestra), Repertoire.

ÖNSÖZ

YÖK Dökümantasyon Merkezinden elde edilen Yüksek Lisans ve Doktora tezleri incelediğinde Batı Müziği Çalgı Toplulukları konusunda yapılan araştırmaların büyük ölçüde müzik eğitimi veren lisans eğitimi için olduğu görülmüştür.

Bu çalışmada, Güzel Sanatlar Liselerinde verilmekte olan Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi incelenmiş, oluşturulan repertuvarlar ekseninde “Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi repertuvarında hangi eserlerin seslendirildiği ve repertuvarlar arasındaki farklılıklar ortaya konularak ortak repertuvar havuzu oluşturulmuştur.

Yüksek Lisans çalışma sürecinde başta danışman hocamız Prof. Dr. M. Hilmi BULUT olmak üzere bu araştırmanın oluşum, gelişim ve düzeltme aşamalarında her türlü desteği sağlayan Yrd. Doç. Özlem ÖZALTUNOĞLU’na, araştırma boyunca fikirleri ve deneyimleriyle çalışmama yön veren, ilgi ve desteğini esirgmeden büyük sabır gösteren değerli eşim Mustafa DAĞDEVİREN’e, kitaplarını ve desteklerini esirgemeyen, bu yola birlikte başladığımız yüksek lisans arkadaşlarım Yunus YAPALI ve Kenan GÜL’e, çevirilerimde yardımcı olan Bismil HASBEK’e, varlığını hep arkamda hissettiğim babama, aileme, evdeki en büyük yardımcım annem Suna ÇALIŞKAN’a, bu aralar ihmal etmek zorunda kaldığım çocuklarım B.Efe ve S.Doğaç DAĞDEVİREN’e, motive kaynağım arkadaşlarıma ve öğrencilerime sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bu çalışmanın hem Güzel Sanatlar Liseleri hem de Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri ve öğretmenleri için bir kaynak olması temennisiyle...

İÇİNDEKİLER

ETİK SÖZÜ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
ÖNSÖZ	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar DİZİNİ	ix
GRAFİKLER DİZİNİ	x
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1.Problem Durumu	1
1.2.Araştırmanın Amacı	1
1.3.Araştırmanın Önemi	2
1.4.Araştırmanın Problem Cümlesi	2
1.5.Araştırmanın Alt Problemleri	2
1.6. Araştırmanın Varsayımları(Sayıtlar).....	3
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları	3
1.8. Araştırmanın Kavram Tanımları	4
BÖLÜM II	5
ALANYAZIN TARAMASI VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1.GÜZEL SANATLAR LİSESİ.....	5
2.1.1.Güzel Sanatlar Lisesi Tarihçesi	5
2.1.2. Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği ve Amaçları.....	9
2.2.BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI.....	9
2.2.1.Batı Müziği Çalgı Toplulukları Kavramı.....	9
2.2.2. Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi	15
2.2.3. Orkestra Şefi Kavramı	16
2.3. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı.....	17
2.3.1.Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı.....	17

2.3.2. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına İlişkin İlke ve Açıklamalar	18
2.3.3. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Temel Yaklaşımı	19
2.3.4. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Yapısı	20
2.3.4.1. Toplu Çalma Becerisi	20
2.3.4.2. Şefe Uyum Becerisi	21
2.3.4.3. Yorumlama Becerisi	21
2.3.4.4. Sahne ve Performans Becerisi	22
2.3.5. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı Öğrenme Alanları	23
2.3.5.1. Orkestra Düzeni	23
2.3.5.2. Çokseslilik	25
2.3.5.3. Müzikte Dönemler	25
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	29
BÖLÜM III	39
YÖNTEM	39
3.1. Araştırmanın Yöntemi	39
3.1.1. Araştırma Modeli (Deseni)	39
3.1.2. Evren	40
3.1.3. Örneklem	42
3.1.4. Veri Toplama Araçları	42
3.1.5. Veri Toplama Araçlarının Uygulanması ve Toplanması	43
3.1.6. Verilerin Analizi	45
BÖLÜM IV	46
BULGULAR VE YORUM	46
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	46
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	58
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	63
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	69

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	76
4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	79
BÖLÜM V.....	82
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	82
5.1. SONUÇ.....	82
5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	82
5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	83
5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	84
5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	85
5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	86
5.1.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	87
5.2. ÖNERİLER	88
KAYNAKÇA	89
EKLER.....	94
Ek 1. Görüşme Formu	95
Ek 2. Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi	96
Ek 3. Niğde Güzel Sanatlar Lisesi.....	97
Ek 4. Tokat Güzel Sanatlar Lisesi	98
Ek 5. Mersin Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi	99
Ek 6. Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi	100
Ek 7. Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi	101
Ek 8. İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi	102
Ek 9. Uşak Güzel Sanatlar Lisesi	103
Ek 10. Ordu Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi	104
Ek 11. Kütahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi	105
Ek 12. Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi	106
Ek 13. İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi	107
Ek 14. Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi	108
Ek 15. Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi	109
Ek 16. MEB Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kitabında Yer Alan Repertuvar Listesi	110

Ek 17. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği algı Toplulukları Dersi Öğretim Programı	111
ÖZGEÇMİŞ.....	132

TABLolar DİZİNİ

Tablo-1 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Repertuvarları	47
Tablo-2 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Bestelenmiş Türk Müziği Repertuvarları	59
Tablo-3 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlenmiş Türkü Repertuvarları	64
Tablo-4 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlemiş Türk Müziği Repertuvarları	70
Tablo 5. İlgili Okullarda Görev Yapan Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretmenlerinin Düzenlemeleri-Eserleri	77
Tablo 6. MEB Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kitabında Yer Alan Repertuvar Listesi.....	80

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik-1 Güzel Sanatlar Liseleri Repertuvarları Klasik Batı Müziği Bestecileri ..53	
Grafik-2 Güzel Sanatlar Liseleri Repertuvarları Klasik Batı Müziği Eserleri.....55	
Grafik 3 Güzel Sanatlar Liseleri Repertuvarları Klasik Batı Müziği Düzenleme Yapan Besteciler	57
Grafik-4 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Bestelenmiş Türk Müziği Eserlerinin Bestecileri.....	61
Grafik-5 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Bestelenmiş Türk Müziği Eserleri	62
Grafik-6 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Türküler Düzenleyen Besteciler.....	67
Grafik 7 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlenmiş Türküler.....	68
Grafik-8 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlemiş Türk Müziği Eserlerinin Bestecileri.....	73
Grafik-9 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlemiş Türk Müziği Eserleri	74
Grafik -10 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlemiş Türk Müziği Eserlerini Düzenleyen Besteciler.....	75
Grafik-11 İlgili Okullarda Görev Yapan Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretmenlerinin Düzenlemeleri-Eserleri.....	78

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi tanımlanmış ve sırasıyla araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıkları, varsayımları belirlenmiş, araştırmaya özgü terimlerin tanımları yapılmıştır.

1.1.Problem Durumu

Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde belirlenmiş olan müfredat uygulanmasına rağmen Güzel Sanatlar Liseleri arasında farklı repertuvarların seslendirilmesi nedeniyle konunun araştırılmasına gerek duyulmuştur. Her alanda olduğu gibi toplu çalma ve orkestra oluşturmada da bireysel farklılıklar ve hazır bulunuşluk düzeyleri farklılık gösterebilir. Ancak milli eğitimin amacı belirli bir seviyeyi yakaladıktan sonra farklılığın göz ardı edilmesini uygun görebilir. Bu araştırmada ayrıca ders kitabıyla ilgili olarak da yaklaşımların incelenmesi açısından önemlidir.

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin öğretim programının yapısı ve uygulanmasına ilişkin mevcut durumu saptamak, bulgularla durum değerlendirmesi gerçekleştirmek, önerilerle bu dersin daha işlevsel hale gelmesine katkı sağlamaktır. Bu araştırmada, Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin öğretim programının yapısı ve uygulanmasına ilişkin ilkeler incelenerek, bu derste kullanılan repertuvarların birbiriyle örtüşüp örtüşmediği ve bu derslerde çalınan eserlerin çeşitliliği araştırılmaktadır. Repertuvar seçiminde hangi Klasik Batı Müziği bestecilerinin, hangi Klasik Batı Müziği eserlerinin, hangi düzenlenmiş Klasik Batı Müziği eserlerinin, hangi Türk Müziği bestecilerinin, hangi Türk Müziği eserlerinin tercih edildiği incelenmiş ve kıyaslanmıştır. Bununla birlikte hangi türkülerinin repertuvarlarda bulunduğu, hangi bestecilerin türkü

düzenlemeleri yaptıkları araştırılmıştır. Ayrıca mevcut orkestra kitaplarının derslerde kullanılabilirliği araştırılmış, Güzel Sanatlar Liseleri için repertuvar havuzu oluşturulması amaçlanmaktadır.

1.3.Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi repertuvar çalışması yapacak araştırmacılara kaynak oluşturması bakımından ve Güzel Sanatlar Liselerinde Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersine yürütmekte-yürütecek olan öğretmenler için repertuvar havuzu oluşturulması bakımından önemlidir.

1.4.Araştırmanın Problem Cümlesi

“Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programının amacına uygun yürütülmesi bakımından repertuvarlar arasında liselere göre farklılık var mıdır?” cümlesi araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.5.Araştırmanın Alt Problemleri

1. Güzel Sanatlar Liselerinde Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği repertuvarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

2. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri repertuvarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

3. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş türkü repertuvarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

4. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk müziği repertuvarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

5. İlgili okullarda görev yapan Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserleri repertuvarlarında yer almakta mıdır?

6. İlgili okullarda Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuvarın kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

1.6. Araştırmanın Varsayımları(Sayıtlar)

1. Bu araştırmada örnekleme oluşturan Güzel Sanatlar Liseleri'nin evreni yansıtmakta olduğu,
2. İzlenen yöntemin araştırmanın amacına uygun olduğu,
3. Uygulanan veri toplama tekniğinin geçerli ve güvenilir olduğu,
4. Ulaşılan kaynakların ve elde edilen verilerin bu araştırma kapsamında yeterli olduğu,
5. Örneklem grubundan alınan cevapların gerçeği yansıttığı varsayılmıştır.

1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

1- Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Güzel Sanatlar Liseleri arasından rastgele seçilen on dört Güzel Sanatlar Lisesi ile sınırlıdır. Bu liseler Niğde Güzel Sanatlar Lisesi, Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi, Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi, Tokat Güzel Sanatlar Lisesi, , İzmir Ümrân Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, Mersin Nevit Kodallı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi, Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi, Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi, Ordu Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi, Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi, Kütahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi, Uşak Güzel Sanatlar Lisesi, İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi, Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi' dir.

2- Bu araştırma, yukarıda sözü edilen Güzel Sanatlar Liselerinde görev yapan, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini yürütmekte olan müzik öğretmenleriyle sınırlıdır.

3- Bu araştırma, yukarıda sözü edilen Güzel Sanatlar Liselerinde öğrenim gören 11. ve 12. Sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

4- Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersiyle sınırlıdır.

5- Bu araştırma, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabıyla sınırlıdır.

6- Yüksek Lisans Programı eğitimi içerisinde tez için ayrılan süre ve maliyetle sınırlıdır.

1.8. Araştırmanın Kavram Tanımları

Araştırmada yer alan araştırmaya özgü bazı sözcük ve kavramların tanımları şunlardır:

Çalgı topluluğu: Değişik çalgıların bir arada bulunduğu küçük müzik topluluğu.

Çokseslilik: Birden fazla ses partisinin yer aldığı müzik, polifoni.

Düzenleme: Belirli sesler, çalgılar veya topluluklar için yazılmış bir eserin, başka sesler, çalgılar veya topluluklar tarafından söylenip çalınabilmesi için o eserde yapılan değişiklik, aranjman.

Orkestra: Çeşitli çalgı sanatçılarından oluşan ve sergilediği ses renkleriyle dengeli bir bileşimde bütünleşen geniş seslendirme topluluğu.

Orkestra/Oda Müziği Eğitimi: Orkestra/oda müziği topluluğunu oluşturan bireylerin müziksel davranışlarında toplu çalma yoluyla amaçlı olarak değişim ve gelişim meydana getirme süreci.

Repertuar (Dağarcık): Bir seslendiricinin ya da seslendirme topluluğunun, konser programına girmek üzere yorumlama çalışmaları önceden yapılmış olan ve konser için hazır bulunan eserler toplamı. Bir müzik türünün, çeşidinin ya da tanımı belirli bir müzik stili çerçevesindeki eserlerin oluşturduğu bütün.

BÖLÜM II

ALAN YAZIN TARAMASI VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma probleminin kaynağını oluşturduğu düşünülen, Güzel Sanatlar Lisesi Tarihçesi, Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği ve Amaçları, Batı Müziği Çalgı Toplulukları Kavramı, Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi, Orkestra Şefi Kavramı, Orkestra Düzeni, Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı, Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına İlişkin İlke Ve Açıklamalar, Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Temel Yaklaşımı, Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Yapısı, Öğrenme Alanları ve Repertuar Kavramının tanımı ve açıklaması yapılmıştır. Araştırma konusu ile doğrudan ya da dolaylı ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan bilimsel yayınlara (tez, makale, bildiri, araştırma yazısı vb...) yer verilmiştir.

2.1.GÜZEL SANATLAR LİSESİ

2.1.1.Güzel Sanatlar Lisesi Tarihçesi

İnsanlar var oluşundan itibaren sürekli müzikle iç içe olmuşlar doğumdan ölüme bütün duygularını bu seslerin ahengiyle anlatmaya çalışmışlardır. İlk başlarda tamamen içgüdüsel olarak gelişen bu serüven insan çevresinin büyümesiyle, sanayileşmeyle ve teknolojinin gelişmesiyle çeşitli evrelerden geçerek bilim dalı haline gelmiştir. Dolayısıyla bu bilimin öğretilmesi için okullar ihtiyacı ortaya çıkmıştır. İlk çağ uygarlıklarından itibaren ders olarak okutulmaya başlanan müzik ülkemizde de çeşitli evrelerden geçtikten sonra günümüze ulaşmıştır.

Saygun'a göre müzik, kelimeler ile anlatılması mümkün olmayan duygularımızı, heyecanlarımızı, bu duygu ve heyecanları sezdirecek, duyuracak

tarzda tertiplenmiş sesler aracılığıyla başka ruhlara aksettirme sanatı olarak tanımlanmaktadır (Saygun,1958:1).

2010 yılında Yönetmenliğini ve Senaryosunu Hüseyin Kılıçkan'ın üstlendiği ve İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün katkılarıyla hazırlanan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Kuruluş Belgeseli-16 Ekim 1989 adlı videoda *“Sene 1989, zamanın Milli Eğitim Bakanı Avni AKYOL'dur. Avni AKYOL'un göreve başlamasından üç ay sonra İstanbul'da yapılan danışma toplantısında resim, müzik seminerinin yeniden açılması gündeme getirildi. Sayın bakan bu okulun hemen açılması için zamanın İstanbul Milli Eğitim Müdürü Şener Birsöz'ü ve seminer arkadaşlarından Hüseyin Kılıçkan'ı görevlendirdi. 3 Temmuz 1989 tarihinden itibaren sanat eğitimine gönül veren dostlar ve seminerliler elele vererek hiçbir beklentileri olmadan aralıksız çalıştı. Önce seminer arkadaşlarından müzik alanında deneyimli Selahattin Evcil'in, resim alanında da geniş ve kapsamlı çalışmaları olan S. Saim Tekcan'ın katılımı sağlandı. Yirmi gün içinde konuyla ilgili olan 17 kişilik komisyon üyesi tespit edilip 24-25 Temmuz 1989 tarihinde Kabataş Erkek Lisesi'nde toplandı. Toplantıda okulun kuruluş amacı ve yönetmelik taslağı hazırlandı. Ayrıca açılacak olan orta dereceli okulun Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi olarak isimlendirilmesi karara bağlandı. Toplantıda alınan kararlar ve açılacak olan okulun yönetmelik taslağı, Temmuz ayının son günü Sayın Avni AKYOL'a elden sunuldu. Bürokratik çalışmalar aşamasında Bakanlık Müsteşar Yardımcısı Abdülkadir Türkmen, MEB Ortaöğretim Genel Müdürü Mehmet Efe, MEB Ortaöğretim Daire Müdürü Emin Gürkan görev aldı. Ankara'daki kuruluş çalışmalarına sayısız sanat eğitimisi yetiştiren Nevide Gökaydın, seminer arkadaşlarından Devlet Tiyatro ve Balesi Baş Dekoratörü Cevdet Batur'da katıldı. Bakanlıktaki çalışmalar devam ederken İstanbul'daki açılacak olan okulun yer seçimi ve donanımıyla ilgili sorunlarla Sayın Avni AKYOL bizzat ilgilendi. Bakanlık 19 Ağustos 1989 tarih ve 19374 sayılı yazısıyla okulun Behçet Çağlar Lisesi'nin ek binasında açılmasını onayladı. Sonraki aşamalarda binanın sanat eğitimine uygun şekilde düzenlenmesine çaba harcadı. İstekli öğrenciler 14-29 tarihleri arasında yetenek sınavına alındı. Sınavı kazanan öğrencilerden resim bölümüne 49, müzik bölümüne 43 öğrencinin*

kaydı yapıldı. 16 Ekim 1989 Pazartesi günü İstanbul Valisi Sayın Cahit Bayar ve seçkin bir sanatçı grubunun hazır bulunduğu açılış törenine katılan Milli Eğitim Bakanımız Sayın Avni AKYOL, İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nin açılışıyla ilgili kurdele kesme şerefini Devlet Sanatçımız Ahmet Adnan SAYGUN'dan rica etmiştir. Açılış yapılırken büyük sanatçımız SAYGUN "Siz bütün dostlar bu müesseseyi kurduğunuz için ve beni de tavsif ettiğiniz için, ben heyecan içindeyim ama ölmeyeceğim, çünkü bu okuldan yetişecek gençlere hizmet etmek istiyorum." diyerek kurdeleyi kesmiştir. İstanbul Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nin açılışı Türk Milli Eğitim tarihinde ender görülen en hızlı gelişmiş olaylardan biridir.

30 Eylül 1999 tarihinde vefat eden okulun kurucusu Sayın Avni AKYOL'un adı, bir vefa borcu olarak bir hafta içinde İstanbul Valiliğinin emriyle Avni AKYOL Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi olarak değiştirildi. Sayın Avni AKYOL Bakanlık döneminde Ankara, Bursa, Eskişehir, Kütahya, İzmir, Adana, Bolu, Diyarbakır, Kayseri, Bakanlıktan ayrılacağı haftada Şanlıurfa'da açılması emrini vermiştir. Bugün sayıları 72'ye ulaşan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Sayın Avni AKYOL'un ülkemize armağan ettiği en değerli sanat eğitimi kurumlarıdır"(<https://www.youtube.com/watch?v=u51L8UVj6ZU>) şeklindeki açıklamalarla Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nin açılış süreci belgesel olarak kayıt altına alınmıştır.

Avni AKYOL Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Kurucusu Avni Akyol' un okulun açılışında şeref defterine yazmış olduğu metinde "Ülkemizin ilk Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'ni İstanbul'da bugün hizmete sunmaktan, eğitim ve öğretime başlatmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum" sözleriyle başlayarak "Sanat eğitiminden yoksun bir milli eğitim özsüz duygusuz ve ruhsuzdur. Çünkü sadece sanatta öz ve biçim, soyut ve somut, duygu ve düşünce birbirinden ayrılmaz bir özellik, güzellik ve uyum içindedir. Sanat eğitimi yetersiz olan bir eğitim de noksanıdır, yeni ve çağdaş eğitim anlayışına uygun değildir" cümleleriyle sanat eğitimine verdiği önemden söz etmektedir. "Milletimizin kültürüne, gerçeklerine, ihtiyaçlarına; gelişme amaç, özlem ve ideallerine;

insanımızın ilgi ve eğilimlerine yer, değer ve önem vermeyen, bunlara dayanmayan bir tutum ve uygulama ile de sanatta ileri, medeni, çağdaş, milli, kimlikli, karakterli olunamaz. Evrensel alanda ve uygarlıkta onur ve gurur verici bir yer kazanılamaz” derken kendi kültürümüze sahip çıkılmadan sanatta evrenselliğe varılamayacağından bahsetmektedir. Gerçek sanatı da “Bana göre, gerçek sanat, yaratıcı ve üretici olan; kalıcı değerleri, özellikleri ve nitelikleri taşıyan ürünleri bulunan sanattır” şeklinde tanımlayarak “İnsanı sosyal hayata, kültüre, pratiğe, topluma bağlayan, sürekli olarak kendini aşmaya, kendisiyle yarışmaya yönelten, kendini adayan ve paylaşan sanat, gerçek sanattır” sözleriyle yazısına son vermiştir.http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/34/12/270324/

Öncülüğünü Avni AKYOL Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinin yaptığı bu okullar ilerleyen yıllarda artmaya başlamıştır. Güzel Sanatlar Liseleri güzel sanatlara yönelik programlar uygulanan yüksek öğretim kurumlarının buldukları yerler tercih edilmek suretiyle, güzel sanatlar faaliyetlerine elverişli yerlerde açılmaları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öngörülse de zamanla bu açıklamaların dışına çıkılarak günümüzde hemen hemen her ilde açılarak, sayıları 72’ye ulaşmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı’nın 04.12.2008 tarih ve 1608 sayılı çıkartılan “Orta Öğretimde Okul Çeşitliliğinin Azaltılması” konulu 2008/81 nolu genelge ile güzel sanatlar liseleri ile spor liseleri birleştirilerek tek bir okul olarak Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi adı altında toplanmıştır(M.E.B, 2008). Sayıları ülke genelinde artmış olsa da program amaçları ve kamuoyu beklentileri farklı olan, Güzel Sanatlar ve Spor Liselerini iki ayrı okul türü olarak yeniden belirlenmesine yönelik politika 18. Millî Eğitim Şurası Kararları arasında da yer aldığı üzere gerekli değerlendirmeler yapılarak 14.06.2013 tarihli ve 83203306/20/1380223 sayılı Makam Onayı ile spor lisesi ve güzel sanatlar lisesi olmak üzere iki ayrı okul türüne dönüştürülmüştür ve tekrar okullar ayrılmış ve birbirinden bağımsız hale gelmişlerdir (M.E.B, 2013).

2.1.2. Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği ve Amaçları.

Milli Eğitim Bakanlığı, 20.08.1999 tarihli ve 23792 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Yönetmeliği ile bu okulların kuruluş ve amaçları belirlenmiş ve daha fazla okul açılması sağlanmıştır. Ortaöğretim kademesi içinde yer alan ve Mesleki Sanat Eğitimi kapsamında eğitim, öğretim faaliyetlerini yürüten Güzel Sanatlar Liselerinin amaçlarından bazıları öğrencilerin;

- a) Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim öğretim görmelerini
- b) Özel yetenek gerektiren yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını
- c) Yabancı dil öğrenmelerini (2006 yürürlükten kaldırıldı)
- d) Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini
- e) Milli ve milletler arası sanat eserlerini tanımlarını ve yorumlamalarını sağlamaktır”(Resmi Gazete, 1999).

2.2. BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI

2.2.1. Batı Müziği Çalgı Toplulukları Kavramı

“Çeşitli çalgılardan oluşan ve sergilediği ses renkleriyle dengeli bir bileşimde bütünleşen seslendirme topluluğuna orkestra denir”(Say, A. 2012:212).

Atabek(2011:27) orkestrayı, sözcük anlamıyla müzik yapıtlarını seslendirmek amacıyla çeşitli müzik aletlerinin bir araya gelerek oluşturdukları topluluk olarak tanımlamaktadır. Orkestranın ortak bir amacı gerçekleştirmek için farklı becerileri olan enstrümanların birbirini güçlendirmek ve desteklemek amacıyla bir araya gelmesi anlamına da geldiğinden bahsetmektedir.

Orkestra; çeşitli çalgıların birbirini güçlendirmek ve desteklemek amacıyla bir araya gelerek birlikte dengeli bir şekilde ses üretmesi ile oluşan geniş çaplı seslendirme topluluğu olarak tanımlanabilir.

“Bütünüyle insanın aklına ve duygularına hitap edecek biçimde aralarında bağıntıları olan, çeşitli yükseklikteki sesler toplamı ezgiyi oluşturmaktadır. Ezgi kaynağını sözden ve danstan alır. Eski çağlarda ezginin türeyişi bu yolla gerçekleşmiştir”(Say, 1992:491). Ezginin oluşması yönünde çeşitli teoriler vardır. “Ezginin her ne şekilde olursa olsun var oluşunun başlangıcından itibaren insanlar ürettiklere ezgilere eşlik yapma eğiliminde bulunmuşlardır. Geliştirdikleri birçok çalgıları bu yönde kullanmışlardır. Özellikle armoni ve eşlik çalgısı olan Arp’ın M.O.3000 yıllarında kullanıldığını gösteren kalıntılar vardır” (Dağdeviren, 2006:2) bu da bize eşliğin ezgiyle birlikte var olduğunu göstermektedir.

Bilgin (1998:29) eşliğı, bir kompozisyonun ana melodisine ya da ses partisine dayanak oluşturması ya da onu ön plana çıkarması amaçlanan yardımcı parti ya da partiler olarak tanımlıyor ve geçmişinin çok eskilere dayandığını ve çağlar boyu kendini geliştirdiğini, yenilediğini” vurgulamaktadır.

Say (1997:142) Ses müziğindeki büyük gelişimin (ki biz buna gerçek çokseslilik diyebiliriz) beraberinde çalgı müziğinin gerek stil, gerek form açısından ilerlemesine neden olduğunu ve özellikle 16. yüzyılda çeşitlemelerin, org ve lavta için yazılanların ricercari (çalgısal eşlikli parçalar) türünde yeni bir hareket kazandırdığını ifade etmiştir.

Başka bir eşlik ve birlikte çalma olayı ise orkestradır. Kimi zaman tek bir çalgıya eşlik eden orkestralar kimi zamanda kendi içlerinde ezgi çalan bir gruba eşlik ederler. Çıkış noktası insan sesine eşlik etmekten gelen orkestra kavramı zamanla enstrümantal müziğin önem kazanmasından başka bir boyut kazanmış ve solistler artık bir çalgı veya çalgı grubu konumuna geçmişlerdir.

Mimaroğlu (1990:198-203) orkestranın ilk olarak operaya eşlik için kullanıldığını, Monteverdi’nin opera orkestrasında yaylı çalgıları kullanan ilk besteci olduğunu, 17.yy ortalarında Alessandro Scarlatti’nin de dört bölüğe ayrılmış yaylılar için yazan ilk bestecilerden olduğunu, Beethoven’ın orkestrasını, bölüklenmesi ve kadrosu aşağı yukarı kesinleşmiş bir orkestra diye gösterebileceğini, romantik yüzyılda bu temel kadro üzerine bestecilerin türlü etkiler için türlü çalgılar eklediklerini anlatmaktadır.

Orkestra (orchestra), eski Yunan ve Roma tiyatrolarında koronun bulunduğu ve dans ettiği sahne bölümüne verilen addır. Orkestra terimi, 1664 yılındaki Molière temsillerinde sahne oyunlarında oyuncularla seyirciler arasında bulunan çalgıcıların oturduğu bölüm için kullanılmış, 17.yüzyılın ilk yarısında operalarda çalgı topluluğunun benzer formda bir bölümde konumlanmasından dolayı çalgıcılar "orchestra" adıyla anılmaya başlanmıştır. 18.yy başlarından itibaren çoksesli çalgı müziklerini seslendiren birden çok çalgıcının çaldığı büyükçe gruplara orkestra denilmiştir. Orkestra, Rönesans döneminde insan sesine eşlik etmek için kullanılırdı. Monteverdi'nin kurduğu ilk düzenli orkestra 1607 yılında sahnelenen "Orfeo" operasında kullanılmış aynı dönemde Avrupa'da bilinen ilk orkestra Fransız sarayında Jean Baptiste Lully'nin 24 çalgıcıdan oluşan yaylı çalgılar topluluğu olmuştur. Barok dönemde ise saray ve kilise müzik topluluklarının halka açık konserler verdiği görülmektedir. 18.yy ortalarından itibaren Paris ve Mannheim okullarının etkisiyle gelişerek klasik orkestra oluşmuştur. 19. yy'da Orkestra, çalgı türü ve çalgı sayısı bakımından büyümeye devam etmiştir. R.Stauss, G. Mahler ve A. Schönberg genişletilmiş orkestralar için eserler yazmışlardır. Bugün büyük senfoni orkestralarının üye sayısı 100'ü geçmektedir. 20. yy.da ise besteciler orkestrada vurmali çalgılara önem vererek onların tınısal renklerinden yararlanmaktadırlar(Okyay, 2009:19-21).

Biber(2001) ise oda müziğini, küçük çalgı topluluğu ile az dinleyici kapasiteli salonlarda icra edilen 17.yüzyıl Fransa saraylarında verilen konserlerden kaynaklanan bir terim olarak bahsetmektedir. Say (2012:216) oda müziğini, az sayıda çalgı sanatçısından oluşan topluluklar için bestelenmiş ya da onlar tarafından seslendirilen müzik çeşidi olarak tanımlamaktadır. Oda müziği kavramı için ilk akla gelen topluluğun "yaylılar dördlüsü" olduğunu, iki keman, viyola ve viyolonsel için yazılan yaylılar dördlüsünün klasik biçimiyle dört bölümlü ve sonat formunda olduğunu, çağdaş orkestranın temelini oda orkestrası olduğunu, 17. ve 18. yüzyılların barok orkestraları, büyük ağırlığıyla yaylı çalgılardan oluşan 20–25 sanatçıyı kapsamaktayken 20. yüzyılda oda müziği bir yandan eski klasik çizgisine eğilim gösterirken bir yandan da farklı stillerin

bestecileri olan Bartok, Schönberg, Carter, Bloch, Milhaud, Villa-Lobos ve Şostakoviç'in yazdığı yaylı dörtlülerle dikkat çektiğini anlatmaktadır.

Oda müziği topluluğundan bazıları şöyle sıralanabilir:

- İkili (düo):Keman-piyano, obua-flüt, gibi bir ezgi ve bir eşlik çalgısıyla oluşturulur.
- Üçlü (trio):Keman-viyola, viyolonsel vb. çalgılarla oluşturulur.
- Dörtlü (kuartet):İki keman, viyola, viyolonsel, vb. çalgılarla oluşturulur. Bu topluluklara yaylı çalgılar dörtlüsü de denir.
- Ayrıca beşli (kentang), altılı (sextet), yedili (septet),sekizli (oktet), dokuzlu (nontet) gibi çalgı toplulukları da vardır.

http://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87alg%C4%B1_topluluklar%C4%B1(13.02.15)

Senfoni orkestrasının oluşumu ise yüzyıllar boyunca gelişmeye devam etmiştir. Opera ve kilise müzik gruplarının temelleri üzerine kurulan bu topluluklar 15-17. yüzyıllarda küçük öğelerden oluşurken 18. yüzyılın ortalarından itibaren daha çok senfoni ve enstrümantal konser türlerinin gelişmesiyle bestecilerin çoksesli müzik tarzından ayrılıp rengarenk tını çeşitliliği ve orkestral seslerin daha belirgin ifade etmek arzusuna yol açmıştır. Orkestranın gelişimi bir yandan birçok yeni çalgılarla zenginleştirilmiş diğer yandan da orkestraların ses renkleri daha net, eserlerin müzikal dokusu daha açık bir şekilde ifade edilmeye başlanmıştır.

Kıvrak-Tarman(2004:17) Senfonik Orkestra'yı, çoğunlukla konçerto ya da bu düzeydeki eserleri seslendiren kalabalık orkestra topluluğu olarak tanımlamaktadır. Günümüz senfonik orkestrasının kendi içinde üç ana gruba ayrıldığını bunların yaylı, üflemeli ve vurmali çalgılar olduğunu, üflemeli çalgılar grubunun, kendi içinde tahta (ağaç) ve bakır üflemeler olmak üzere ikiye ayrıldığını ve orkestra şefi karşısında, yaylı çalgıların arkasında yer aldığını, vurmali çalgıların da ritm çalgıları ve melodik ses verebilenler olmak üzere kendi içinde ikiye ayrıldığını ve orkestranın en arkasında oturduklarını anlatmaktadır. Bütün bu çalgıların sayısı ve çeşidi çalınan esere göre değişebilir. Ayrıca senfonik

orkestra düzeni içinde arp ile piyano da vurmali çalgılar grubunun içinde yer alabildiğinden bahsetmektedir.

İlyasoğlu (2001:52) senfoni orkestrasını, 18. yüzyılın senfoni orkestrasının bugünkünden çok daha küçüktür. 1760-1780 arasında, Haydn'ın orkestrasında 25 yorumcu yer alır. Bu ilk orkestralarda temel çalgılar yaylılardan oluşur ve üflemliler onların sesini çiftlemek, güçlendirmek için kullanılır şeklinde anlatmaktadır.

Ülkemizde kurulan ilk senfoni orkestrası, kökeni İstanbul'daki Musika-yı Humayun'a dayanan, 1924 yılında Ankara'ya taşınarak Riyaset-i Cumhur Senfoni Orkestrası adı verilen ve 25Mart 1957'de çıkarılan Riyaset-i Cumhur Senfoni Orkestrası Kuruluşu Hakkında (6940sayılı) Kanun gereği bugünkü ismine Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'na (CSO) dönüşmüştür(Okyay,2009).

Saygun'un 1962'de yayımlanan kitabında, orkestra türlü sazları bir araya getiren topluluklardır. Bu sazlar yapıları veya ses renkleri bakımından orkestrada gruplara ayrılır ve bunlar tahta nefes sazları, bakır sazlar, vurma sazlar, yaylı sazlar olarak gruplandırılmaktadır.

Orkestralar başlıca; senfonik orkestra, opera orkestrası, oda orkestrası, yaylı çalgılar orkestrası, üflemliler çalgılar orkestrası, pop müzik orkestrası, big-band orkestrası gibi isimler almaktadır. Orkestraların sayı bakımından büyüklüğü ve yer alan çalgıların türü, her orkestra türünde seslendirilecek esere göre farklılık gösterebilmektedir (Kıvrak ve Tarman, 2004: 17).

Kıvrak (2004:432) orkestra üzerine yazdığı "Haydi Sahneye" adlı yazısında, dinleyenlerin beğenseler de beğenmeseler de konser sonunda alkışlayacaklarını belirterek çok beğenilip çok alkışlanmak için bazı tavsiyelerde bulunmuştur:

- Her eserde kendi partinizi ezber düzeyinde iyi çalabilmenin yanı sıra diğer partilerin de olabildiğince tanınmalı, anlamalı, hangi çalgı grubunun nerede ne yaptığını iyi bilmelisiniz.

- Konseri sadece konser anında yaşamamalısınız. Konser aslında birkaç gün öncesinde başlayıp bir gün sonrasında biter. Konsere birkaç gün kala öğretmeniniz ek çalışmalar koyarak çalışmalarını yoğunlaştıracaktır. İşte o zaman konser coşkusu başlamalı ve arkadaşlarınızdan övgüler aldığınız konser sonrası güne dek devam etmelidir.
- Konserden önceki genel provanın mümkün olduğunca gerçek konser anlayışı ile yapılmalıdır.
- Konser öncesinde bireysel olarak çalgınızı yeterli bir süre çalıştırarak mutlaka parmak açmalısınız.
- Konserden bir saat önce toplanarak öğretmeninizin yardımıyla “mükemmel akort” yapılmalıdır.
- Konser sırasında dinleyicilere sunduğunuz müziğin güzelliği kadar estetik görünüşünüz ve sahnedeki davranışlarınız da önemlidir.
- Konser sırasında zaman zaman kişisel hatalar yapmanız doğaldır. Bunları olabildiğince belli etmeyin, hiçbir şey olmamış gibi devam ederseniz sadece öğretmeniniz anlar.
- Öğretmeniniz konser programını hazırlarken en sona mutlaka çok gösterişli ve diğerlerine göre biraz daha zorca olan bir eseri koyacaktır. İşte o eseri en iyi çalmak için çabalayın.
- Dinleyiciye sunduğunuz müzikten, sahnede bulunduğunuz anda ve aldığınız alkışlardan haz duyacaksınız. Tüm bunların tadını ve keyfini çıkartın.
- Biliyorum ki çok iyi çalıştınız, aylardır çok güzel hazırlandınız, Haydi Sahneye...” şeklinde önerilerde bulunmaktadır.

Resim 1. Konser provasından bir görüntü

Kaynak: (Özel, Uçurum, Acar, Nayış, 2014).

Resim 1’de konser hazırlığı yapmakta olan bir orkestranın provalarından bir görüntü yer almaktadır.

2.2.2. Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 08.12.2006 tarihinde 392 sayılı karar ile kabul edilen Batı müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında, ilköğretim okulunu bitirmiş, kendini yazılı sözlü olarak ifade edebilen ve müziğe duyarlı öğrencileri hareket noktası olarak alır. Batı Müziği Çalgı Topluluğu dersi, repertuarı Klasik Batı Müziği literatüründen oluşturulan toplu çalma dersidir. Dolayısıyla Türk besteciler tarafından Klasik Batı Müziği formunda yazılan eserlerde bu dersin konuları içindedir.

MEB Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı (2014) orkestra, birlikte seslendirmenin en çok çalgı içeren, en geniş organizasyonudur, çok çalgı dolayısıyla çok müzisyeni kapsar ve bu da uyumu zorlaştırıcı bir durumdur, bu nedenle birlikte seslendirme, bireysel icra

becerilerinden farklı beceriler geliştirmeyi gerektirir, dolayısıyla Batı Müziği algı Toplulukları dersi Güzel Sanatlar Lisesi programında önem teşkil etmektedir şeklinde ifade edilmektedir.

Usmanbaş Bilkent Üniversitesi'nin genç besteci adayı Mustafa Tunç ile yaptığı söyleşide besteciliğin evrensel boyutta olması gerektiğini belirtmiştir.

“Geleneksel Türk Makamlarını ve Türk ezgilerini klasik ya da çağdaş batı çok seslilik tekniğiyle sentezlemek Çağdaş Türk Müziği'ni nereye götürür?”

“Bence dünyadaki tüm besteciler için geçerli bu söyleyeceğim. Bir sanatçının ulusalcı olmak yerine eserlerini dünyayla paylaşması lazım. Tabii bu paylaşım için temellerini sadece ülkesinden değil, dünyadan da toplaması gerekiyor. Yani dünyadan toplayıp yine dünyaya vermesi gerekiyor” (İlyasoğlu,2011;270).

2.2.3. Orkestra şefi Kavramı

Orkestralarda ses bütünlüğünü sağlayan en önemli öğe orkestra şefidir. Orkestra şefi, orkestrada eş güdümü sağlayarak eserin yorumlanması bağlamında orkestra üyelerini yöneten kişidir.

“Orkestra sanki birçok sazdan meydana gelmiş bir tek sazdır. Bu sazı çalan musikiciye de orkestra şefi denir” (Saygun, 1962;105).

“Topluluğun sanatsal sorumluluğunu üstlenen orkestra şefi, ritmik hareketin vuruşlarını ve tempoları belirtmek, çalgıların kendi partisine girişlerini işaret etmek, müziksel dinamiklerde ki değişmeleri uygulamak, tınsal dengeleri gözetmek, seslendirme hatalarını çözümlemeye yardımcı olmak ve yorumun açık, anlaşılır, duyarlı bir müzikal bütünlük içinde sunulmasını sağlamak gibi sanatsal yükümlülükleri gerçekleştirir”(Say, 2012; 214).

“Üstün müzikal nitelikleriyle şef, orkestra üyelerinin doğallıkla öğretmenidir. Otoritesini orkestraya kabul ettirmek için derin müzik kültürünün kazandırdığı ivme ile uyum içinde sürdürülen prova disiplini yeterlidir”(Say, 2012; 404).

Bir orkestra şefi ile orkestra arasında sözsüz bir etkileşim vardır. Orkestra şefi, ritmik hareketin vuruşlarını ve tempoları belirtmek, çalgıların kendi partisine girişlerini işaret etmek, tınısal dengeleri gözetmek, seslendirme hatalarını çözümlenmeye yardımcı olmak ve yorumun anlaşılır bir bütünlük içinde sunulmasını sağlamaktan sorumludur.

“Orkestrada çalınan eserin resmini çizerek ruhunu yaşatan şef sanatının kökenleri de eski zamanlardan beri izlenmektedir. Antik ve ortaçağda koro yönetimi sıkça eller ve parmakların şartlı sembolik hareketler sistemi üzerinden gerçekleştirilir. 15. Yüzyılda polifoni müziğinde artan karmaşıklık ve orkestral çalgıdaki gelişim, daha doğru ve net bir ritmik şeklin yürütülmesi için “battuta” ile yönetmeyi ortaya çıkarır. 19. yüzyıldan itibaren senfonik müziğin gelişmesi ve orkestranın yapısal olarak genişlemesi müziğin daha etkili ve rengârenk icrası için yöneten kişinin genel topluluk içinden ayrılarak tüm dikkatinin şefliğe odaklanmasını gerektirir. Eskiden başkemancının yönetmek için kullandığı yayın yerini giderek şef batonu alır”(Hüseynova,2013).

MEB 2014 11. Sınıf ders kitabında İngiliz orkestra şefi Sir Henry Wood, bir şef müzik alanında tam bir bilgi sahibi olmalı, orkestra çalgılarının özelliklerini bilmeli, yaylı çalgılardan birini, tercihen kemanı çok iyi tanımalı, iyi piyano çalmalı, kesin bir kulağa (ritim ve icra duygusuna) sahip olmalı, şarkı söyleme tekniğini bilmeli, bedensel sağlığına dikkat etmelidir şeklinde öğütleri vardır (Özel, Uçurum, Acar, Nayış, 2014).

Ayrıca, Türkiye’de ün ve başarı elde etmiş Türk orkestra şeflerimizden Hikmet Şimşek (1924-2001), Gürer Aykal, Rengim Gökmen, Erol Erdiñç, Emin Güven Yaşlıçam, Sıdika Özdil, Ender Sarpınar, Naci Özgüç, Cem Mansur’u sayabilmekteyiz.

2.3. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı

2.3.1.Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı

Milli Eğitim Bakanlığı, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programının uygulanmasına ilişkin ilke ve açıklamalarında: “Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı, yaratıcı ve eleştirel düşünme, problem

çözme, karar verme, araştırma, girişimcilik gibi ortak becerilerin yanında, toplu çalma, şefe uyum, yorumlama ve sahne ve performans gibi becerileri geliştirmesi bakımından öğrencinin eğitimine önemli katkılar sağlamaktadır. Ayrıca Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmeleri, Türk Müziği ile Batı Müziğini klâsik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmaları, Ülkemizi ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinde temsil etmeleri amaçlandığı için öğrencinin kendi öz müziğini tanımasına fırsat verilmektedir” diye belirtilmektedir.

2.3.2. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Uygulanmasına İlişkin İlke ve Açıklamalar

Milli Eğitim Bakanlığı Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programının repertuar seçimine katkı sağlayacak uygulama ilkelerinin bazıları öğretim programında aşağıdaki gibi verilmiştir.

“1.Öngördüğü bir içerik sınırlamasına sahiptir. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır-bulunmuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate almalıdır. Bundan dolayı okullar arasında repertuar farklılıklarının ortaya çıkması normaldir. Açıklamasının sonucu olarak farklı güzel sanatlar liselerinde farklı repertuarın işlenmesi doğal gibi gözükse de bu ders için yayınlamış bir ders kitabının varlığı da yadsınamaz. Bunun sonucunda ileride anlatacağımız sorunlarla karşı karşıya kalmaktayız. En azından asgari bir seviye-düzey kontrolü açısından repertuar havuzu önerilebilir. Türk Müziği Çalgı Toplulukları dersinde de repertuar konusu aynı sistemde yazılmakla birlikte müfredat içerisinde bir repertuar havuzu oluşturulmuştur.

2.Öğretim programında, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersine ait toplu çalma, şefe uyum, yorumlama ve sahne ve performans becerileri yer almaktadır. Öğretmen dersi planlarken hazırladığı öğretimsel işlerin tümünde yukarıda belirtilen becerilerin bir veya uygun olan birkaç tanesinin kullanılabileceği ortamlar oluşturmalıdır.

3. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak, öğrencilerin millî duyarlılığı geliştirilmelidir. Öğretmen, Atatürk'ün “Türk, öğün, çalış, güven”, “Ne mutlu Türküm diyene!” ve “Yurtta sulh, cihanda sulh” gibi sözlerinden hareketle, Türklerin tarihte oynadıkları rolü; askerlik, idare, hukuk, bilim, fen ve sanat alanında insanlığa hizmetlerini göstermelidir. Öğrencilerin, Türk milletine, Türk bayrağına, Türk ordusuna ve vatanına hizmet eden kişilere sevgi, saygı ve takdir duygularını geliştirmelidir. Bu amaçtan yola çıkarak belirli gün ve haftalarda verilecek konserlere repertuvar hazırlanması gerektiğinden özellikle il programı yapan Güzel Sanatlar Liseleri yapacakları etkinlik için repertuvar belirlerler.

4. Öğretmen, etkinlik (konser, festival vb.) gezilerine önem vermelidir. Bu gezilerin her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı sonuç raporları istenmelidir. Bu geziler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanmalıdır. Bu amaçla ilgili olarak geçmişte Güzel Sanatlar Bölge Okulları birleşerek birlikte oluşturdukları repertuvarla konserler vermekteydi. Ancak Bölge okulları kaldırıldıktan sonra ikili ilişkilerle iletişim kurularak ortak konserler yapılması devam etmektedir.

5. Öğretmen, öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi, kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

6. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde öğrenci düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre öğrencilerin aktif olduğu öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri kullanılır” (MEB, 2006).

2.3.3. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Temel Yaklaşımı

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında öğretmenlerin programda önerilen

etkinliklerin yanı sıra kazanımlarda öngörülen bilgi, beceri, değer ve tutumları kazandırmada farklı etkinliklerin de planlanıp uygulayabileceğini öngörmektedir.

2.3.4. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının Yapısı

Batı Müziği Çalgı Toplulukları öğretim programının genel amaçları öğrencilerin; şefe uyum ve toplu çalma becerisi geliştirmelerini, Türk Müziği ile Batı Müziğini klâsik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmalarını, Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini, müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini, müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını, çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını, bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini, ülkemizi ulusal ve uluslararası müzik etkinliklerinde temsil etmelerini, müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini, Atatürk'ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamaları olarak amaçlamaktadır.

Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programından ulaşılabilecek beklenen, alana özgü beceriler; Toplu Çalma Becerisi, Şefe Uyum Becerisi, Yorumlama Becerisi, Sahne ve Performans Becerisidir.

2.3.4.1. Toplu Çalma Becerisi

Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı toplu çalma becerisini Tarman-Kıvrak'tan şöyle aktarmaktadır: “Toplu çalma; birlikte müzik yapma, birlikte hareket ederek, birlikte hissederek ve birlikte dikkat ederek gerçekleşir. Toplu çalmada ses bütünlüğünün büyük önemi vardır. İyi bir orkestra, tını bakımından homojen ses yapısına sahip olan orkestradır. Bu yüzden birlikte müzik yapmada birey, kendi partisini seslendirirken, yakın çevresinden başlayarak tüm orkestrayı dinlemeli ve şefin isteklerini yerine getirmelidir”(Tarman-Kıvrak, 2004;29).

Buna ilave olarak da Schuman'ın genç müzisyenlere önerilerinde bulunduğu “Çeşitli çalgıların tını ve karakterlerine erkenden dikkat et. Her birinin

öz rengini kulağına yerleştirmeye çalışır. Sözüden yola çıkarak kendi enstrümanın ses rengiyle birlikte orkestradaki diğer çalgıların tını ve karakterlerini de erkenden tanıması gerekmektedir. Ayrıca olgun bir müzikçi en karışık bir orkestra eserinin notasını ilk dinleyişte bile göz önüne getirebilmeli denilmiştir. Bu düşünülebilecek en yüksek düzeydir”(Fenmen, 1997:80) öğütleri toplu çalmanın önemini ve müzisyene katkılarını anlatmaktadır.

2.3.4.2. Şefe Uyum Becerisi

Orkestradaki öğrencilerin hem nota okurken (çalarken) hem de şefi takip etmesinden dolayı koordinasyon özelliklerini geliştirmelerine yardımcı olacaktır. Şefin enstrümanı orkestradır ve ondan en iyi tınları elde etmek en iyi zamanlamayı yapmak, birlikte aynı duyguları yansıtmak için çaba gösterir ve başarısı ancak böyle ortaya çıkar. Şef bunları orkestraya aktarırken öğrencilerin şefe uyması bu yüzden önemlidir. Ayrıca müzik disiplininin alındığı en önemli unsurlardan biriside toplu bir şekilde şefe uyum becerisinden geçmektedir. Uyumun olmadığı yerde müzikten ve müzikaliteden söz etmek doğru olmaz.

Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı toplu çalma becerisini Erol'dan şöyle aktarmaktadır: “Orkestra genellikle bir şef tarafından idare edilir. Şefin asıl ve önemli görevi orkestraya “eşit ölçülü hareketleri” vermek üzere ölçüleri belli etmesi, saymasıdır. Ayrıca eseri hissettiği gibi çaldırır, nüansları hissettirir” (Erol, 1998: 186).

2.3.4.3. Yorumlama Becerisi

Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim programının* yorumlama tanımı şöyledir; müzik yapmak sadece yazılmış sesleri çalmak ya da nüans işaretlerine kuru kuruya uymak değil aynı zamanda müziğin dönemine ve seçilen bestecinin tarzına uygun şekilde ve müziğin inceliklerini yakalayarak seslendirmektir. Bireysel çalgı dersleri gibi toplu çalma dersinde de uygulamalar öğrencinin yorumlama becerisini geliştirir.

* “Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı, s.12, 2006”.

Müzikteki en üst performans ölçeklerinden biri olarak kabul edilen yorumlama becerisi müzik eğitime başlayan öğrencilerin sanat hayatları boyunca kullanacakları bir beceridir.

2.3.4.4. Sahne ve Performans Becerisi

Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim programının* öngördüğü şekliyle sahne ve performans becerisi, teknik ve müzikal anlamda tamamen olgunlaşmış bir eseri, öğrencinin hayal gücünü ve kendi performans gücünü birleştirerek toplum önünde sergileyebilme becerisidir. Bu beceri enstrüman eğitimi gören kişilerin ulaşmayı hedefledikleri doruk noktasıdır. Sahne ve performans becerisini kullanarak müzikal gelişimine yeni boyutlar katabilen öğrenciler için bir üst seviye, sahnede performansı sırasında daha zor ve daha teknik eserlerin icrası olabilmelidir.

Sahne ve performansı sergilemek öğrencilerin kendilerini ifade etmeleri, özgüven kazanmaları ve birçok konuda kendilerini motive etmeye yardımcı olmaktadır. Öyle bir beceridir ki konser biter bitmez öğrenciler tarafından bir boşluğa düşmüş hissi uyandırır ve yeni konser tarihleri için daha çok ve daha zorlayıcı eserlere başlamak hissiyatı uyandırır.

Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim programı* bu becerinin elde edilebilmesi için eserin anlam bakımından imgede yaşatılabilmesi, ezgilerin duyulması ve göz önüne getirilebilmesi, pasajlardaki dinamizmin, nüans ve renklere göre uygulanacak jestlerin ayrıntılı olarak imgeye yerleştirilebilmesi çalışmalarının yapılmasını öngörmektedir. Ayrıca bu çalışmalar yıllarla ölçülen çok uzun ve geniş süreçleri gerektirir. Bu süreci tamamlayarak sahne ve performans becerisini mükemmelleştiren öğrenci profilinde, dış görünüm sakin ve hareketler esnek olmalıdır şeklinde açıklamalar yapmıştır.

2.3.5. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı Öğrenme Alanları

Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim programı* şöyle tanımlamıştır: “Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı Öğrenme alanı; birbiri ile ilişkili beceri, tema, kavram ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize eden yapıdır. Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı “öğrenme alanı” adı altında organize edilmiş yapılardan oluşmaktadır. Öğrenme alanları, programda öngörülen bilgi, beceri, kavram, değerler ve tutumların sistematik bir şekilde ilişkilendirildiği konu alanlarından oluşmaktadır. Bu anlamda öğrenme alanlarına ilişkin program tablosu, kazanımları, örnek etkinlikleri ve gerekli açıklamaların yapılacağı sütunları içeren üç ana bölümden oluşturulmuştur. Programda içeriği belirleyen genel çerçeve, toplu çalma eğitiminin içerik ve amaçlarına uygun bir şekilde organize edilmiştir. Öğrenme alanlarında sınıf düzeyine göre belirlenen kazanımlar ardışık ve bir bütün oluşturacak şekilde düzenlenmiştir”.

Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi orkestra düzeni, çokseslilik, müzikte dönemler olmak üzere üç öğrenme alanı çerçevesinde yapılandırılmıştır. Bu öğrenme alanlarının içerikleri aşağıda yer almaktadır.

2.3.5.1. Orkestra Düzeni

Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı* orkestra düzeni, konusunda “Orkestraya ait temel bilgilerin kazandırılacağı öğrenme alanıdır. Öğrencilerden; en temel toplu çalma deneyimini gerçekleştirebilmesi için notalarını hazırlamış olarak derse gelmeleri, orkestra dersinde belirlenen oturma planlarına uymaları, akort pratiklerini geliştirmeleri ve şefe uyararak teksesli eserler seslendirmeleri beklenir” şeklinde açıklama yapmaktadır.

* “Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı, s.13, 2006”.

Kıvrak-Tarman(2004:17) günümüz senfonik orkestrasının kendi içinde üç ana gruba ayrıldığını bunların yaylı, üflemeli ve vurmali çalgılar olduğunu, üflemeli çalgılar grubunun, kendi içinde tahta (ağaç) ve bakır üflemeler olmak üzere ikiye ayrıldığını ve orkestra şefi karşısında, yaylı çalgıların arkasında yer aldığını, vurmali çalgıların da ritm çalgıları ve melodik ses verebilenler olmak üzere kendi içinde ikiye ayrıldığını ve orkestranın en arkasında oturduklarını anlatmaktadır. Bütün bu çalgıların sayısı ve çeşidi çalınan esere göre değişebilmektedir.

Resim 2. Orkestra Oturma Düzeni

Kaynak: (Uçurum, Acar, Nayiş, 2014).

Resim 2 de genel orkestra düzeni görüldüğü gibi olsa da farklı dönemlere ait farklı oturma düzenleri gelişmiştir. Bazı orkestralarda ikinci kemanlar şekildeki yerlerinde değil en sağda viyolonsellerin bulunduğu kısımda yer almaktadır.

2.3.5.2. Çokseslilik

“Çokseslilik, aynı anda tınlayan seslerin, belli bir amaca yönelik olarak ve zamanla değişen görüşlere göre bir düzen içinde kaynaşmasıdır.”(Cangal, 1988;146-148).

Say’a göre çokseslilik birden fazla ses partisinin yer aldığı müzik demektir.Gelişim süreci Avrupa’ da ortaçağdan günümüze uzanır. 11.yy’dan başlayarak gelişen çokseslilik, yöntem bakımında iki genel yönelim izlemiştir: Birincisi, polifoni olarak nitelenen kontrpuan tekniğine dayalı yatay çok seslilik; İkincisi, homofoni denen armoni bilimi ve sanatına dayalı dikey çok seslilik. Çağdaş müzikte ilke olarak bu iki çokseslilik yöntemine bağlı kalınmamış, yeni çokseslilik stil ve teknikleri geliştirilmiştir(Say, 2012; 135).

Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı* çokseslilik konusunda “Öğrenciler, bireysel çalgı dersinde geliştirdiği entonasyon becerisine, toplu çalma dersinde diğer partileri dinlerken bozmamak becerisini ekleyecektir. Bu beceri; iki sesli, üç sesli, dört sesli eserler seslendirme uygulamalarıyla gelişir. Aynı zamanda bu eserleri seslendirirken yorumlama becerisinin de gelişimine katkıda bulunmak için nüans ve hız terimlerine uyulur” şeklinde açıklama yapmaktadır.

2.3.5.3. Müzikte Dönemler

Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı* “Öğrencilerin, çeşitli dönemlere ait eserlerini dönemlerin özelliklerine göre seslendirmeleri ve bu eserlerin bestecilerin tarzına uygun çalabilmesi için dönem özelliklerini, döneme ait müzik formlarını ve bestecilerin döneme ait beklentilerini kazanması beklenir. Özellikle müzikte dönemler öğrenme alanı, yorumlama becerisini geliştirmek açısından önemlidir”.

* “Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı, s.14, 2006”.

Rönesans Dönemi

Say (2012:457-458) Rönesans dönemini müzik tarihinde çoksesliliğin geliştirildiği dönem diye adlandırır. “15. Yüzyılın başlarından 17. Yüzyılın ilk yıllarına kadar süren dönemdir. Rönesans, “yeniden doğuş” anlamına gelir. Müzik yazısının ve çalgıların geliştirilmesi, din dışı müzikte yeni ses müziği ve çalgı müziği formlarına yöneliş, nota basımına geçiş, müzik teorisinde derinleşerek kilise modlarını majör ve minör sisteme dönüştürme, “taklit yönteminin geliştirilmesi ve kontrpuan yazısında son derece ustalaşma, opera sanatının doğuşuna yol açan düşünsel ve sanatsal koşulları hazırlamak gibi yenilikler yapılmıştır”. Dufay, Dunstable, Gabrieli, Palestrina dönemin önemli bestecileri arasında yer alır.

Barok Dönem

Say (2012:62-63) barok dönemi şöyle özetlemiştir, “ operanın doğuşundan (1600) J.S. Bach’ın ölümüne kadar (1750) devam eden, süsleme unsurunun önem kazandığı dönemdir. Bu dönemde özellikle modal sistemden tonal sisteme geçiş yapılmış, operanın yanı sıra oratoryo, kantat gibi formlar yaratılıp geliştirilmiş, çalgısal olan konçerto, suit, gibi yeni müzik biçimleri yaratılmış, sanatta virtüöziteye önem verilmiş, çalgılarda teknik mükemmellik, orkestra çalgılarının gruplanması sağlanmıştır. Abartmalı bir biçimcilik, gösteriş ve görkemli anlatıma düşkünlük ön plandadır. J.S. Bach, A.Vivaldi, G.F. Haendel, Rameau, G.F. Telemann dönemin önemli bestecilerindendir” şeklinde ifade etmektedir.

“Çalgı müziği biçimlerini geliştirmesindeki büyük önemi, solist çalgıyı orkestra ile karşılaştıran ilk besteci olması, senfoninin Haydn ve Stamitz için örnek olacak prototipini hazırlaması, Vivaldi’yi 18.yy.ın ilk yarısının en önemli bestecilerinden biri yapmıştır” (Selanik, 1996:104)

Klasik Dönem

Say (2012:298) Klasik dönemi Barok dönem ile romantik dönem arasındaki müzik stili olarak nitelendirmiştir. Bach’ın ölümünden Beethoven’ın

ölümüne kadar sürer. Klasisizm, evrensel mükemmelliği, üslup ve biçim özdeşliğini, doğallığı, orantıyı, tutarlılığı, yalınlığı, açık ve seçik olmayı içerir. Sonat en önemli müzik formudur. Senfoni, sonat formunun orkestraya uyarlanmış biçimidir. Çalgıların geliştirilmesi, orkestrada ses gücünün artmasını sağlamıştır. Melodiyi ve armoniyi öne çıkarmış geliştirilen melodilerde halk ezgilerinin yalın, doğal özelliğinden yararlanılmıştır. Mozart, Haydn, Beethoven dönemin önemli bestecileri arasında yer alır.

Romantik Dönem

Say (2012:454-455) Romantik dönem tarihlerini 1790-1910'a kadar süren, içeriğinin de duyguya, coşkuya ve hayal gücüne önem veren dönemdir diye tanımlar. Romantik terimini ilk olarak Hoffmann kullanmıştır. Schubert'in liedleri duygu yoğunluğunu öne çıkaran ilk parlak örneklerdir.(Aktüze, 2010:523) Pagannini ve Liszt'in "virtüözite"lik sergilediği bu dönemde, Chopin'in büyüleyici tınılarla bestelenen piyano müziği Schumann'ın şiirsel ve düşensel derinliği, Mendelsshon'un romantizme yönelen klasik kavrayışı, romantik akımın temel taşlarıdır. Senfoninin yerini senfonik şiir almıştır. Dönemin önemli bestecileri arasında Schumann, Brahms, Chopin, Wagner, Mendelsshon, Pagannini, Schubert, Liszt gelmektedir.

Çağdaş Dönem

Say (2012:118-122) çağdaş dönem tanımlarken 19. yüzyılın sonlarından günümüze uzanan, önceki çağların tonal yapısından uzaklaşarak uyumsuz sesleri kullanan dönemdir diye ifade etmiştir. Bazı müzikbilimciler ve müzik eleştirmenleri, Claude Debussy'nin "Bir Pan'ın Öğleden Sonrası" adlı eserini Paris'te 1894'teki ilk seslendirilişini çağdaş müziğin başlangıç müziği sayarlar. 20. Yüzyıl bestecileri yeni sistem arayışına girerek Atonal müzikler bestelemişler. Schönberg "12 Ton Yöntemi" olarak adlandırdığı dizgeyle güçlü eserler vermiştir. Dışavurumculuk(Anlatımcılık), Yeni Klasikçilik (Neo Klasisizm), Gelecekçilik (fütürizm) gibi akımlar ortaya çıkmıştır. Bartok, Stravinsky, Cage, Boulez dönemin önemli bestecileri arasında yer alır. Çağdaş dönem, Minimal müzik, elektronik müzik ve bilgisayar müziği gibi isimlerle gelişimini sürdürmektedir.

Türkiye’de Çağdaş Dönem

Say (2012:117-122) Türkiye’deki Çağdaş Dönemi anlatırken Cumhuriyetimizin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşması için uygulamadaki göstergelerin en başında kültür ve sanat gelir diye vurgulayıp M. Kemal Atatürk’ün müzikte çağdaş düzeye ulaşma hedefini, “Ulusal ince duyguları ve düşünceleri anlatan yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları bir gün önce genel, son musiki kurlarına göre işlemek gerekir; Türk ulusal musikisi ancak bu düzeyde yükselebilir, evrensel musikide yerini alabilir” sözleriyle dile getirmiştir. Cemal Reşit Rey, Ulvi Cemal Erkin, H. Ferit Alnar , Ahmet Adnan Saygun ve Necil Kazım Akses, ulusal renklerden yararlanarak kendi stillerini geliştirmişlerdir.

2.3.6. Repertuvar Kavramı

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 08.12.2006 tarihinde 392 sayılı karar ile kabul edilen Batı müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında repertuvar içeriği şöyle tanımlanmıştır: Batı Müziği Çalgı Topluluğu dersi repertuarı Klasik Batı Müziği literatüründen oluşturulan toplu çalma dersidir. Dolayısıyla Türk besteciler tarafından Klasik Batı Müziği formunda yazılan eserlerde bu dersin konuları içindedir.

Repertuvar içeriği şöyle tanımlanmıştır: Toplu çalma, müzik eğitimi yoluyla kazandırılması beklenen bir beceridir. Özellikle Klasik Batı Müziği çoksesli yapısından ötürü, geleneğinde birlikte seslendirmeyi içerir. Orkestra; birlikte seslendirmenin en çok çalgı içeren, en geniş organizasyonudur. Çok çalgı dolayısıyla çok müzisyeni kapsar ve bu da uyumu zorlaştırıcı bir durumdur. Bu nedenle birlikte seslendirme, bireysel icra becerilerinden farklı beceriler geliştirmeyi gerektirir. Dolayısıyla Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Güzel Sanatlar Lisesi programında önem teşkil etmektedir.

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma konusu ile doğrudan ya da dolaylı ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan bilimsel yayınlara (tez, makale, bildiri, araştırma yazısı vb...) yer verilmiştir.

Hüseynova G. (2013) “Senfoni Orkestrasının Kısa Tarihçesi” adlı makalesinde senfoni orkestrasının oluşumunu, gelişimini anlatarak orkestranın yeni çalgılarla zenginleştirilmesinin genel yapısındaki değişikliklerden bahsetmektedir. Orkestraların iç imkânlarının gelişmesiyle ses renklerinin daha net, eserlerin müzikal dokusunun açık bir şekilde ifade edildiğinden söz etmektedir. Hüseynova, orkestrada çalınan eserin resmini çizerek ruhunu yaşatan şef sanatının kökenlerini araştırarak çeşitli ses ve tınlara sahip tüm bu orkestra çalgılarının düzgün ve uyumlu seslenmesinde orkestra şefinin rolünün çok büyük olduğunun üzerinde durmaktadır. Şefin elleri ya da ince çubukla orkestrayı yöneterek eserin hangi tempo ve ritimde çalınacağına, sesin şiddeti, solo giren bir çalgının ne kadar yumuşak ya da canlı çalması gerektiğine işaret etmektedir.

Yalçın H. (2014). “Güzel Sanatlar Ve Spor Liselerinin Orkestra Konser Programlarının İncelenmesi” adlı yayınlanmamış makalesinde Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nde gerçekleştirilen konser programlarında yer alan eserler; yabancı besteciler, Türk besteciler, düzenlenmiş, uyarlanmış türkülere ve popüler eserlere göre incelemektedir. Ayrıca konser programlarının Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müfredat programı ile ilişkisi ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Araştırmada, 2004 yılında basılan Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri İçin Orkestra Ders Kitabı okullarda halen kullanılmakta ve bu kitaptaki eserlerin daha çok seslendirilmekte olduğu, 2011 yılında komisyon tarafından hazırlanan 11.sınıf ders kitaplardaki eserlerden hiçbirinin seslendirilmediği görülmektedir. Araştırmacı, çok sesli Türk eser sayısının az olması, var olan eserlerin yetersiz kalması, müzik öğretmenlerini yeniden düzenleme yapmaya yönelmiş durumda olduğu, başarı durumları düşük olan okulların repertuvarlarını seslendirirken kolay eserleri tercih ettikleri sonucuna varmaktadır. Türk ve Batı Müziği Çalgıları ders saati sayısının artırılması, Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders saati sayısının

arttırılması, mevcut kaynakların çoğaltılmasına yönelik çalışmalar yapılması, okullarda çalışılan eserlerin paylaşılmasına yönelik çalışmalar yapılması gibi önerilerde bulunmaktadır.

Akkaya E. (2012) “Orkestral Viyola Repertuarı İçin Çalışma Kılavuzu” adlı Sanatta Yeterlik Tezinde tüm çalgılar açısından orkestra eserlerinin geniş dağarcığa sahip, teknik ve müzikal zorluklar içeren, öğretici, geliştirici ve solo repertuar kadar önemli materyaller olduğuna değinmektedir. Akkaya, Orkestra şefi, Orkestra Çalgıları, Viyolanın Orkestraya Girişi ve Gelişimi, Orkestra Partileri için Genel Çalışma İlkeleri, Orkestra Sınavları ve İstenilen Eserler hakkında bilgiler sunmaktadır. Ayrıca pek çok zorluğu bir arada barındıran orkestra partilerinin özenli ve dikkatli çalışılmasının icracının solo performansının gelişimi açısından katkı sağlayacağından bahsetmektedir. Eğitimi tamamlayan müzisyenlerin çoğunun orkestra alanında mesleğini icra ettiği ve günümüzde ülkemizde ve dünyada orkestralara kabul sınavlarının seviyesinin önceki dönemlere oranla daha yüksek ve kapsamlı olduğundan söz etmektedir. Orkestral repertuarın yetkin düzeyde öğrenilmesinin de önemli ve gerekli olduğu sonucuna varmaktadır.

Akdağ Ö. (2011) “Çalgı toplulukları ve kullanılan çalgılama teknikleri” açısından, 20. yüzyıl, köklü değişikliklerin ve yeniliklerin yaşandığı bir dönem olduğunu belirterek bu dönemde bestecilerin, yeni tınılar ve daha özgür ifade arayışlarıyla, 19. yüzyılın geleneksel çalgı topluluklarından ve çalgılama tekniklerinden bilinçli olarak uzaklaştıklarını vurgulamaktadır. Tüm bu deney ve araştırmaların sonucunda, günümüzün yeni müzik toplulukları farklı çalgısal birleşimler, etnik çalgılar, yeni-çalış teknikleri, elektronik ve elektro akustik öğelerden meydana gelen, tınısal olasılıkların neredeyse sonsuz olduğu bir anlayış içinde etkinliklerini sürdürmekte olduğunu belirtmektedir.

Vural T. (2010) “Lider Olarak Orkestra Şefi” adlı Doktora tezinde orkestra şefinin çok önemli bir rolü olduğunu belirterek orkestra şefliğinin liderlik ile olan bağlantıları ve Türk orkestra şeflerinin liderlik tiplerini irdelemektedir. Şeflerin büyük bölümünün; çevresiyle olan ilişkilerinde saygılı, açık sözlü,

görevler esnasında katılımcı, genel performanslarının ise iyi düzeyde olduğunun sonucuna varmaktadır. Şeflik eğitimi veren kurumlarda liderlik vasıflarını geliştirici seminer, kurs ve diğer etkinliklerin yapılmasını, şeflik eğitim programları hazırlanmasını, genç yaşlardaki orkestra şeflerinin podyumlarda yer almasının bu mesleğin geleceği için önemli olduğunu ön görmektedir.

Akyürek R. (2009) “Müzik Eğitimi Yetiştiren Kurumlarda Orkestra/Oda Müziği Eğitimi ve Orkestra Yapılanmalarının İncelenmesi” adlı Doktora tezinde Müzik eğitimi yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği eğitiminde ve ilgili kurumlardaki orkestra yapılanmalarında mevcut durumu saptayarak, bulgularla durum değerlendirmesi gerçekleştirmektedir. Araştırma sonucunda müzik eğitimi yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği eğitimini yürüten öğretim elemanlarının ilgili dersin planlaması, islenişi, değerlendirmesi aşamalarında problemlerle karşılaştıkları sonucunu ortaya koymaktadır. Orkestra/oda müziği eğitiminin daha işlevsel hale gelmesine katkı sağlamak için uygun repertuarın seçilmesi, bireysel çalgı eğitimi kapsamında öğrencilerin yeterli teknik düzeye ulaştırılması, toplu çalma, birlikte müzik yapma eğitimi için programda ayrılan ders saatlerinin artırılması, orkestra/oda müziği etkinliklerinin desteklenmesi, tevsik edilmesi ve ödüllendirilmesi gibi önerilerde bulunmaktadır.

Varış Y.A. (2007) “Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Orkestra ve Yönetimi Dersi Öğretim Sürecinin Betimlenmesi ve Değerlendirilmesi” adlı Doktora tezinde Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları “Orkestra ve Yönetimi” dersinin öğretim sürecinin mevcut durumunu saptayarak daha işlevsel bir yapıya kavuşturulması için öneriler sunmaktadır. Varış, nicel ve nitel boyutlu betimsel araştırma yöntemini kullanmaktadır. Verileri anket ve yapılandırılmış görüşme yoluyla toplayarak “Orkestra ve Yönetimi” dersi öğretim sürecinin tasarlanma, uygulanma ve değerlendirme durumlarını tespit etmeye yönelik literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı orkestra ve yönetimi dersi öğretim süreci açısından müzik eğitimi anabilim dallarında farklı uygulamaların mevcut olduğu, dersi uygulamakta olan öğretim elemanlarının çağdaş bir öğretim programına

sahip olmadıkları, yönetme teknikleri ve becerileriyle ilgili etkinliklere derslerinde oldukça az yer verdikleri sonucunu ortaya koymaktadır. İlgili öğretim elemanı ve öğrenci görüşlerinin alınması ve literatür taraması yoluyla toplanan verilerden elde edilen bulgular doğrultusunda dersle ilgili bir çerçeve program oluşturarak çağdaş bir öğretim programında yer alması gereken tüm öğelere yer vermektedir.

Coşkun S.Y. (2006) “Türk Halk Müziğinde Oluşturulan Geleneksel ve Modern Çalgı Topluluklarının Yapısal Analizi” adlı Yüksek Lisans tezinde Türk Halk Müziğinde oluşturulan modern ve geleneksel çalgı topluluklarının yapısal analizini yaparak yerel çalgı topluluklarının günümüze kadar olan değişimini saptamaya çalışmaktadır. Coşkun, araştırmasında batı müziği çalgı topluluklarının kuruluşundan günümüze yapısal analizini inceleyerek Türk halk müziği çalgı topluluklarına ilişkin bilgilere yer vermektedir. Araştırmanın devamında Cumhuriyet’ten günümüze Türk halk müziği topluluklarındaki modernleşme çabalarını anlatmakta, modern halk müziği çalgı topluluklarının orkestral anlayışını ortaya koymaktadır. Resmi ve özel Türk halk müziği çalgı toplulukları kurucu üyeleriyle görüşmeler yaparak görüşmeleri toplu değerlendirmektedir. Araştırmanın sonucunda geleneksellikten kopmadan “Modernizmi” yakalamaya çalışan bazı THM Çalgı Toplulukları gerek yapı gerekse müzik politikalarında ikilem yaşamakta oldukları, bu ikilemin hem gelenekselliği korumak hem de modernizmi gelenekselliğin üzerine uygulamaya çalışmaktan kaynaklanmakta olduğunu saptamaktadır. Araştırmacı, ekler kısmında Batı müziği orkestraları ve Türk halk müziği çalgı topluluklarının değişik oturuş düzenlerini görsel olarak sunmaktadır.

Yöndem Ö. (2005) “Orkestra Şefinin Eğitimcilik Yönü ve Orkestra Psikolojisi üzerindeki Etkileri” adlı Doktora tezinde orkestra şefinin eğitimcilikle olan bağlantılarını ve bu bağlantının orkestra psikolojisini ne yönde etkilediği irdelenerek eğitimciliğin de içinde barındırdığı özelliklerin, orkestra şefinin yaptığı işle örtüşüp örtüşmediği araştırılmaktadır. Araştırmacı, veri sağlamak için profesyonel orkestra şefleriyle görüşmeler yapmış, orkestra psikolojisi, orkestra

şefi ile orkestra sanatçıları arasındaki iletişim, davranış, tutum ve beklentiler, orkestra psikolojisini etkileyen faktörleri tespit edebilmek için üç farklı senfoni orkestrasına üç ölçek uygulamıştır. Orkestralara uygulanan ölçeklerde orkestra şefinin eğitimcilik özelliğinin orkestra performansı ve psikolojisi üzerinde olumlu etki yaptığı yönünde sonuçlara ulaşılmaktadır. Eğitimcilik özelliklerinin, orkestra sanatçılarının orkestra şefinden beklentileri ile örtüştüğü görülerek orkestra şeflerinin yaptıkları iş gereği, psikoloji, grup ve çalışma psikolojisi gibi konuları da bilmesinin gerekliliği üzerinde durulmaktadır. Grup ve çalışma psikolojisi bilen ve bunu orkestra dinamikleri çerçevesinde uygulayan bir şef, orkestranın performansını ve psikolojisini olumlu yönde etkilediğinden bahsetmektedir. Yöndem, Orkestra şeflerinin eğitimciliğinin özelliklerinden olan, sabırlı olmak, hoşgörülü olmak, karşısındaki insana değer vermek, güler yüzlü olmak, kolaydan zora doğru bir yaklaşım sergilemek, insanı kaybetmek yerine insanı kazanmak yoluna gitmek, açık anlaşılır olmak, sakin olmak, kendinden emin ve teknik anlamda tam bir yeterliliğe sahip olmak gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca orkestra şefi ve sanatçıların kişisel problemlerini provalara ve konserlere yansıtılmaları gerektiği görüşünü önermektedir.

Erol T. (2005) “Yaylı Çalgı Öğrenci Orkestralarının Eğitim Yöntemlerinin İncelenmesi” adlı Yüksek Lisans tezinde müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlardaki orkestra/oda müziği eğitimi ve oluşturulan yaylı çalgılar öğrenci orkestralarının çalışma yöntemlerinin geliştirilmesi amacıyla eğitim yöntemlerini incelemektedir. Erol, araştırmasında yaylı çalgıların yapıları ve tınıları ile ilgili bilgiler vermekte, yaylı çalgı öğrenci orkestralarının repertuar seçiminde önemli görülen noktalara değinmektedir. Araştırmanın sonucunda, yaylı çalgı öğrenci orkestralarının daha etkin hale getirilmesinde çalışma yöntemlerinin önemini vurgulamakta, öğretim elemanı ve öğrencilerin neleri yerine getirmeleri gerektiği konusunda öneriler sunmaktadır.

Türkmen U. (2005) “Mesleki Müzik Okullarındaki Orkestra Derslerinde Orkestra Düzenlemeleri Yapılmış Halk Ezgilerinin Kullanılabilirliğine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Tutumları” adlı Doktora tezinde mesleki müzik

okullarındaki orkestra derslerinde orkestra düzenlemeleri yapılmış halk ezgilerinin kullanılabilirliğine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumları araştırılarak anket ve görüşme yoluyla elde edilen veriler istatistiksel çözümlenmeler yoluyla karşılaştırılmaktadır. Türkmen, araştırmasında Halk ezgilerinin orkestra düzenlemeleri üzerine yapılan çalışmaların artırılmasına, besteci ve eğitimcilerin orkestra düzenlemelerini yaparken öğrenci düzeyine uygun eserler üretmelerine, halk ezgilerinin düzenlenmelerine yönelik yüksek lisans, doktora eğitimi düzeyinde çalışmaların derinleştirilmesine, türkü düzenlemelerinde Türk halk çalgılarının kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik önerilerde bulunmaktadır.

Kıvrak Y. (2003) “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarımızda Toplu Çalma/Söyleme Derslerindeki Repertuar Sorunu” adlı bildirisinde müzik eğitimcisi yetiştiren kurumların genel yapısına değinerek, bu kurumlarda okutulan toplu çalma ve toplu söyleme derslerini incelemiştir. Birlikte müzik yapma etkinliklerinin öğrenciler üzerindeki önemini vurgulamaktadır. Toplu çalma/söyleme derslerindeki repertuar sorununu dile getirerek bu derslerin daha verimli ve daha işlevsel hale gelmesi konusunda çeşitli görüşlere yer vermektedir.

Öz N. B. (2001) “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Orkestra/oda Müziği Eğitiminde Yaylı Çalgıların Yeri ve Önemi” adlı makalesinde müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlardaki uygulanan programlarda orkestra/oda müziği eğitiminden bahsetmekte, yaylı çalgıların orkestra/oda müziğindeki yeri ve önemi üzerinde durmaktadır. Çalgı eğitiminin amacını, önemini belirtirken çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki müzikal etkilerini, kazanılan becerileri anlatmaktadır. Öz, bu kurumlardaki orkestra-oda müziği eğitiminde uygulamaya yönelik sorunları irdelerken öğrenci sayısının çokluğu ve değişik çalgılar (yaylılar, piyano, nefesliler, şan, gitar) nedeniyle homojen gruplar oluşturulamamasını, uygun mekân (derslik) ve yeterli araç-gereç olmamasını, öğrenci düzeyine uygun ve çeşitlilikte dağarcık (repertuar) olmamasını eğitiminde uygulamaya yönelik sorunlar olarak ele almaktadır. Yurt içi ve yurt dışından uygun repertuar sağlanması için çaba gösterilmeli, uygun çalışma ortamları düzenlenmeli, her fırsatta yapılan çalışmalar dinleti olarak sunulmalı,

müzik öğretmeni adaylarının birlikte müzik yapma ve sunma becerilerinin gelişmesi sağlanmalı diyerek önerilerde bulunmaktadır.

Gillespie R. Ve D. L. Hamann (1998) “The Status of Orchestra Programs In The Public Schools” adlı makalelerinde devlet okullarındaki orkestra eğitimini değerlendirmektedirler. Amerika Birleşik Devletleri’nde 110.000 okuldan rastgele seçtikleri 1326 okula gönderilen anketin 625’i sonuçlanmıştır. Uygulanan anket 44 sorudan oluşmaktadır. Öğrencilere ve orkestra öğretmenlerine uygulanan anket, devlet okullarındaki orkestra programlarının içeriğini, orkestra yapılanmalarını, orkestra müfredatını, küçük orkestraları, öğretmenlerini, öğrencilerini, müziğini tasvir edip irdellemektedir. Sonuç olarak 1990’larda orkestra eğitimi veren okulların sayıları artarken öğretmen sayısında çok fazla değişiklik olmamıştır. Büyük okullarda orkestra eğitiminin daha yaygın olup, orkestradaki öğretmenlerin ve öğrencilerin çoğunun beyaz olması dikkat çekmektedir. Bu orkestraların en çok yaylı çalgılar orkestrası olduğu belirtilmektedir. Yaylı çalgılar çalan öğrencilerin üçte ikisinden fazlası mezun olana kadar çalgılarına devam ettikleri sonucunu ortaya koymaktadır.

Rohner T. (1942) “The Grade School Orchestra” adlı makalesinde okullardaki orkestraların kuruluşu, yapılanması ve performansını etkileyen önemli etkenlerden bahsedilmektedir. Okul orkestralarının kuruluş ve gelişiminde dikkat edilmesi gereken 25 faktör anlatılmaktadır Sıkça karşılaşılan problemlerin başında orkestrada bulunan çalgıların dağılımının eşit olmayışı ve öğrencilerin çalgı seviyelerinin birbirine yakın olmamasından bahsedilmektedir. Yaylı çalgı çalan öğrenci yetiştirmenin üflemeli çalgı çalan öğrenci yetiştirmekten daha zor olduğu bunun yanı sıra lisede iyi bir yaylı çalgı çalan öğrenci yetiştirmenin, programın yoğunluğundan dolayı çok mümkün olmadığı belirtilmektedir. Bu iki faktör üzerine yirmi faydadan bahsedilmektedir. Okul orkestralarının kuruluş ve gelişiminde dikkat edilmesi gerekli noktaları 25 madde halinde sunan Rohner, okul orkestrası yapılanması/oluşumu analizini şu şekilde yapmıştır:

1. İlk olarak yaylı çalgıların ilkokul öğrencilerine satılması zorunlu olur.

2. Okul orkestralarının kuruluş ve gelişiminde en öncelikli görevi kemanlar ve viyolonsel ağırlıklı olmalıdır. Yaylı çalgıların kategorisi çello ve keman ile sınırlanmalıdır. Çünkü viyola partisi kemana transfer edebilir ya da bas partisi iyi bir piyanist yardımıyla çözümlenebilir. Böylece öğrenme zamanını azaltmış oluruz.

3. Eğer mümkün olursa yaylı çalgı çalanlar üflemeli çalgı çalanlardan bir sene önce başlamalıdır. Çünkü yaylı çalgı öğrencilerinin çalgılarındaki gelişimi üflemeli çalgılardaki öğrencilere oranla daha zordur.

4. Yaylı çalgı öğrencilerinde ortalamanın üzerinde müzik kabiliyeti gereklidir.

5. Çalgıların okula ait olmasının çok yardımı olur. Veliler cüzi bir ücretle çocuklarına kullandırılırsa sonrasında çalgı almaları daha kolay olur.

6. İyi bir metot kitabı önemlidir.

7. Enstrüman dersleri okul saatleri içinde okul saatleri içinde olmalıdır. Yeni başlayan kemancılar bir dönem boyunca haftada en az iki ders almalıdır.

8. İlkokul çağındaki çocuğun öğrenmesi için önce ilgisini çekmek ve özendirmek gerekir. Bunun için farklı yöntemler kullanmak gerekebilir.

9. Bir veya iki yıl sınıf dersinden sonra her bir öğrencinin bireysel çalışması teşvik edilmelidir.

10. İlkokul orkestrası haftada en az iki defa biraya gelmelidir.

11. Lise orkestralarında olduğu gibi düzenli yaylı çalgı orkestra provaları zorunlu olmalıdır.

12. Orkestranın keman bölümü ikiden fazlaya ayırmak orkestranın gücünü azaltır.

13. İkinci kemanların birinci kemanların içine oturtulmasını tercih ederim.

14. İyi yaylı enstrüman satın alınmalıdır.
15. İyi orkestra müziği kullanmak ve yaylı orkestrayı zaman zaman ön plana çıkarmanın yanında her bir bölümün ayrı ayrı sunumu önemlidir.
16. İlkokul orkestrasında iyi bir veya iki piyanocunun kullanımı önemlidir.
17. İlkokul orkestrasında her bir çalgıcı için ayrı bir orkestra bölümünün verilmesi olağanüstü önemlidir.
18. Çoğu öğrenci yayların çok azını (1/3'ünü) kullanırlar ve 2/3 boşa kalır. “Mümkün olduğunca çok yay kullan” üzerinde durulması gerekir.
19. İyi çalma pozisyonu her çalgıcı özellikle yaylı çalgılar için sürekli hatırlatılmalıdır.
20. Melodi ahenk içinde verilmelidir. Özellikle yaylı çalgı çalanlar A'yı duyduktan sonra istedikleri şekilde sıralanmamalıdır. Örneğin; A,D,C,G şeklinde melodiyi vermelidirler.
21. İlkokul öğrencilerinin psikolojisi, lise öğrencilerinkinden farklı bir yaklaşım gerektirir. Çünkü Özgüvenleri daha azdır.
22. İyi bir orkestra yöneticisi yaylı çalgıyı iyi çalmanın zorluklarını bilmelidir.
23. Çalgıcıların yerleştirilmesindeki değişiklikler, denemeler iyi etkiler doğurur ama yine de üzerinde çok durulması yarışçı bir ruh hali geliştireceği için dikkatli olunmalıdır.
24. Bir tane orkestra “ölçek kitabı” mevcut olmadığı için orkestraya müziksiz ölçekler üzerinde talim yaptırmak gereklidir.
25. Son olarak orkestra yöneticisi ilkokul orkestrasının gelişimi için önemlidir. Gerçekten yaylı çalgıları iyi bilmesi gerekir. Orkestranın en iyi çalgıcısından daha iyi çalabilmesi gerekir.

Hubbard G. E. (1936) "Some Notes On Conducting" adlı makalesinde orkestra şefliği ve yönetimiyle ilgili bulgulara yer vermektedir. Araştırmada, çocuklar, lise öğrencileri, üniversite öğrencileri, amatör ve profesyonel müzisyen grupları incelenmektedir. Hubbard'a göre halk konserlerinde müzikal performans hızlı başlarsa, grubun işini iyi bildiği izlenimi bırakmaktadır. Müzik yavaş başlayıp hızlanınca orkestranın hata yapmakta olduğu anlaşıldığından ve orkestranın kendilerini izleyenlerin bakışlarından etkilenildiğinden bahsetmektedir. Orkestra şefliği de böyle bir şey olduğunu baton hareketlerini ne kadar iyi bilirse her konserde birçok hayranlık uyandırmaktadır. İyi bir çıkışı baton hareketinden anlaşılmalıdır. Zihinsel, fiziksel hareketler, zamanlama, yüz ifadeleri çalan kişiyi etkilemektedir. Bu psikolojik durumlardan, bir çalışmanın nasıl olması gerektiğinin, ne kadar iyi olup olmadığının buradan anlaşılacağından söz etmektedir. Orkestra yönetiminde dikkat edilmesi gereken orkestra şefinin iyi bir eğitim almış olması, alanında iyi olan şefleri sürekli izlemesi, sürekli pratik yapması, kendine özel stil oluşturması sonucuna varmaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi, modeli, evren, örneklem ve veri toplama teknikleri ile verilerin analizlerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Araştırma, taşıdığı amaç ve bu amaca uygun olarak kullanılan yöntem bakımından tarama modelini esas alan betimsel bir araştırmadır.

3.1.1. Araştırma Modeli (Deseni)

Araştırmada literatür taraması yapılarak genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi için öncelikle kaynak taraması yapılarak konuyla ilgili kaynaklar saptanıp toplanmıştır. Kaynak taraması ve ilgili alanda yapılan çalışmalar incelenip probleme uygun veri toplama araçları belirlenmiştir. Verilerin toplanmasında veri toplama yöntemleri arasında yer alan “Görüşme Yöntemi” kullanılarak Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplukları dersi öğretmenleri ile telefon, internet, bilgisayar, e-mail yoluyla görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler, ders öğretmenleriyle sözlü iletişim yoluyla gerçekleşmiştir. Karasar(2009), görüşmeyi sözlü iletişim yoluyla veri toplama(soruşturma) tekniğidir şeklinde tanımlamaktadır.

“Betimleme araştırmaları, mevcut olanların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır” (Kaptan, 1995).

“Betimsel araştırmalar, olayı olduğu gibi araştırmaya ve var olan durumu belirlemeye çalışan araştırmalardır. Bu tür araştırmalarda, ele alınan olaylar ve durumlar ayrıntılı bir şekilde araştırılmakta, daha önceki olaylar ve durumlarla ilişkisi incelenerek, “ne” oldukları betimlenmeye çalışılmaktadır” (Karakaya, 2011;59).

3.1.2.Evren

Araştırmanın evrenini, 72 Güzel Sanatlar Lisesi ve 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplukları dersini yürütmekte olan öğretmenler oluşturmaktadır.

Türkiye' deki Güzel Sanatlar Liseleri	
1.	ADANA ÇUKUROVA Çukurova Güzel Sanatlar Lisesi
2.	ADİYAMAN MERKEZ Adıyaman Güzel Sanatlar Lisesi
3.	AĞRI MERKEZ Ağrı Güzel Sanatlar Lisesi
4.	AMASYA MERKEZ Amasya Güzel Sanatlar Lisesi
5.	ANKARA ÇANKAYA Ankara Güzel Sanatlar Lisesi
6.	ANTALYA KEPEZ Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Güzel Sanatlar Lisesi
7.	AYDIN MERKEZ Yüksel Yalova Güzel Sanatlar Lisesi
8.	BALIKESİR MERKEZ Balıkesir Kadriye-Kemal Gürel Güzel Sanatlar Lisesi
9.	BİNGÖL MERKEZ Bingöl Güzel Sanatlar Lisesi
10.	BOLU MERKEZ Bolu Güzel Sanatlar Lisesi
11.	BURDUR MERKEZ Burdur Güzel Sanatlar Lisesi
12.	BURSA NİLÜFER Zeki Müren Güzel Sanatlar Lisesi
13.	ÇANAKKALE MERKEZ Hüseyin Akif Terzioğlu Güzel Sanatlar Lisesi
14.	ÇANKIRI MERKEZ Çankırı Selahattin İnal Güzel Sanatlar Lisesi
15.	ÇORUM MERKEZ Çorum Güzel Sanatlar Lisesi
16.	DENİZLİ MERKEZ Hakkı Dereköylü Güzel Sanatlar Lisesi
17.	DİYARBAKIR YENİŞEHİR Diyarbakır Güzel Sanatlar Lisesi
18.	EDİRNE MERKEZ Edirne Güzel Sanatlar Lisesi
19.	ELAZIĞ MERKEZ Kaya Karakaya Güzel Sanatlar Lisesi
20.	ERZİNCAN MERKEZ Erzincan Güzel Sanatlar Lisesi
21.	ERZURUM YAKUTİYE Erzurum Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
22.	ESKİŞEHİR TEPEBAŞI Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi
23.	GAZİANTEP ŞAHİNBEY Gaziantep Ticaret Odası Güzel Sanatlar Lisesi
24.	GİRESUN MERKEZ Giresun Güzel Sanatlar Lisesi
25.	HATAY MERKEZ Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi
26.	ISPARTA MERKEZ Merkez Güzel Sanatlar Lisesi
27.	MERSİN YENİŞEHİR Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi
28.	İSTANBUL KADIKÖY İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi
29.	İZMİR BUCA İzmir Işıl Saygın Güzel Sanatlar Lisesi
30.	İZMİR KEMALPAŞA İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi
31.	KARS MERKEZ Kars Gülahmet Aytemiz Güzel Sanatlar Lisesi
32.	KASTAMONU MERKEZ Kastamonu Güzel Sanatlar Lisesi
33.	KAYSERİ KOCASINAN Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi
34.	KIRKLARELİ MERKEZ Bilal Yapıcı Güzel Sanatlar Lisesi

35.	KIRŞEHİR MERKEZ Kırşehir Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Lisesi
36.	KOCAELİ KARTEPE Kocaeli Güzel Sanatlar Lisesi
37.	KONYA SELÇUKLU Selçuklu Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi
38.	KÜTAHYA MERKEZ Kutahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi
39.	MALATYA MERKEZ Abdulkadir Eriş Güzel Sanatlar Lisesi
40.	MANİSA MERKEZ Manisa Güzel Sanatlar Lisesi
41.	KAHRAMANMARAŞ MERKEZ Kahramanmaraş Güzel Sanatlar Lisesi
42.	MUĞLA MERKEZ Muğla Güzel Sanatlar Lisesi
43.	MUŞ MERKEZ Muş Güzel Sanatlar Lisesi
44.	NİĞDE MERKEZ Niğde Güzel Sanatlar Lisesi
45.	ORDU MERKEZ Penpe - İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi
46.	RİZE MERKEZ Rize Türk Telekom Güzel Sanatlar Lisesi
47.	SAMSUN İLKADIM İlkadım Güzel Sanatlar Lisesi
48.	SİİRT MERKEZ Takasbank Güzel Sanatlar Lisesi
49.	SİNOP MERKEZ Sinop İMKB Güzel Sanatlar Lisesi
50.	SİVAS MERKEZ Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi
51.	TEKİRDAĞ MERKEZ Tekirdağ Güzel Sanatlar Lisesi
52.	TOKAT MERKEZ Tokat Güzel Sanatlar Lisesi
53.	TRABZON AKÇAABAT Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi
54.	TUNCELİ MERKEZ Tunceli Güzel Sanatlar Lisesi
55.	ŞANLIURFA MERKEZ Şanlıurfa Güzel Sanatlar Lisesi
56.	UŞAK MERKEZ Güzel Sanatlar Lisesi
57.	VAN MERKEZ Merkez Güzel Sanatlar Lisesi
58.	YOZGAT MERKEZ Nida Tüfekçi Güzel Sanatlar Lisesi
59.	ZONGULDAK EREĞLİ Erdemir Güzel Sanatlar Lisesi
60.	AKSARAY MERKEZ Güzel Sanatlar Lisesi
61.	KARAMAN MERKEZ Karaman Güzel Sanatlar Lisesi
62.	KIRIKKALE MERKEZ Kırıkkale Güzel Sanatlar Lisesi
63.	ŞIRNAK MERKEZ Şırnak Güzel Sanatlar Lisesi
64.	BARTIN MERKEZ Bartın Güzel Sanatlar Lisesi
65.	KARABÜK SAFRANBOLU Karabük Safranbolu İMKB Güzel Sanatlar Lisesi
66.	OSMANİYE MERKEZ Osmaniye Abdurrahman Keskiner Güzel Sanatlar Lisesi
67.	DÜZCE MERKEZ Düzce Güzel Sanatlar Lisesi
68.	İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ Aşık Veysel Güzel Sanatlar Lisesi
69.	ALANYA Türkler Güzel Sanatlar Lisesi
70.	SAKARYA ADAPAZARI Sakarya Güzel Sanatlar Lisesi
71.	AFYONKARAHİSAR Güzel Sanatlar Lisesi
72.	İĞDIR İğdır Güzel Sanatlar Lisesi

3.1.3.Örneklem

Araştırmanın örneklemini ise, Güzel Sanatlar Liseleri arasında farklı bölgelerden rastgele yapılan seçim sonucunda Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplukları dersini yürütmekte olan 14 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklem grubundaki Güzel Sanatlar Liseleri ve öğretmenlerin isimleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Okulun Adı	Öğretmenin Adı
1. Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi	Bender ÇELİKER
2. Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi	Necim SAĞIROĞLU
3. İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi	Murat SİĞİRCİ
4. İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi	Anıl KARA
5. Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi	H. Mehmet ANDAÇ
6. Kütahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi	Melih SELEN
7. Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi	Onur AYSU
8. Mersin Nevit Kodallı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	M.Karagöz-S. ÇELİK
9. Niğde Güzel Sanatlar Lisesi	Serdar Köşk
10. Ordu Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi	Cüneyt YILMAZER
11. Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi	Mustafa DAĞDEVİREN
12. Tokat Güzel Sanatlar Lisesi	A. Hakan BAŞ
13. Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi	Bilal GENEL-S. YANKIN
14. Uşak Güzel Sanatlar Lisesi	Nevzat ÖZKAN

3.1.4. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama araçları olarak sözlü görüşme yöntemi kullanılmıştır. Sözlü görüşme yöntemiyle Görüşme Formu hazırlanarak Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplukları dersini yürütmekte olan öğretmenlerine sorular sorulmuştur. Örneklem grubunda belirtilen Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplukları dersi öğretmenleriyle telefon, internet, bilgisayar, e-mail yoluyla görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda toplanan veriler tablolar halinde bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Araştırmanın örneklem grubundaki Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini yürütmekte olan öğretmenlerle yapılan görüşmede aşağıdaki formdaki sorulara cevaplar istenmiştir.

Görüşme Formu

Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde Klasik Batı Müziği repertuarınızda hangi besteci ve eserleri yer almaktadır?
Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş hangi Türk Müziği eserlerini seslendirmektesiniz?
Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş halk türkülerinden hangilerini seslendirmektesiniz?
Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş hangi Türk müziği eserlerini seslendirmektesiniz?
Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi repertuarı için kendi yaptığınız veya okulunuz öğretmenlerinin yaptığı düzenlemeler-eserler var mıdır?
Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuarı kullanıyor musunuz?

Görüşme Formunda Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersini yürütmekte olan öğretmenlere altı adet soru sorulmuştur. Bu sorulara verilen cevaplara göre örneklemdeki Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi repertuarları belirlenmiştir.

3.1.5. Veri Toplama Araçlarının Uygulanması ve Toplanması

Bu araştırmada araştırmanın problem cümlesiyle ilgili olabilecek literatür taraması yapılarak, yazılı kaynaklar, tezler, dergiler, makaleler, görsel-işitsel kaynaklar taranmıştır. Araştırmanın amacına ulaşabilmek için gerekli verileri toplamak üzere alt problemlerdeki;

“1. Güzel Sanatlar Liselerinde Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği repertuarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

2. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri repertuarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

3. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş halk türküleri repertuarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

4. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk müziği repertuarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?

5. İlgili okullarda görev yapan Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserleri repertuarlarında yer almakta mıdır?

6. İlgili okullarda Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuarın kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?” başlıklarına göre görüşme soruları hazırlanarak bu sorulara cevap aramaya yönelik görüşme formu geliştirilmiştir. Araştırmada görüşme tekniği olarak yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler sözlü iletişim yoluyla bu sorular çerçevesinde gerçekleştirilirken görüşmecilerle birbirlerinden bağımsız, ayrı zaman ve mekânlarda görüşmeler yapılmıştır. Ulaşılabilen ve görüşmeyi kabul eden Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersini yürütmekte olan 14 öğretmenle görüşmeler yapılarak araştırma ile ilgili veriler toplanmaya çalışılmıştır. Araştırma içerisinde görüşme yapılan kişilerin isimleri verilmiştir. Görüşmeler telefon, internet, bilgisayar, e-mail yoluyla yapılmıştır. Görüşmeler sonucunda toplanan veriler, yazılı metin haline dönüştürülerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

3.1.6. Verilerin Analizi

Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin öğretim programının yapısı ve uygulanmasına ilişkin ilkeler incelenerek Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde repertuvar bakımından aralarında bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmaya yönelik tablolar grafik ve yüzde (%) dağılımları kullanılarak oluşturulmuştur. Oluşturulan bu tablolar bulgular bölümünde sunulmuş ve sonuçlar bu işlemlere göre yorumlanmıştır. Burada yüzde dağılımları, birikimlere göre yoğunluğun nerede olduğunu saptayarak verilerin yorumlanmasını sağlamaktadır. Bu sayede yüzde analizi yapılarak genel toplam içindeki yüzdeler belirlenmiş ve her tablonun altına yorumlar yapılmıştır. Tablolar ve grafikler yorumlanarak sonuca ulaşılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır. Araştırmanın amacına ulaşabilmek için örnekleme okulların göndermiş oldukları repertuvarlar incelenerek sırasıyla alt problemlerdeki sorulara cevap aranmaktadır. Alt problemlere uygun grafikler en çoktan en aza doğru bir sıralama yapılarak hazırlanmıştır. Tablolardaki ve grafiklerdeki bulgulara uygun yorumlar yapılarak sonuca ulaşılmıştır. Ayrıca Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi kitabında bulunan repertuvar incelenerek örnekleme okulların göndermiş oldukları repertuvarlarla karşılaştırılmıştır. Örnekleme okulların göndermiş oldukları repertuvarlar da eklerde sunulmuştur.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt probleminde “Güzel Sanatlar Liselerinde Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği repertuvarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo-1’de Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği repertuvarı açısından farklılıklar incelenmiş olup okulların repertuvarları bestecilerine, repertuvarda bulunan eserlerine varsa bu müzikleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre sıralanmıştır.

Tablo-1 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Repertuarları

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
1	A. VIVALDI	Si Minör Dört Keman Konçertosu		İstanbul A. AKYOL G.S.L.
		İki Gitar Konçerto		İstanbul A. AKYOL G.S.L.
		Re Minör Konçerto		Kocaeli Kartepe G.S.L.
		İki Obua Konçerto		Kocaeli Kartepe G.S.L.
		2 Çello Sol Minör Konçerto		Kocaeli Kartepe G.S.L.
		La Minör İki Keman Konçerto		Trabzon Akçaabat G.S.L.
		La min Konçerto		Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.
		Concerto in Re Major	M. KARAGÖZ	Mersin Nevit KODALLI G.S.L.
				İzmir Ü. BARADAN G.S.L.
		Flüt Konçertosu		Eskişehir Atatürk G.S.L. İstanbul A. AKYOL G.S.L.
Concerto in Re Major		İzmir Ü. BARADAN G.S.L.		
Mevsimler		Sivas M. SARISÖZEN G.S.L. Kocaeli Kartepe G.S.L. Trabzon Akçaabat G.S.L.		

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
2	J. HAYDN	Symphony No 101 "the clock " andante		İzmir Ü. BARADAN G.S.L.
		Kanon	Y. KIVRAK	Uşak G.S.L.
		Senfoni No: 27		Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L. Eskişehir Atatürk G.S.L.
3	J. S. BACH	Little Fugue in G min		Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.
		Suite No: 2 B Moll BWN 1067		Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.
		Marş		Tokat G.S.L.
		Aria		Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
		Flute Süit		Trabzon Akçaabat G.S.L.
4	W. MOZART A.	Cello Konçertosu 1. Bölüm		İstanbul A. AKYOL G.S.L.
		Türk Marşı		Trabzon Akçaabat G.S.L.
		Do Majör Divertimento		Kocaeli Kartepe G.S.L.
		Küçük Bir Gece Müziği		Kocaeli Kartepe G.S.L.
		Senfoni No:25	M. KARAGÖZ	Mersin Nevit KODALLI G.S.L.
		Senfoni No:29	M. KARAGÖZ	Mersin Nevit KODALLI G.S.L.
		Senfoni No:24		İstanbul A. AKYOL G.S.L.

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
5	J. BRAHMS	Macar Dansı No:9		Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.
		Macar Dansı No:5		Kocaeli Kartepe G.S.L.
		Macar Dansı No:5	Y. KIVRAK	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
		Macar Dansı No:1		İstanbul A. AKYOL G.S.L.
6	G.F HAENDEL	Su Müziği		Tokat G.S.L.
		Sarabande	S. TARMAN	Tokat G.S.L.
				Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.
				Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.
				Uşak G.S.L.
Menuet-		Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.		
7	G.VERDİ	La Donna E Mobile	C. WESTON	Uşak G.S.L.
				Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.
				Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.
8	E. GRIEG	Gynt Solveing lied		Kocaeli Kartepe G.S.L.
				Eskişehir Atatürk G.S.L.
		Uşak G.S.L.		
9	S. H. NEWBOLD	Deser Sand		Trabzon Akçaabat G.S.L.
		Arabian Dreams		Trabzon Akçaabat G.S.L.

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
10	T. ALBİNONİ	Adagio	M. KARAGÖZ	Mersin Nevit KODALLI G.S.L.
				Tokat G.S.L.
11	K. JENKİNS	Palladio		Niğde G.S.L.
				Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
12	A.ROSSİNİ	Sevil Berberi	M. KARAGÖZ	Mersin Nevit KODALLI G.S.L.
		William Tell	C.WESTON	Uşak G.S.L.
13	R. MANCİHİNİ	Pembe Panter	M. DAĞDEVİREN	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
				Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.
14	J. WİTNEY	Lord of The Rings	M. DAĞDEVİREN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.
				Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
15	G.P. TELEMANN	Viyola Konçertosu 2. Bölüm		İstanbul A. AKYOL G.S.L.
16	C. GARDEL	Por Una Cabeza		Trabzon Akçaabat G.S.L.
17	F. MENDELSONN	Sherzo		Trabzon Akçaabat G.S.L.
18	B. BALMAGES	Danza Latina		Trabzon Akçaabat G.S.L.
19	P. TCHAIKOVSKY İ.	Patetica 6. Senfoni		Mersin Nevit KODALLI G.S.L.
		Arap Dansı		Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.
20	M. MASSOTTİ	Con El Vito		Trabzon Akçaabat G.S.L.

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı		Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı				
21	A.PIAZZOLA	Liber Tango		Trabzon Akçaabat G.S.L.	25	Lully	Marche		Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.				
		Oblivion		Trabzon Akçaabat G.S.L.					26	Garagarayev	Vals		Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.
		Preparanse		Sivas M. SARISÖZEN G.S.L					27	M. LENTOVICH	Fantasia Bell Carol		Niğde G.S.L.
	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.		28	R. PUFF	Bellmang Song		Niğde G.S.L.						
22	J. WILLIAMS	Schindler's list		Trabzon Akçaabat G.S.L.	29	D.S. POWELL	Tango No:1		Niğde G.S.L.				
		Harry Potter		Trabzon Akçaabat G.S.L.	30	S. CUSENZA	Occhi Neri Valzer		Niğde G.S.L.				
23	L. V. BEETHOVEN	Bagatel		Trabzon Akçaabat G.S.L.	31	C. WESTON	Scarburg Fair		Niğde G.S.L.				
		Türk Marşı		Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.	32		Minka	S. TARMAN	Kayseri F-M GÜPGÜĞLU G.S.L				
24	A.L. WEBBER	The Phantom Of The Opera	S. BİLGİN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L	33	W HANNA-J. BARBARA	The Smurfs(Şirinler)	H.M. ANDAÇ	Kayseri F-M GÜPGÜĞLU G.S.L				
				Trabzon Akçaabat G.S.L.	34	T. ARNE	Rule Britania		Tokat G.S.L.				
				Hatay Bedii SABUNCU G.S.L	35	M. PENELLA	El Gato Montes	K. GÜL	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L				

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı		Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
36	H. PURCELL	Rondo		Kayseri F-M GÜPGÜPOĞ LU G.S.L		40	G. FAURE	Pavane	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.
				Uşak G.S.L.					İzmir Ü. BARADAN G.S.L.
37	D. SHOSTAKOVICH	Jazz Suit No:2 Waltz		Kocaeli Kartepe G.S.L.		42	K. BADELDT	The Pirates Carebbian	S. YANKIN Trabzon Akçaabat G.S.L.
		Eskişehir Atatürk G.S.L.		E. TUĞCULAR Hatay Bedii SABUNCU G.S.L					
38	RODRIQUEZ	La Cumparsita-	S.Bilgin	Kayseri F-M GÜPGÜPOĞ LU G.S.L		44	BİZET	Carmen	M. KARAGÖZ Mersin Nevit KODALLI G.S.L.
				Tokat G.S.L.					M. KARAGÖZ Mersin Nevit KODALLI G.S.L.
39	L. BERNSTEIN	Newyork Newyork		Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.		46	P.R. BUTTAL	Harem Dansı	M. KARAGÖZ Mersin Nevit KODALLI G.S.L.

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı		Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
47	J. STRAUSS	Radetzky March	J. MANOOKIAN	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	56	Traditional	We Wish You a Merry Christman	A.L. CHRISTOPHERSON	Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.
48	Seitz	Re Maj Keman Konçertosu		Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.		Spanish Traditional	Romance	S. TARMAN	Tokat G.S.L.
49	D. BRUBECK	Blue Rondo La Türk	G. SARAÇ	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.		Traditional	Away In A Manger	A.L. CHRISTOPHERSON	Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.
50	A. CORELLİ	Op. 6 VIII. Konçerto Grosso	Bailey-Martiner	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.		Spanish Traditional	El Vito	K. ÖZAL	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.
51	R. LONGFIELD	Girdap		Uşak G.S.L.		YUNAN ANONİM	Singathistos		Uşak G.S.L.
52	KÜHLER	Concertino		Uşak G.S.L.			Zonaradikos		Uşak G.S.L.
53	R. DJAWADI	Game Of Thrones		Uşak G.S.L.		Anonim	Scarborough Fair	C.WESTON	Uşak G.S.L.
54	E. MORRICONE	Once upon a time in the west		İzmir Ü. BARADAN G.S.L.		İngiliz Halk Ezgisi	Değirmenim	Y. KIVRAK	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
55	R. LOMGFİELD	Girdap		İzmir Ü. BARADAN G.S.L.		Anonim	Greensleeves	S. TARMAN	Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.

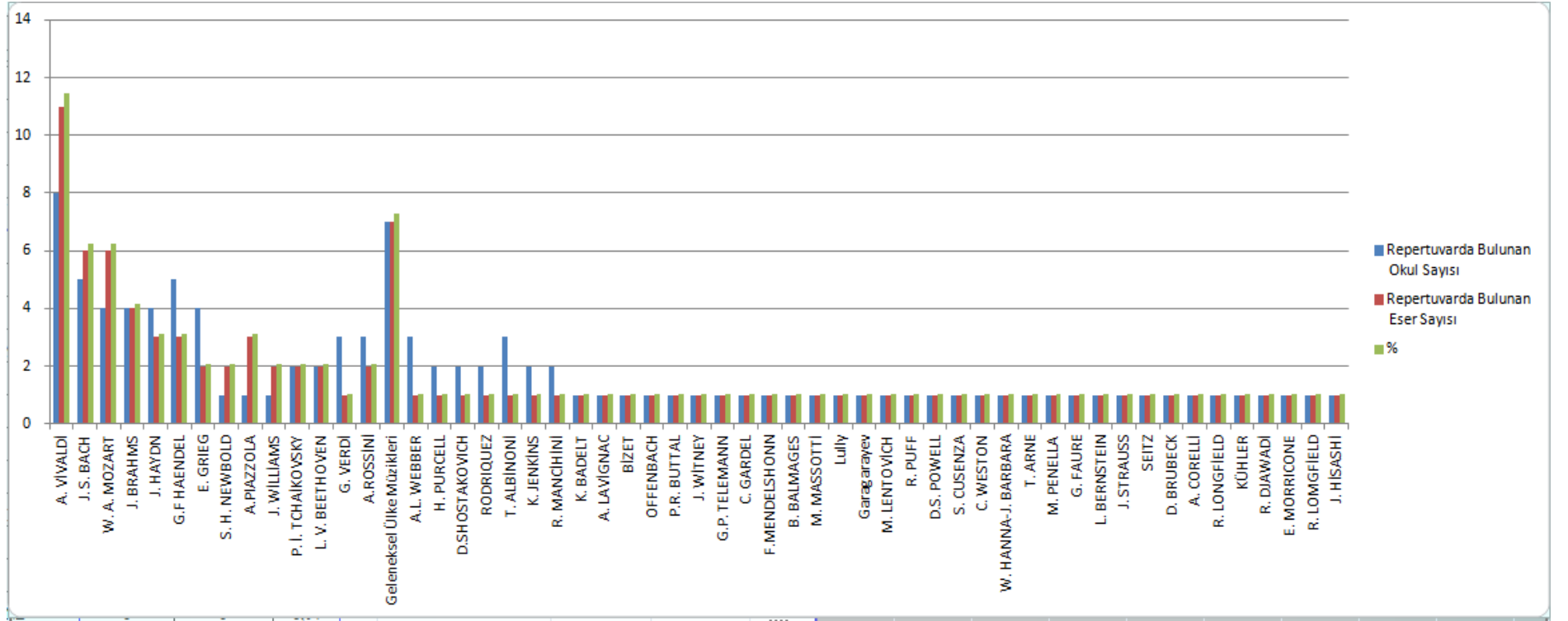
Tablo 1’de Güzel Sanatlar Liseleri repertuarlarını Klasik Batı müziği açısından bestecisine, repertuarda bulunan eserlerine varsa bu müzikleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre hazırlanmış olup örnekteki Güzel Sanatlar Liselerinin Klasik Batı müziği bestecilerine göre 56 farklı bestecinin eserlerine repertuarlarında yer verdikleri görülmektedir. Ayrıca bu bestecilere ek olarak farklı ülkelerin geleneksel ve halk ezgileri olmak üzere 7 eseri repertuarlarında barındırmaktadırlar. Tablo1’ e göre en fazla eseri seslendirilen besteci olan A. Vivaldi’nin 11 eseri 8 farklı okulun repertuarında bulunmaktadır. Sonra sırasıyla Mozart ve J.S.Bach gelmektedir. İki bestecinin de

6 eseri repertuvarda bulunmakla birlikte J.S.Bach 5 okul tarafından Mozart ise 4 okul tarafından tercih edilmektedir. Ayrıca en fazla seslendirilen eser, 4 okul tarafından seslendirilen “Sarabande” olmuştur. Sırasıyla Mevsimler, La Donna E Mobile, The Phantom Of The Opera eserleri izlenmektedir. Bu üç eseri 3 okulun seslendirdiği bulgularına rastlanmaktadır. Tablo-1’de Klasik Batı Müziği repertuarı eserlerini düzenleyen bestecilerin durumları incelenmiş olup 8 eser düzenlemesi olan Mustafa Karagöz ilk sırayı almıştır. Mustafa Karagöz’ü sırasıyla 5 eserle Süleyman Tarman, 3 eserle Yakup Kıvrak takip etmektedir. 4 bestecinin 2 eseri repertuvarda kendine yer bulurken 8 bestecinin birer düzenlemeleri bulunmaktadır.

Tablo 1’deki bulguların aşağıdaki grafikler doğrultusunda analizleri yapılmıştır. Grafiklerde sırasıyla hangi Klasik müzik bestelerinin ne sıklıkta repertuvarda bulunduğu, hangi klasik batı müziği eserlerinin daha çok seslendirildiği, bu eserleri hangi okulların seslendirdikleri ve varsa bu eserleri düzenleme yapan bestecilerin oranları verilmiştir.

Grafik-1’de örnekteki güzel sanatlar liseleri repertuarlarını klasik batı müziği bestecilerine göre oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

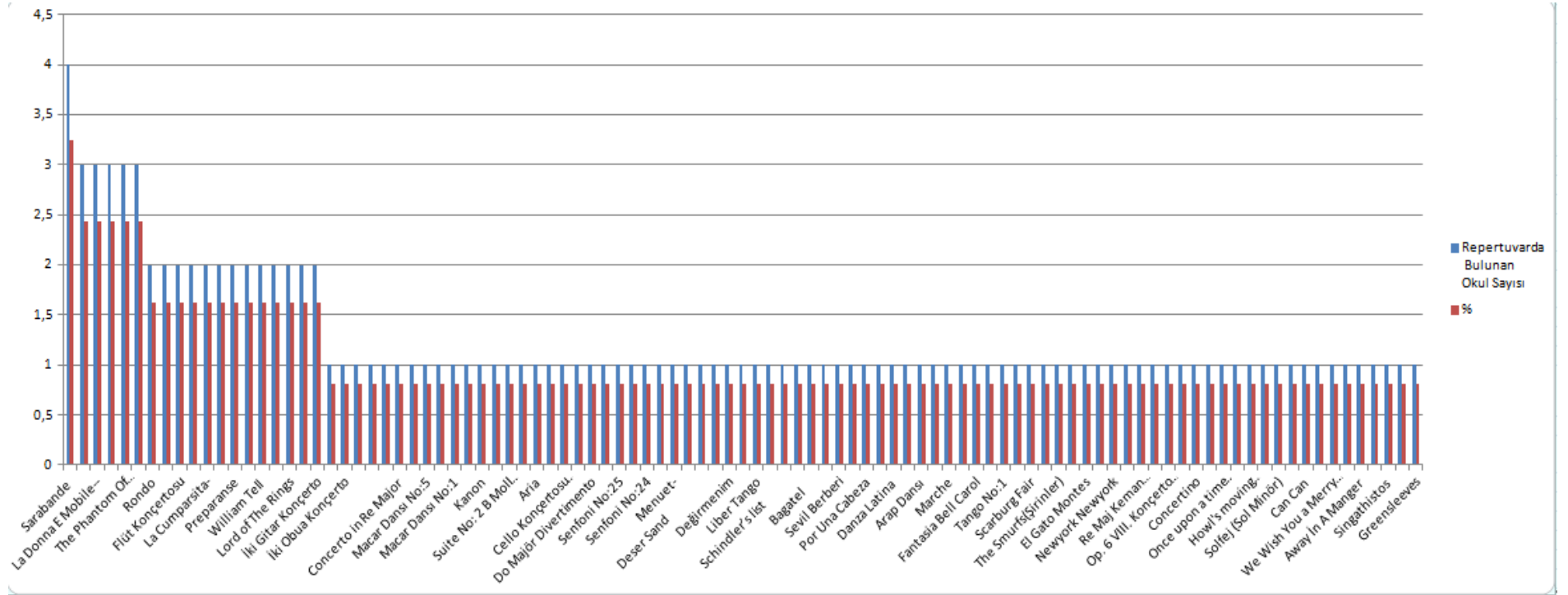
Grafik-1 Güzel Sanatlar Liseleri Repertuvarları Klasik Batı Müziği Bestecileri

Grafik 1'den anlaşılacağı üzere örneklemedeki güzel sanatlar liseleri, batı müziği bestecilerine göre 56 farklı bestecinin eserlerine repertuvarlarında yer vermişlerdir. Ayrıca bu bestecilere ek olarak farklı ülkelerin geleneksel ve halk ezgileri olmak üzere 7 eseri repertuvarlarında barındırmaktadırlar. Tablo1' e göre en fazla eseri seslendirilen besteci "A. VIVALDI" dir. Vivaldi'nin % 11,46 lık oranla 11 eseri 8 farklı okulun repertuvarında bulunmaktadır. Sonra sırasıyla Mozart ve J.S.Bach gelmektedir. İki bestecinin de % 6,25 lik oranla 6 eseri repertuvarında bulunmakla birlikte J.S.Bach 5 okul tarafından Mozart ise 4 okul tarafından repertuvar tercihlerine ilave edilmiştir. Birinci alt probleme yönelik elde edilen en önemli bulgu ise 40 bestecinin sadece 1 eserinin repertuvarında yer almasıdır. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği repertuarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

Aşağıda Grafik-2'de örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Batı müziği eserleri sırasıyla en çok seslendirilenden en az seslendirilene doğru sıralanarak eserlerin seslendirilme sıklığına göre oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

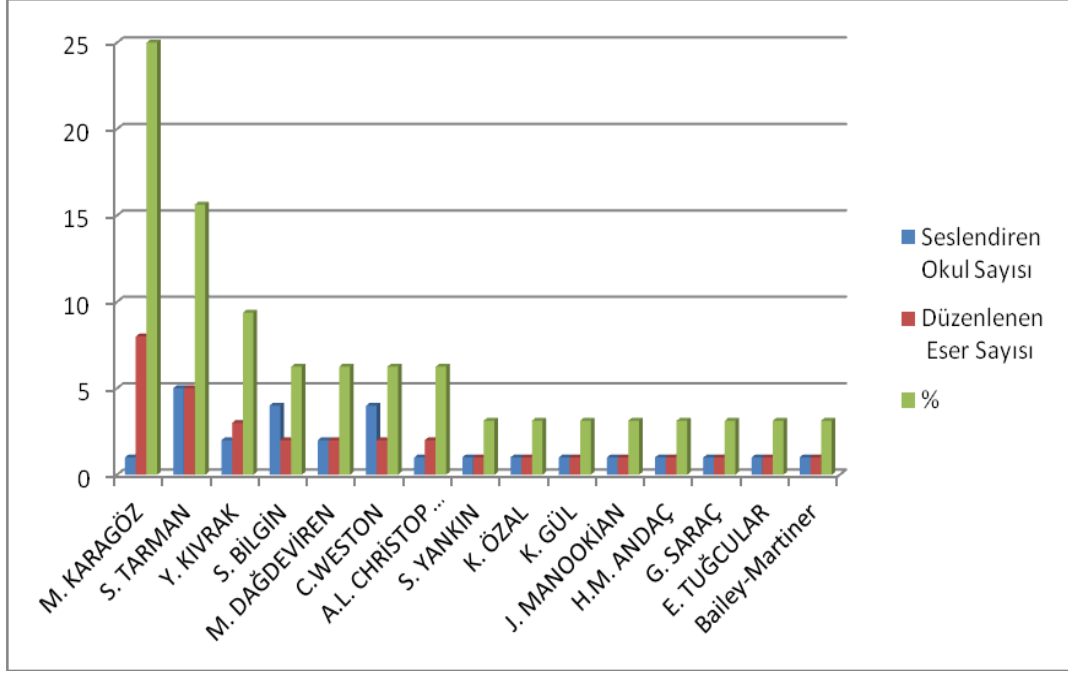
Grafik-2 Güzel Sanatlar Liseleri Repertuarları Klasik Batı Müziği Eserleri

Grafik-2'den anlaşılacağı üzere örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri, Batı müziği eserlerine göre 99 farklı esere repertuvarlarında yer vermişlerdir. Grafiğe göre en fazla seslendirilen eser % 3,5 oranla ve 4 okul tarafından seslendirilen “Sarabande” olmuştur. Sırasıyla Mevsimler, La Donna E Mobile, The Phantom Of The Opera eserleri izlenmektedir. Bu üç eserin % 2,44 lık oranı 3 okul tarafından seslendirildiğini işaret etmektedir. Birinci alt probleme yönelik elde edilen önemli bulgulardan biri 13 farklı Batı müziği eserlerinin ikişer okul tarafından seslendirilmesi ve 35 eserin sadece birer okul tarafından seslendirilmesi ve bir okulun repertuvarında bulunmasıdır. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği eserleri repertuarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

Aşağıda Grafik-3'de örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Batı müziği eserlerini düzenleyen bestecilerin durumları incelenerek sırasıyla en çok düzenleme yapandan en az düzenleme yapana doğru sıralanmaktadır. Ayrıca bu düzenlemeleri seslendiren okul sayıları da belirtilerek oranları verilmektedir.

Grafik 3. Güzel Sanatlar Liseleri Repertuvarları Klasik Batı Müziği Düzenleme Yapan Besteciler

Grafik 3’ de Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği repertuarı eserlerini düzenleyen bestecilerin durumları incelenmiş olup 8 eser düzenlemesi olan Mustafa KARAGÖZ % 25 lik oranla ilk sırayı almıştır. Mustafa KARAGÖZ’ü sırasıyla 5 eser düzenlemesiyle % 15,63 lük oranla Süleyman TARMAN, 3 eser düzenlemesiyle ve % 9,38 lik oranla Yakup KIVRAK takip etmektedir. 4 bestecinin 2 eseri repertuarda kendine yer bulurken 8 bestecinin birer düzenlemeleri bulunmaktadır. Birinci alt probleme yönelik elde edilen en önemli bulgu birinci sırada yer alan bestecinin % 25 lik orana sahip olmasına rağmen düzenlemeleri sadece bir okul (kendi öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmektedir.

Birinci alt probleme yönelik elde edilen en önemli bulguların Klasik Batı Müziği’nde en fazla eseri seslendirilen bestecinin Vivaldi, en fazla seslendirilen eserin “ Sarabande”, Klasik Batı Müziği eserlerini en çok düzenleyen ise Mustafa Karagöz olduğu görülmektedir. Ancak 56 besteciden 16 bestecinin

eserleri birden fazla okulda seslendirilirken, 40 bestecinin eserleri ise sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Aynı şekilde 99 Klasik Batı müziği eserinden 13 eserin farklı ikişer okul tarafından seslendirilirken 35 eserin sadece birer okul tarafından seslendirilmesi ve bir okulun seslendirdiği eseri başka bir okulun seslendirmemesi önemli bir bulgudur. Ayrıca birinci sırada yer alan Mustafa Karagöz'ün Klasik Batı Müziği eseri düzenlemeleri sadece kendi öğretmenliğini yaptığı okul tarafından seslendirilmektedir. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği eserlerinin repertuvarları birbirleriyle örtüşmemektedir. Repertuvar farklılıklarının açıkça ortaya çıkmasının nedenlerinin ders öğretmenlerinin donanımı, aldığı eğitim , yaptığı çalışmalar ve çevresel faktörler olduğu görülmektedir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt probleminde “Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri repertuvarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo-2’ de Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri açısından farklılıkları incelenmiş olup okulların repertuvarları bestecilerine, repertuvarda bulunan eserlerine varsa bu müzikleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre sıralanmıştır.

Tablo-2 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Bestelenmiş Türk Müziği Repertuvarları

	Besteci	Eser Adı	Seslendiren Okul Adı		Besteci	Eser Adı	Seslendiren Okul Adı			
1	Nevit KODALLI	Telli Turna Süit	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	7	S. ACİM	Zirgüleli Hicaz	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.			
			Kocaeli Kartepe G.S.L.				8	Muammer SUN	İzmir'in Dağları	Trabzon Akçaabat G.S.L.
			İstanbul A. AKYOL G.S.L.							Atatürk Gençleri Marşı
								9	Faik CANSELEN	İzindeyiz Marşı
2	A. Serkan ECE	Masal	Eskişehir Atatürk G.S.L.	10	Melih SELEN	Bekleyiş	Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.			
			Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.				Salkım Söğütten Esintiler	Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.		
3	E. TUĞCULAR	Renkler Süiti	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.				Göç	Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.		
			Trabzon Akçaabat G.S.L.				Magbet	Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.		
		Çiğdem	Uşak G.S.L.	11	Uğur TÜRKMEN	Gülesin	Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.			
4	S. TARMAN	Vatan Destanı	Uşak G.S.L.				Elimdeki Kemane	Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.		
5	Kadir KARKIN	Karsuyu	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	12	Oğuzhan Balcı	Denizde Akşam	Trabzon Akçaabat G.S.L.			
		Bekleyiş	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	13	T. Guliyev	Akşam Mahnisi	İstanbul A. AKYOL G.S.L.			
6	M. DAĞDEVİREN	Uyanış	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.	14	Y. KIVRAK	Yol Türküsü	Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.			
		Sarıkamış	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.	15	Y. KÖSE	Kerem Süit	Mersin N.KODALLI G.S.L.			

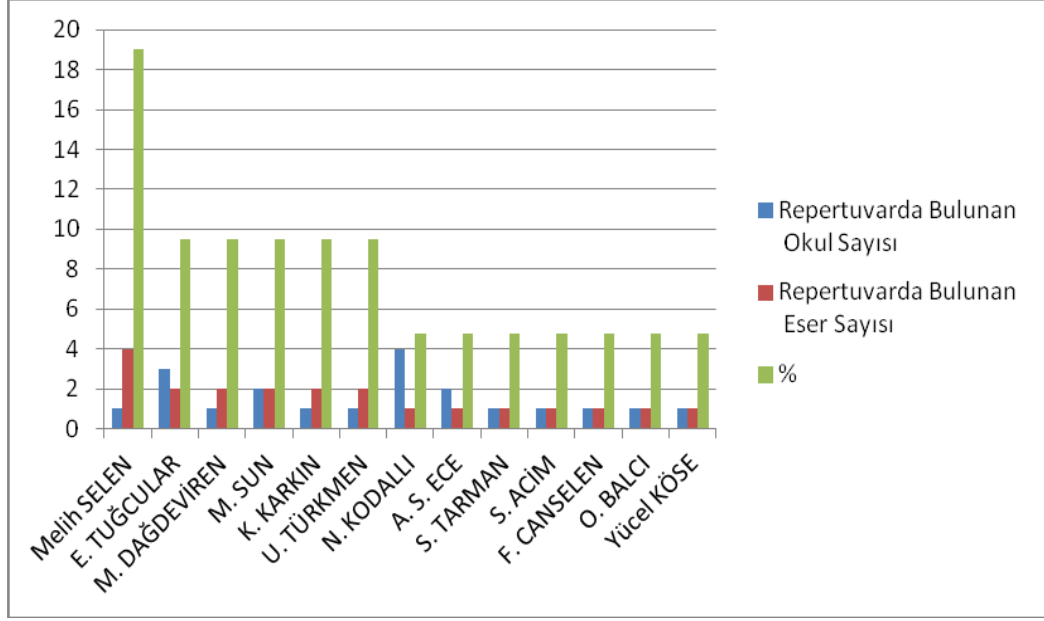
Tablo-2’de Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını, Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri açısından bestecisine, repertuvarda bulunan eserlerine varsa bu müzikleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre hazırlanmıştır. Örneklemdaki Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerine göre 15 farklı besteci yer almaktadır. Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri açısından 4 bestesiyle birinci sırayı Melih SELEN almaktadır. Onu sırasıyla Erdal TUĞCULAR ve Mustafa DAĞDEVİREN takip etmektedir. Ancak burada en önemli bulgu Melih SELEN’ in bestelerinin sadece bir okul(öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmesidir.

Tablo-2’de Klasik Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerine göre 23 farklı eser yer almaktadır. Ayrıca en çok seslendirilen eser 4 okul tarafından seslendirilen “Telli Turna Sütü” olmuştur. Telli turna Sütünü sırasıyla Masal ve Renkler Sütü izlemektedir. Bu iki eser 2 okul tarafından seslendirmektedir.

Tablo-2’deki bulguların aşağıdaki grafikler doğrultusunda analizleri yapılmıştır.

Grafik-4’de ise örneklemdaki güzel sanatlar liseleri repertuvarlarını Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri açısından bestecisine göre oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

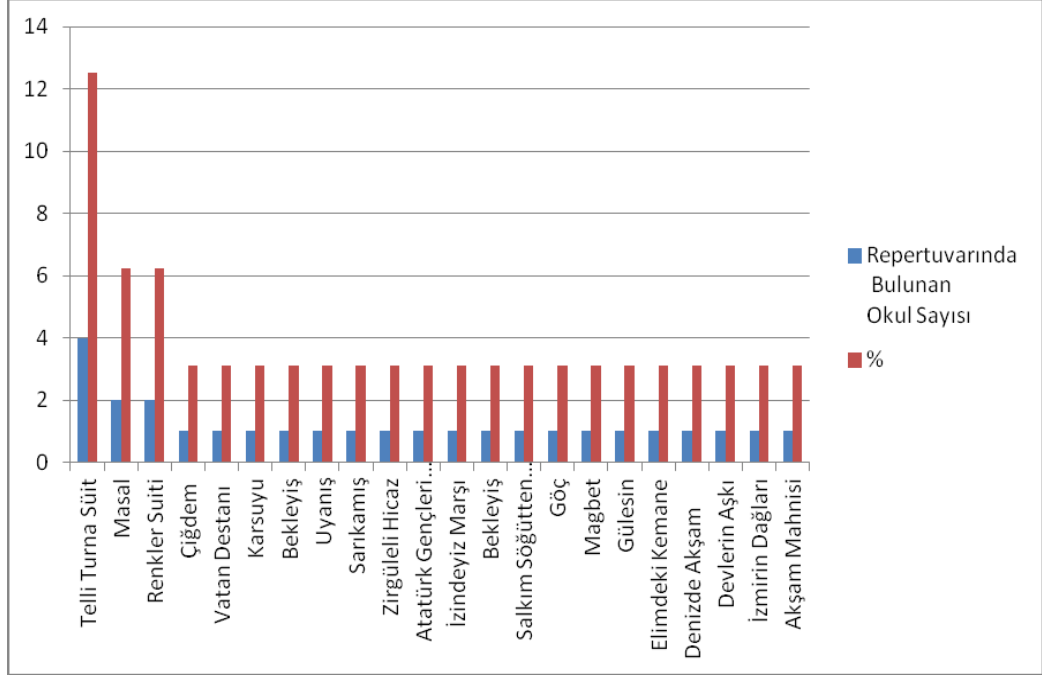
Grafik-4 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Bestelenmiş Türk Müziği Eserlerinin Bestecileri

Grafik 4'e göre % 19,05 oranında 4 besteyle birinci sırada Melih SELEN yer almaktadır. Onu sırasıyla Erdal TUĞCULAR ve Mustafa DAĞDEVİREN takip etmektedir. Ancak burada en önemli bulgu Melih SELEN'in bestelerinin sadece bir okul (öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmesidir. Beste sayısı % 9,52 lik oranla ikinci sırada olan Erdal TUĞCULAR'ın besteleri ise 3 okul tarafından seslendirilmektedir. Muammer SUN, Kadir KARKIN ve Uğur TÜRKMEN bestelerini birer besteyle diğer besteciler takip etmektedir. Diğer bestecilerin eserleri sadece birer okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerinden oluşan repertuvar farklılığı ortaya çıkmaktadır.

Aşağıda Grafik-5'de örnekledeki Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Klasik Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerine göre sırasıyla en çok seslendirilenden en az seslendirilene doğru seslendirilme sıklığına göre oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

Grafik-5 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Bestelenmiş Türk Müziği Eserleri

Grafik 5’den anlaşılacağı üzere örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri, Klasik Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerine göre 23 farklı eser repertuvarlarında yer vermektedirler. Grafiğe göre en fazla eseri seslendirilen eser %12,5 oranla ve 4 okul tarafından seslendirilen “Telli Turna Süiti” olmuştur. Telli turna Süitini sırasıyla Masal ve Renkler Süiti izlemektedir. Bu iki eserin % 6,25 lık oranı 2 okul tarafından seslendirildiğine işaret etmektedir. Burada en önemli bulgu ise örneklemedeki Güzel Sanatlar Liselerinde 20 farklı beste sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri repertuarı açısından farklılık olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

İkinci alt probleme yönelik elde edilen en önemli bulgulardan biri de örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri, Klasik Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerine göre 15 farklı besteciye repertuvarlarında bulundurmaktadırlar. Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerine göre en çok eseri olan Melih SELEN iken Klasik Batı müziği formunda

bestelenmiş Türk Müziği eserlerine göre en çok seslendirilen eser ise “Telli Turna Süiti” olmuştur. Ancak 15 besteciden 8 bestecinin eserleri birden fazla okulda seslendirilirken 7 bestecinin eserleri de sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Aynı şekilde 23 Klasik Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerinden sadece 3 eser birden fazla okulda seslendirilirken 20 eser ise sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerinin repertuvarları birbirleriyle örtüşmemektedir. Repertuvar farklılıklarının açıkça ortaya çıkmasındaki nedenlerin ders öğretmenlerinin donanımı, aldığı eğitim, yaptığı çalışmalar, verdiği konserler ve çevresel faktörler olduğu görülmektedir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt probleminde “Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş türkü repertuvarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo-3’de Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş türküler açısından farklılıkları incelenmiş olup okulların repertuvarları eserlere ve düzenleyen bestecilerine göre sıralanmıştır.

**Tablo-3 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda
Düzenlenmiş Türkü Repertuarları**

	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı		Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı			
1	Memberi	E. TUĞCULAR	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	7	Kırmızı Buğday	N. ÖZKAN	Uşak G.S.L.			
			Kocaeli Kartepe G.S.L.				8	Şerifem	U. TÜRKMEN	Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.
			Niğde G.S.L.							Uşak G.S.L.
2	Meşesi Meşesi	M. DAĞDEVİREN	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	9	Yemen Türküsü	H. DAĞDEVİREN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.			
			Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.				10	Gel Gör Beni	M. DAĞDEVİREN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.
3	Salında Gel	E. TUĞCULAR	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	11	Aşk Neyledi	H.M. ANDAÇ				Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.
			Niğde G.S.L.				12	Uzun İnce Bir Yoldayım-	H.M. ANDAÇ	Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.
			Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.							13
4	Osmanım	E. TUĞCULAR	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	14	Kahve Koydum Fincana	E. TUĞCULAR	Niğde G.S.L.			
			Kütahya A. YAKUPOĞLU G.S.L.				15	Maçka'ya	S. YANKIN	Trabzon Akçaabat G.S.L.
			Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.							16
5	Ankara Zeybeği	Y. KIVRAK	Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.	17	Sarı Zeybek	S. YAYLA	Trabzon Akçaabat G.S.L.			
			Tokat G.S.L.				18	İncecikten Bir Kar Yağar	A. ATALAY	Trabzon Akçaabat G.S.L.
			Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.							19
6	El Vurup Yaremi	M. DAĞDEVİREN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.	20	Sarı Gelin	S. ACİM	Trabzon Akçaabat G.S.L.			
			Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.				21	Çalın Davulları	A. S. ECE	Trabzon Akçaabat G.S.L.
22	Gülbeyaz	A. S. ECE	Trabzon Akçaabat G.S.L.	22	Gülbeyaz	A. S. ECE				Trabzon Akçaabat G.S.L.

	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı		Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
23	Urfanın Etrafı	E. TUĞCULAR	Niğde G.S.L.	35	Batum	O. ÖKSÜZ	Trabzon Akçaabat G.S.L.
			Hatay Bedii SABUNCU G.S.L	36	Kırmızı Buğday	E. TUĞCULAR	İstanbul A. AKYOL G.S.L.
			Trabzon Akçaabat G.S.L.	37	Kaytağı	E. TUĞCULAR	İstanbul A. AKYOL G.S.L.
24	Gemiler Giresune	E. TUĞCULAR	Niğde G.S.L.	38	Fidayda	U. TÜRKMEN	Eskişehir Atatürk G.S.L.
			Sivas M. SARISÖZEN G.S.L	39	Al Yemeni Mor Yemeni	K. AZİZ	Eskişehir Atatürk G.S.L.
25	Efem	A. ALTINSOY	İzmir Ü. BARADAN G.S.L.	40	Gelmez Yola Gidiyorum	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
26	Uzun kavak	S. TARMAN	İzmir Ü. BARADAN G.S.L.	41	Kayanın dibinde mal mı yayılır	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
27	Karahisar Kalesi	S. TARMAN-Y. KIVRAK	Uşak G.S.L.	42	Yenge Kızın	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
28	Sülüman Aga	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.	43	Entarisi Dım Dım	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
29	Şerane (Ağırlama)	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.	44	İpek Mendil Dane Dane	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
30	Timbıllı (şu derenin uzununu)	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.	45	Masa Üstünde Desti	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
31	Ali Paşaya Ağıt	F. EREREN	Mersin N.KODALLI G.S.L.	46	Hel Hele Verin Geline	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
32	Urfâ Divanı	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.	47	Şu Dereleler Şu Düzler	F. EREREN	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L
33	İki Keklik	M. SARI	Mersin N.KODALLI G.S.L.	48	İzmirin Kavakları	Y. KIVRAK	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L
34	Halkalı Şeker	F. EREREN	Mersin N.KODALLI G.S.L.	49	Gafil Gezme Şaşkın	E. TUĞCULAR	Eskişehir Atatürk G.S.L.

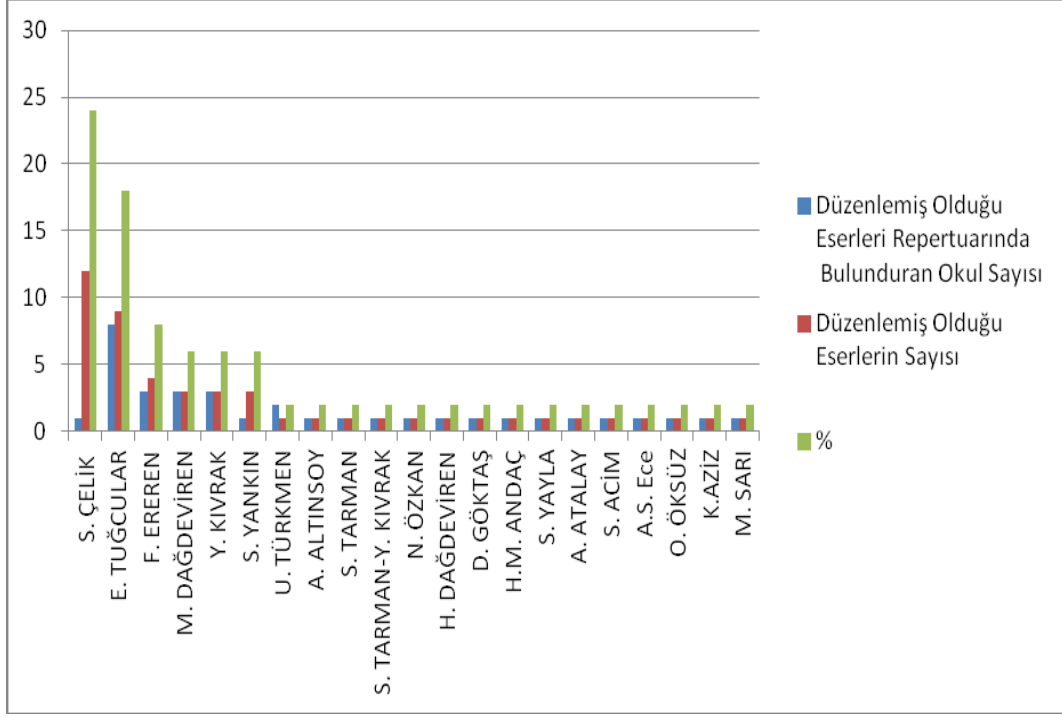
Tablo-3’de Güzel Sanatlar Liseleri, Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş türküler açısından repertuvarda bulunan eserlere, bu eserleri

düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre hazırlanmıştır. Örneklemdeki Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş türkülere göre 21 farklı düzenleme yapan besteci yer almaktadır. Klasik Batı müziği formunda türküleri düzenleyen besteci açısından 12 düzenlemeyle birinci sırayı “Serdar ÇELİK” almaktadır. Onu sırasıyla Erdal TUĞCULAR ve Ferda EREREN takip etmektedir. Ancak burada en önemli bulgu Serdar ÇELİK’in düzenlemeleri sadece bir okul (öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmesidir. İkinci sırada olan Erdal TUĞCULAR’ın düzenlemeleri ise 8 okul tarafından seslendirilmektedir. Mustafa DAĞDEVİREN, Yakup KIVRAK ve Ferda EREREN düzenlemeleri 3 okul tarafından seslendirilirken, Uğur TÜRKMEN’in düzenlemeleri 2 okul tarafından seslendirilmektedir. Diğer 14 bestecinin düzenlemeleri sadece 1 okul tarafından seslendirilmektedir.

Tablo-3’de Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği formunda düzenlenmiş türkülere göre 49 farklı türkü düzenlemesi örneklemdeki okulların repertuarlarında yer almaktadır. Ayrıca en çok seslendirilen eser 4 okul tarafından seslendirilen “Memberi” türküsi olmuştur. Memberi türküsünü sırasıyla Salında Gel, Osmanım, Ankara Zeybeği ve Urfa’nın Etrafı türküleri izlemektedir. Bu dört eser 3 okul tarafından seslendirilmektedir. Buradaki en önemli bulgu ise 40 farklı Batı müziği formunda düzenlenmiş türkünün sadece bir okul tarafından seslendirilmesidir. Aşağıdaki grafikler doğrultusunda analizler yapılmıştır. Grafiklerde sırasıyla hangi türkülerinin ne sıklıkta repertuarda bulunduğu, hangi türkülerinin daha çok seslendirildiği, bu eserleri hangi okulların seslendirdikleri ve bu eserleri düzenleme yapan bestecilerin oranları verilmiştir.

Tablo-3’deki bulguların aşağıdaki grafikler doğrultusunda analizleri yapılmıştır. Grafik-6’da örneklemdeki güzel sanatlar liseleri repertuarlarını türküleri Klasik Batı Müziği formunda düzenleyen besteci açısından oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

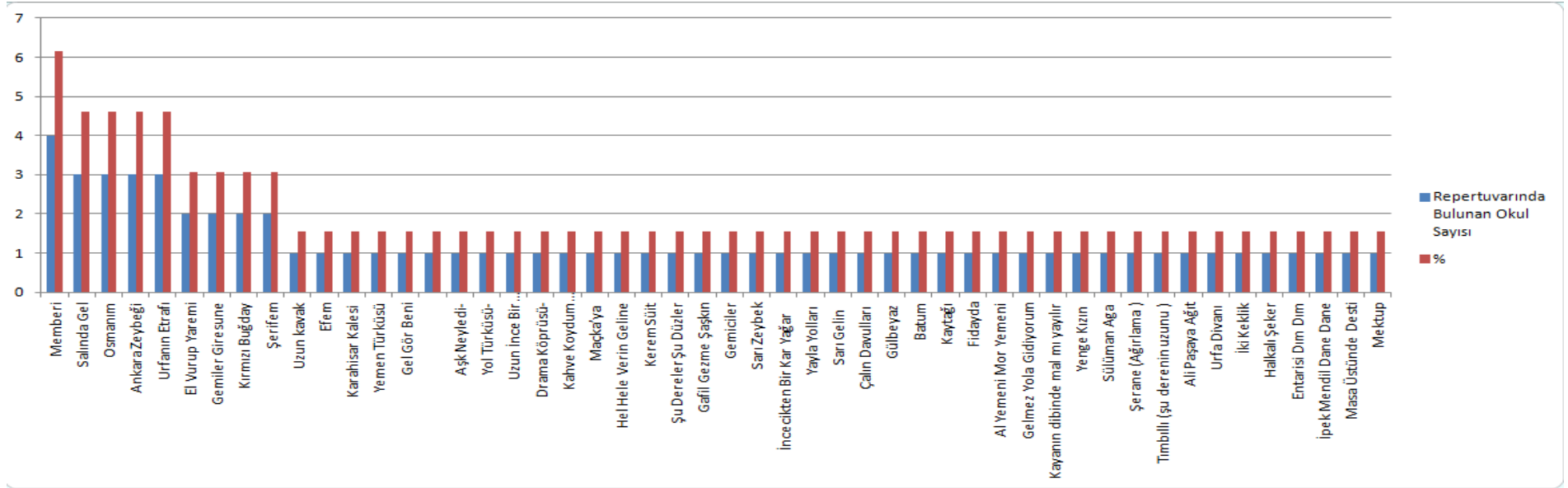
Grafik-6. Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Türkü Düzenleyen Besteciler

Grafik 6'ya göre % 24 oranında 12 düzenlemeyle birinci sırada Serdar ÇELİK yer almaktadır. Onu sırasıyla Erdal TUĞÇULAR ve Ferda EREREN takip etmektedir. Ancak burada dikkatimizi çeken en önemli bulgu Serdar ÇELİK'in düzenlemeleri sadece bir okulda (öğretmenliğini yaptığı okul) seslendirilmektedir. Düzenleme sayısı % 18'lik oranla ikinci sırada olan Erdal TUĞÇULAR'ın düzenlemeleri ise 8 okul tarafından seslendirilmektedir. Mustafa DAĞDEVİREN, Yakup KIVRAK ve Ferda EREREN düzenlemeleri 3 okul tarafından seslendirilirken, Uğur TÜRKMEN'in düzenlemeleri 2 okul tarafından seslendirilmektedir. Diğer bestecilerin düzenlemeleri % 2'lik oranla sadece 1 okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği formunda düzenlenmiş halk türküleri repertuar farklılığının durumu ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdaki Grafik-7'de örnekteki Güzel Sanatlar Liselerinin Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş türkü repertuarlarını düzenleme ve çalma sıklıkları açısından sırasıyla en çok seslendirilenden en az seslendirilene doğru seslendirilme sıklığına göre oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

Grafik 7. Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlenmiş Türküler

Grafik 7’den anlaşılacağı üzere örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği formunda düzenlenmiş türkülere göre 49 farklı esere reperuvarlarında yer vermektedirler. Grafiğe göre en fazla eseri seslendirilen eser %6,15 oranla ve 4 okul tarafından seslendirilen Memberi türküsü olmuştur. Memberi türküsünü sırasıyla Salında Gel, Osmanım, Ankara Zeybeği ve Urfa’nın Etrafı türküleri izlemektedir. Bu dört eserin % 4,62 lik oranı 3 okul tarafından seslendirildiğini işaret etmektedir. Buradaki en önemli bulgu ise 40 farklı Batı müziği formunda düzenlenmiş türkünün sadece bir okul tarafından seslendirilmesidir. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türkülerin repertuarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

Üçüncü alt probleme yönelik elde edilen en önemli bulgulardan örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği formunda türküleri düzenleyen bestecisine göre en çok düzenlemesi olan Serdar ÇELİK iken Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş türkülere göre en çok seslendirilen eser ise “Memberi” türküsü olmuştur. Ancak 21 farklı düzenleme yapan besteciden 6 bestecinin eserleri birden fazla okulda seslendirilirken 15 bestecinin eserleri de sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Aynı şekilde 49 Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş türkülerinden sadece 9 eser birden fazla okulda seslendirilirken 40 eser ise sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş türkü repertuarları birbirleriyle örtüşmemektedir. Repertuar farklılıklarının açıkça ortaya çıkmasındaki nedenlerin ders öğretmenlerinin donanımı, aldığı eğitim, yaptığı çalışmalar, verdiği konserler ve çevresel faktörler olduğu görülmektedir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt probleminde “Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk müziği repertuarının kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo-4’de Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları

dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserleri açısından farklılıkları incelenmiş olup okulların repertuvarları bestecilerine göre sıralanmıştır.

Tablo-4 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlemiş Türk Müziği Repertuvarları

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı		Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
1	R.FERSAN	Rast Peşrev	S. BİLGİN	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	6	N. SAĞIROĞLU	Ezginin Çılgılığı	M. DAĞDEVİREN	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
				Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.					Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.
2	Y.KIVRAK	Ankarada Açan Çiçek	C. YILMAZER	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.	7	E. ENGİN	Çalığışu	A. Hakan BAŞ	Tokat G.S.L.
		Güzelleme	S. BİLGİN	Ordu P-İ. ŞAHİN G.S.L.			Anlamazdın	S. KÖŞK	Niğde G.S.L.
				Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.	8	B. NESİBOV	Gal Sana Gurban	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
3	H. ÖZÇİVİ	Nihavent Sirtö	Deniz GÖKTAŞ	Eskişehir Atatürk G.S.L.	9	M. ÇİMEN	Kalanların Ardından	H.M. ANDAÇ	Kayseri F-M GÜPGÜOĞLU G.S.L.
				Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.					Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
				Tokat G.S.L.	10	H. ÇİNE	Hadi Sende Gel	M. DAĞDEVİREN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.
4	M. SELÇUK N.	Endülistö Raks	K. KARKIN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.	11	A.C. ÇİNKILIÇ	Sakarya Marşı	M. DAĞDEVİREN	Niğde G.S.L.
				Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.					Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.
				Trabzon Akçaabat G.S.L.	12	N. C. ANDEL	Mazi Kalbimde Yaradır	SERKAN ORAL	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
5	Z. ÜNGÖR	İstiklal Marşı	E. ZUCKMAYER	Uşak G.S.L.	13	M. ÖZEN	Dertli Kaval	Y. KIVRAK	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.
				Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.					Uşak G.S.L.
				Niğde G.S.L.	14	İ. DEDE EFENDİ	Gülnihal		Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.

	Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı		Besteci	Eser Adı	Düzenleyen	Seslendiren Okul Adı
15	C. AKIN	Güzel Sanatlar Lisesi marşı	S. TARMAN	Uşak G.S.L.	21	Lavtacı ANDON	Mandıra	A. HOCA	İzmir BARADAN G.S.L. Ü.
				Niğde G.S.L.		H.S. AREL	Bir peri masalı		İzmir BARADAN G.S.L. Ü.
		Bozkırlar Yeşerecek	S.BİLGİN-Y.KIVRAK	Uşak G.S.L.		T. F. ERGİN	Kız Sen Geldin Çerkeşten	D. GÖKTAŞ	
16	A.G. SARAÇ	Doğ Güneşim	S. BİLGİN	Kayseri F-M GÜPGÜPOĞLU G.S.L.	24	A. LERMİ	Mektup	S. ÇELİK	Mersin N.KODALLI G.S.L.
				Uşak G.S.L.		S. ŞAHİN	Dün Akşam Yine	S. KÖŞK	Niğde G.S.L.
17	S. IŞILAY	Sultani Yegah Sirto	M. DAĞDEVİREN	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.	26	A. KILIÇ	Firuze	S. KÖŞK	Niğde G.S.L.
				Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.		S. ŞAHİN	Gitme Sana Muhtacım	S. KÖŞK	Niğde G.S.L.
18	K. HÜSEYİNLİ	İlk Muhabbet	M. DAĞDEVİREN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.	28	Z. TUNCA	Seni Aşksız Bırakmam	S. KÖŞK	Niğde G.S.L.
19	R. AYSU	Kürdili Hicazkar Saz Semaisi	Y. ÖZGÜNGÖR	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.		29	S. SAYIN	İntizar	S. KÖŞK
				Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.	S. AKSU		Vazgeçtim	S. KÖŞK	Niğde G.S.L.
20	T. GULİYEYEV	İlkbahar	M. DAĞDEVİREN	Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.	31	Cahit BERKAY	Devlerin Aşkı		Eskişehir Atatürk G.S.L.
		Yalgızam	M. DAĞDEVİREN	Hatay Bedii SABUNCU G.S.L.		Sivas M. SARISÖZEN G.S.L.			

Tablo-4’de Güzel Sanatlar Liseleri, Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserleri açısından repertuvarda bulunan eserlere, bu eserleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre hazırlanmıştır. Örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerine göre 31 farklı besteci yer almaktadır. Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserleri besteci açısından en çok Zeki

ÜNGÖR, M.Nurettin SELÇUK, Hasan ÖZÇİVİ, Yakup KIVRAK ve Tefvik GÜLİYEY bestelerine yer verdikleri görülmektedir. Peşinden gelen 9 besteci 2 okulun repertuvarında yer alırken 13 bestecinin ise sadece bir eseri repertuvarlarda yer almaktadır.

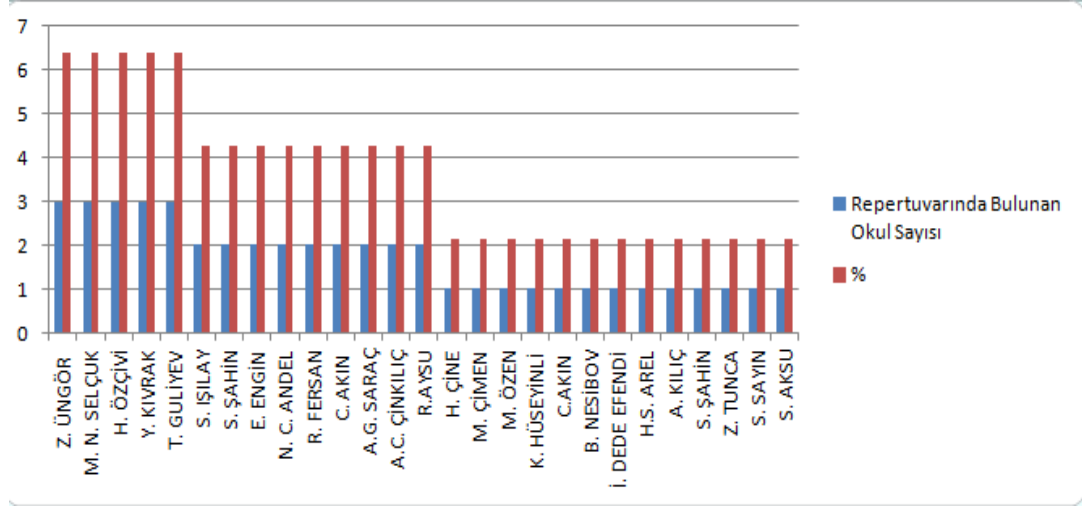
Tablo-4’de Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerine göre 32 farklı eserleri repertuvarlarına yer vermişlerdir. Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerine göre en fazla seslendirilen eser “Nihavent Sirto, Endülüs’te Raks ve İstiklal Marşı” olmuştur. Bu üç eser üç okul tarafından seslendirilmektedir. Diğer 11 eser iki okul tarafından seslendirilirken 18 eser ise sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir.

Tablo-4’de Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerini düzenleyen 17 besteci yer almaktadır. Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerinden 7 şer düzenlemeyle birinci sırada Mustafa DAĞDEVİREN ve Serdar KÖŞK yer almaktadır. Mustafa DAĞDEVİREN’in düzenlemeleri 3 okul tarafından seslendirilirken, Serdar Köşk’ün düzenlemeleri sadece bir okul (öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmektedir. Bu iki besteciyi Selçuk BİLGİN takip etmektedir. Bilgin’in düzenlediği eserleri 3 okul tarafından seslendirilirken diğer 14 bestecinin düzenlemeleri sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir.

Tablo-4’deki bulguların aşağıdaki grafikler doğrultusunda analizleri yapılmıştır.. Grafiklerde sırasıyla hangi bestelerin ne sıklıkta repertuvarında bulunduğu, hangi Türk müziği eserlerinin daha çok seslendirildiği, bu eserleri hangi okulların seslendirdikleri ve bu eserlere düzenleme yapan bestecilerin oranları verilmiştir.

Aşağıdaki Grafik-8’ de örnekteki Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserleri açısından Türk Müziği bestecilerine göre oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

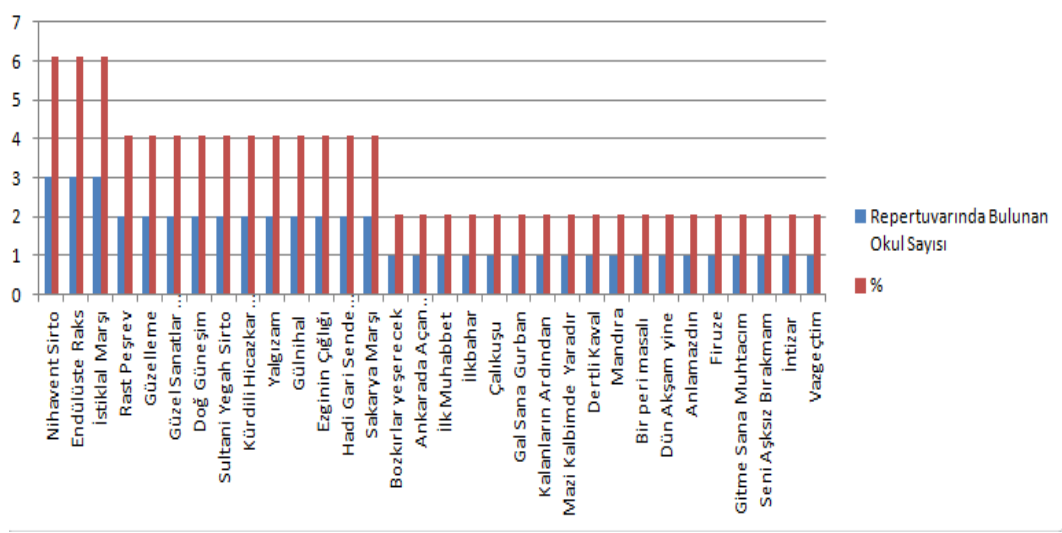
Grafik-8 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlemiş Türk Müziği Eserlerinin Bestecileri

Grafik 8 e göre % 6.38 oranında okulların repertuvarlarında 27 besteciden en çok Zeki ÜNGÖR, M. Nurettin SELÇUK, Hasan ÖZÇİVİ, Yakup KIVRAK ve Tevfik GÜLİYEV bestelerine yer verdikleri görülmektedir. Peşinden gelen 9 besteci 4,26'lık oranla 2 okulun repertuvarında yer alırken 13 bestecinin ise % 2,13 oranla 1 eseri repertuvarlarda yer almaktadır. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerinden oluşan repertuvar farklılığı ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdaki Grafik-9'da örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerine göre sırasıyla en çok seslendirilenden en az seslendirilene doğru ve seslendirilme sıklığına göre oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

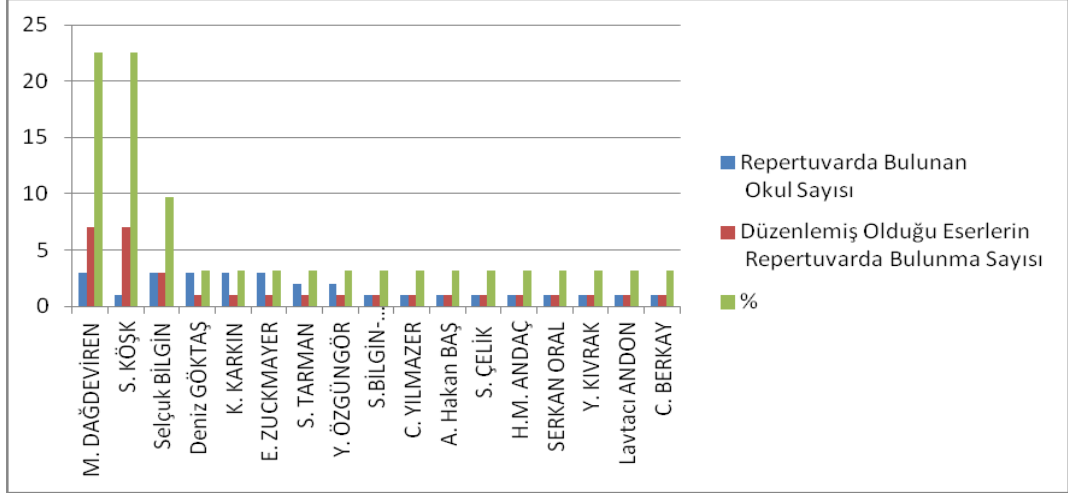
Grafik-9. Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlenmiş Türk Müziği Eserleri

Grafik-9'dan anlaşılacağı üzere örnekteki Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerine göre 32 farklı eserleri repertuarlarına yer vermişlerdir. Grafiğe göre en fazla eseri seslendirilen eser % 6,12 oranla ve 3 okul tarafından seslendirilen Nihavent Sirto, Endülüste Raks ve İstiklal Marşı olmuştur. Bu eserlerin devamında 11 eser % 4,08'lik oranla 2 okul tarafından seslendirilirken kalan 18 eser % 2,04 lük oranla sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserleri repertuarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymuştur.

Aşağıdaki Grafik-10'da örnekteki Güzel Sanatlar Liseleri repertuarlarını Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerini düzenleyen bestecilere göre sırasıyla seslendirilme sıklığına göre oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

Grafik -10 Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği Formunda Düzenlemiş Türk Müziği Eserlerini Düzenleyen Besteciler

Grafik-10'a göre % 22,58 oranında 7'şer düzenlemeyle birinci sırada Mustafa DAĞDEVİREN ve Serdar KÖŞK yer almaktadır. Mustafa DAĞDEVİREN'in düzenlemeleri 3 okul tarafından seslendirilirken, Serdar Köşk'ün düzenlemeleri sadece bir okulda (öğretmenliğini yaptığı okulda) seslendirilmektedir. Bu iki besteciye Selçuk BİLGİN takip etmektedir. Bilgin'in düzenlediği eserlerin repertuvarda bulunma oranı % 9,68'lik oranla 3 okul tarafından seslendirilmektedir. Diğer 14 bestecinin düzenlemeleri % 3,23'lük oranla sadece 1 okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerinden oluşan repertuvar farklılığı ortaya çıkmaktadır.

Dördüncü alt probleme yönelik elde edilen en önemli bulgulardan örneklemdeki Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerine göre en çok Zeki ÜNGÖR, M. Nurettin SELÇUK, Hasan ÖZÇİVİ, Yakup KIVRAK ve Tefik GÜLİYEV iken en fazla seslendirilen eser "Nihavent Sirto, Endülüs'te Raks ve İstiklal Marşı" olmuştur. Ancak 31 farklı besteciden 13 bestecinin sadece bir okul tarafından seslendirilirken 32 Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerinden 18 eser sadece bir okul

tarafından seslendirilmektedir. Ayrıca Klasik Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerine düzenleme yapan 17 besteciden 7'ser düzenlemeyle birinci sırada Mustafa DAĞDEVİREN ve Serdar KÖŞK yer almaktadır. Mustafa DAĞDEVİREN'in düzenlemeleri 3 okul tarafından seslendirilirken, Serdar Köşk'ün düzenlemeleri sadece bir okul (öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmektedir. Bu iki besteciye Selçuk BİLGİN takip etmektedir. Bilgin'in düzenlediği eserleri 3 okul tarafından seslendirilirken diğer 14 bestecinin düzenlemeleri sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerinden oluşan repertuvar farklılığı ortaya çıkmaktadır. Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği repertuvarları birbirleriyle örtüşmemektedir. Repertuvar farklılıklarının açıkça ortaya çıkmasındaki nedenlerin ders öğretmenlerinin donanımı, aldığı eğitim, yaptığı çalışmalar, verdiği konserler ve çevresel faktörler olduğu görülmektedir.

4.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt probleminde “İlgili okullarda görev yapan Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserleri repertuvarlarında yer almakta mıdır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo-5’de Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserlerinin olup olmaması açısından incelenmiş olup okulların repertuvarları düzenleme sayılarına göre sıralanmıştır. Bu kısımda Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin yanı sıra okulda görev yapan başka öğretmenlerin düzenlemeleri ve eserlerinin olup olmadığı sorgulanmıştır. Bu çerçevede aşağıdaki tablo oluşturularak en fazladan en aza doğru bir sıralama yapılmıştır.

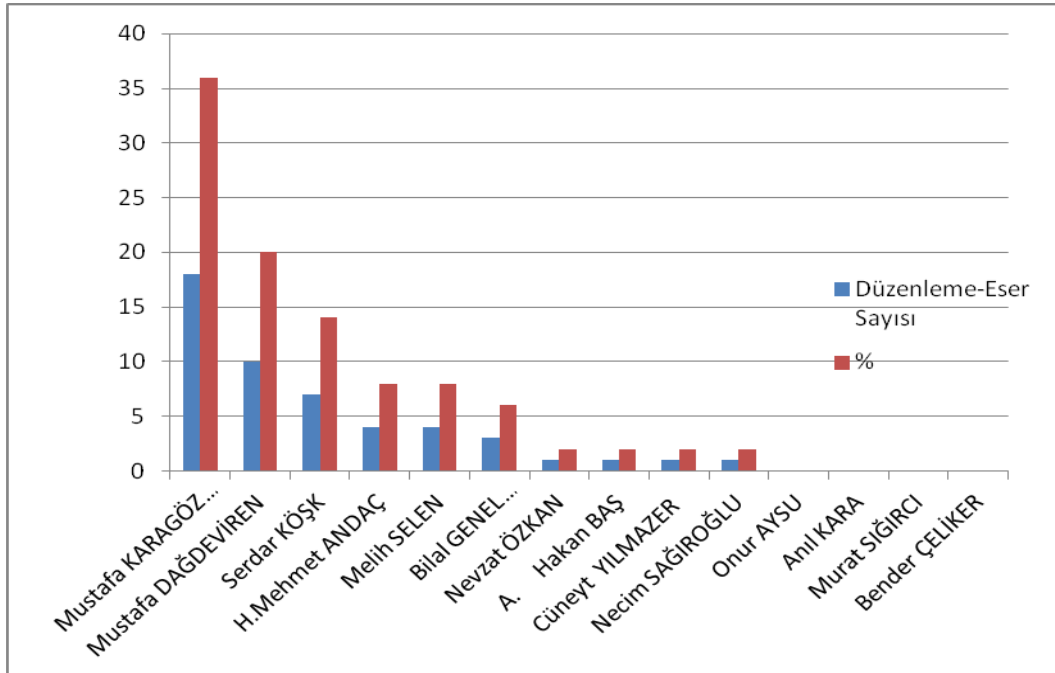
Tablo 5. İlgili Okullarda Görev Yapan Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretmenlerinin Düzenlemeleri-Eserleri

Okulun Adı	Öğretmenin Adı	Düzenleme-Eser Sayısı
Mersin Nevit Kodallı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	Mustafa KARAGÖZ Serdar ÇELİK	18
Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi	Mustafa DAĞDEVİREN	10
Niğde Güzel Sanatlar Lisesi	Serdar KÖŞK	7
Kayseri Feyziye-Memduh Güpçüoğlu Güzel Sanatlar Lisesi	H.Mehmet ANDAÇ	4
Kütahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi	Melih SELEN	4
Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi	Bilal GENEL Selda YANKIN	3
Uşak Güzel Sanatlar Lisesi	Nevzat ÖZKAN	1
Tokat Güzel Sanatlar Lisesi	A.Hakan BAŞ	1
Ordu Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi	Cüneyt YILMAZER	1
Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi	Necim SAĞIROĞLU	1
Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi	Onur AYSU	0
İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi	Anıl KARA	0
İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi	Murat SİĞİRCİ	0
Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi	Bender ÇELİKER	0

Tablo 5 incelendiğinde örneklemdaki Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserlerine göre ilk sırayı Mersin N. KODALLI Güzel Sanatlar Lisesi Öğretmenleri S. ÇELİK ve M. KARAGÖZ almaktadır. Onları ikinci sırada Sivas M. SARISÖZEN Güzel Sanatlar Lisesi öğretmeni M. DAĞDEVİREN takip etmektedir. Ayrıca 6 Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenin birinden fazla düzenlemeleri-eserleri varken 4 Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenin sadece bir düzenlemeleri-eserleri vardır. Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi, İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi ve Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerinin ise hiç düzenlemelerinin-eserlerinin olmadığı görülmektedir.

Tablo-5'deki bulguların analizi aşağıdaki Grafik-11'de yapılmıştır. Grafik-11' de örneklemdaki Güzel Sanatlar Liseleri Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserlerinin oranları verilerek bulgulara ulaşılmaktadır.

Grafik-11 İlgili Okullarda Görev Yapan Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretmenlerinin Düzenlemeleri-Eserleri

Grafik-11'den anlaşılacağı üzere örneklemdaki Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserlerine göre İlk sırayı % 36'lık bir oranla Mersin N. KODALLI Güzel Sanatlar Lisesi Öğretmenleri S. ÇELİK ve M. KARAGÖZ almaktadır. Onları ikinci sırada % 20'lik oran ve 10 eserle Sivas M. SARISÖZEN Güzel Sanatlar Lisesi öğretmeni M. DAĞDEVİREN takip etmektedir. Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi, İzmir Ümraniye Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi ve Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerinin ise hiç düzenlemelerinin-eserlerinin olmadığı görülmektedir.

Beşinci alt probleme yönelik elde edilen en önemli bulgulardan örneklemdaki Güzel Sanatlar Liselerinin ilk dört tablodaki verileri doğrultusunda toplam 203 eseri repertuvarlarında buldukları görülmektedir. Repertuvar geneline baktığımızda toplam repertuvarın % 24,6'sı Okul öğretmenleri tarafından düzenlenmiş veya bestelenmiştir. Önceki grafiklerde de bahsettiğimiz gibi örneklemdaki Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarının % 24,6'sı okul öğretmenleri tarafından düzenlenmiş veya bestelenmiş olmasına rağmen bu eserlerin seslendirilme sıklığının az olması dikkat çeken bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. İlgili okullarda görev yapan Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserleri repertuvarlarında yer almaktadır. Repertuvarlarında düzenlemeleri-eserlerinin yer almasında ders öğretmenlerinin donanımı, aldığı eğitim, yaptığı çalışmalar, verdiği konserler ve çevresel faktörlerin etkili olduğu görülmektedir.

4.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın altıncı alt probleminde “İlgili okullarda Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuvarın kullanılma durumu farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo-6'da ilgili okullarda Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuvarın kullanılma durumu incelenmiş olup örneklemdaki okulların repertuvarlarındaki eserlerle farklılıkları karşılaştırılmıştır.

**Tablo 6. MEB Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları
Dersi Kitabında Yer Alan Repertuvar Listesi**

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Chanson Triste Op.40,No:2	Çaykovski	
2	Drama Köprüsü	Rumeli Türküsü	
3	Emanetine Sahibim Atam	Mustafa Polat	Nihat Yalçın
4	The New Doll	Çaykovski	Rostislav Dubunski
5	Playing HobbyHorse	Çaykovski	Rostislav Dubunski
6	Gül Polkası	Alman Melodisi	
7	Değirmenim	İngiliz Halk Ezgisi	Yakup Kıvrak
8	Ausdem Album Für Die Jugend(Op.68)	R. Schumann	
9	Happy Birthday(Serenade)	H.G. Heuman	Kemal Yıldırım
10	Happy Birthday (Tango)	H.G. Heuman	Kemal Yıldırım
11	Happy Birthday (Mazurka)	H.G. Heuman	Kemal Yıldırım
12	Bauerntanz (Danse paysanne-Peasant Dance)	Reinhard Keiser	
13	Coral	Aytekin Albuz	
14	Konzert	G.P. Telemann	
15	Sonate	G.F. Handel	
16	Festival Rondeau	H. Purcell	İbrahim İsmailov
17	Sarabande	J. S. Bach	İbrahim İsmailov
18	Quartet No: 35 İn D Minor	F. J. Haydn	
19	Festival Rondeau	Henry Purcell	İbrahim İsmailov
20	Eine Kleine Nachtmusik	W. A. Mozart	
21	Anadolu'yum Ben Anadolu	Ali Gürsan Saraç	Selçuk Bilgin
22	Sinfoneitta	Ulvi Cemal Erkin	
23	Arpa Ektim Biçemedim	Erdal Tuğcular	
24	Emperor Op. 76 No: 3	F. J. Haydn	
25	Romanze	W.A. Mozart	
26	Ode To Joy	L.V.Beethoven	
27	March Nutcracker Suite Op. 71	Çaykovski	
28	Serenade	Çaykovski	
29	Romans	Dimitri Şostakoviç	
30	Rumanian Folk Dances	Bela Bartok	
31	Prelude	George Gershwin	İbrahim İsmailov

Tablo 6 incelendiğinde ilgili okullarda Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuarın kullanılma durumuna göre 14 Güzel Sanatlar Lisesindeki repertuarlara bakıldığında Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabında 31 eser bulunan repertuvardan sadece Mozart'ın Eine Kleine Nachtmusik eseri bir okul tarafından (Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi) tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca diğer 13 Güzel Sanatlar Lisesinin de Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuarı kullanmadığı görülmektedir.

Altıncı alt probleme yönelik elde edilen en önemli bulgulardan ilgili okullarda Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuarın kullanılma durumuna göre ders kitabında 31 eser bulunan repertuvardan sadece Mozart'ın Eine Kleine Nachtmusik eseri bir okul tarafından(Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi) tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca diğer 13 Güzel Sanatlar Lisesinin de Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuarı kullanmadığı görülerek repertuarlarını kendi imkânları doğrultusunda oluşturdukları görülmektedir. Altıncı alt probleme göre 2011 yılında komisyon tarafından hazırlanan 11.sınıf ders kitapları ve 2014 yılında komisyon tarafından hazırlanan 12.sınıf ders kitapları okullara gönderilmiş olup, bu kitaptaki eserlerden yok denecek kadar azının seslendirildiği görülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ

Bu bölümde, bulgular ve yorumlar bölümünde ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlar ışığında geliştirilen önerilere yer verilmiştir. Örneklemdaki toplam on dört güzel sanatlar lisesinde seslendirilen eserler bir araya getirilmiş Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Klasik Batı Müziği eserleri, Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri, Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş türküleri, Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserleri açısından bestecisine, repertuvarında bulunan eserlerine varsa bu müzikleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre araştırılmış olup aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Birinci alt probleme ilişkin elde edilen verilerin sonuçlarına göre, Klasik Batı Müziği açısından bestecisine, repertuvarında bulunan eserlerine varsa bu müzikleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre hazırlanmış olup Klasik müzik bestelerinin ne sıklıkta repertuvarında bulunduğu, hangi klasik batı müziği eserlerinin daha çok seslendirildiği, bu eserleri hangi okulların seslendirdikleri ve varsa bu eserleri düzenleme yapan bestecilerin oranları verilmiştir.

Örneklemdaki Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı Müziği bestecilerine göre 56 farklı bestecinin eserlerine repertuvarlarında yer vermektedirler. Ayrıca bu bestecilere ek olarak farklı ülkelerin geleneksel ve halk ezgileri olmak üzere 7 eseri repertuvarlarında barındırmaktadırlar. En fazla eseri seslendirilen besteci A. Vivaldi'nin % 11,46'lık oranla 11 eseri, 8 farklı okulun repertuvarında bulunmaktadır. Dikkatimizi çeken en önemli bulgu ise 40 bestecinin sadece 1 eserinin repertuvarında yer almasıdır. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği repertuvarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

Örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri Klasik Batı müziği eserlerine göre 99 farklı esere repertuvarlarında yer vermektedirler. En fazla seslendirilen eser % 3,5 oranla ve 4 okul tarafından seslendirilen “Sarabande” olmuştur. Dikkatimizi çeken en önemli bulgu ise 13 farklı Batı müziği eserinin 2 şer okul tarafından seslendirilmesi ve 35 eserin sadece birer okul tarafından seslendirilmesi ve bir okulun repertuvarında bulunmasıdır. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği eserleri repertuarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

Örneklemedeki Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği repertuarı eserlerini düzenleyen bestecilerin durumları incelenmiş olup 8 eser düzenlemesi olan Mustafa KARAGÖZ % 25’lik oranla ilk sırayı almaktadır. Burada dikkatimizi çeken en önemli bulgu birinci sırada yer alan bestecinin % 25’lik orana sahip olmasına rağmen düzenlemeleri sadece bir okul (kendi öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği eserleri repertuarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

İkinci alt probleme ilişkin verilerden Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri açısından bestecisine, repertuarda bulunan eserlerine varsa bu müzikleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre hazırlanmış olup grafikler doğrultusunda analizleri yapılmıştır. Grafiklerde sırasıyla hangi bestelerinin ne sıklıkta repertuarda bulunduğu, hangi Türk müziği eserlerinin daha çok seslendirildiği, bu eserleri hangi okulların seslendirdikleri ve varsa bu eserleri düzenleme yapan bestecilerin oranları verilmiştir. Bu oranlara göre % 19,05 oranında 4 besteye birinci sırada Melih SELEN yer almaktadır. Ancak burada dikkatimizi çeken en önemli bulgu Melih SELEN’in bestelerinin sadece bir okul (öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmektedir. Beste sayısı % 9,52’lik oranla ikinci sırada olan Erdal TUĞCULAR’ın düzenlemeleri ise 3 okul tarafından seslendirilmektedir. Muammer SUN, Kadir KARKIN ve Uğur

TÜRKMEN bestelerini birer besteye diğer besteciler takip etmektedir. Diğer bestecilerin düzenlemeleri sadece 1 okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerinden oluşan repertuvar farklılığı ortaya çıkmaktadır.

Örnekteki Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserlerine göre 22 farklı esere repertuvarlarında yer vermektedirler. Bulgulara göre en fazla eseri seslendirilen eser % 12.5 oranla ve 4 okul tarafından seslendirilen “Telli Turna Süiti” olmuştur. Dikkatimizi çeken en önemli bulgu ise örnekteki Güzel Sanatlar Liselerinin 19 farklı beste sadece bir okulun repertuvarında bulunmaktadır. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri repertuarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Üçüncü alt probleme ilişkin saptanan bulguların yorumlarının yapılmasıyla elde edilen sonuçlar doğrultusunda, Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Batı müziği formunda düzenlenmiş halk türkülerini bestecilerin düzenlemiş oldukları eserler açısından repertuvarında bulunan eserlere, bu eserleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre hazırlanmış olup grafikler doğrultusunda analizleri yapılmıştır. Grafiklerde sırasıyla hangi halk türkülerinin ne sıklıkta repertuvarında bulunduğu, hangi Halk türkülerinin daha çok seslendirildiği, bu eserleri hangi okulların seslendirdikleri ve bu eserleri düzenleme yapan bestecilerin oranları verilmiştir.

Bulgulara göre % 24 oranında 12 düzenlemeyle birinci sırada Serdar ÇELİK yer almaktadır. Ancak burada dikkatimizi çeken en önemli bulgu Serdar ÇELİK’in düzenlemelerinin sadece bir okul(öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmektedir. Düzenleme sayısı % 18’lik oranla ikinci sırada olan Erdal TUĞCULAR’ın düzenlemeleri ise 8 okul tarafından seslendirilmektedir. Mustafa DAĞDEVİREN, Yakup KIVRAK ve Ferda EREREN düzenlemeleri 3 okul tarafından seslendirilirken, Uğur TÜRKMEN’in düzenlemeleri 2 okul tarafından seslendirilmektedir. Diğer bestecilerin

düzenlemeleri % 2'lik oranla sadece 1 okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği formunda düzenlenmiş halk türküleri repertuvar farklılığının durumu ortaya çıkmaktadır.

Örnekteki Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği formunda düzenlenmiş Halk Müziği eserlerine göre 49 farklı esere repertuvarlarında yer vermektedirler. Bulgulara göre en fazla eseri seslendirilen eser %6,15 oranla ve 4 okul tarafından seslendirilen "Memberi" türküsü olmuştur. Memberi türküsü sırasıyla Salında Gel, Osmanım, Ankara Zeybeği ve Urfa'nın Etrafı türküleri izlemektedir. Bu dört eserin % 4,62'lik oranı 3 okul tarafından seslendirildiğini işaret etmektedir. Dikkatimizi çeken en önemli bulgu ise 40 farklı Batı müziği formunda düzenlenmiş Halk Müziği eserlerinin, farklı okulların repertuvarlarında bulunmasıdır. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği formunda bestelenmiş Türk Müziği eserleri repertuarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Dördüncü alt probleme ilişkin saptanan bulguların yorumlarının yapılmasıyla elde edilen sonuçlar doğrultusunda, Güzel Sanatlar Liseleri repertuvarlarını Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserleri açısından bestecisine, repertuarda bulunan eserlerine varsa bu müzikleri düzenleyen bestecilere ve seslendiren okullara göre hazırlanmış olup grafikler doğrultusunda analizleri yapılmıştır. Grafiklerde sırasıyla hangi bestelerinin ne sıklıkta repertuarda bulunduğu, hangi Türk müziği eserlerinin daha çok seslendirildiği, bu eserleri hangi okulların seslendirdikleri ve varsa bu eserler düzenleme yapan bestecilerin oranları verilmiştir.

Bulgulara göre % 6.38 oranında okulların repertuvarlarında en çok Zeki ÜNGÖR, M. Nurettin SELÇUK, Hasan ÖZÇİVİ, Yakup KIVRAK ve Tevfik GÜLİYEV bestelerine yer verdikleri görülmektedir. Peşinden gelen 9 besteci 4,26'lık oranla 2 okulun repertuarında yer alırken 13 bestecinin ise % 2,13 oranla 1 eseri repertuvarlarda yer almaktadır. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği

formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerinden oluşan repertuvar farklılığı ortaya çıkmaktadır.

Örneklemedeki Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerine göre 32 farklı eserlerine repertuvarlarında yer vermektedirler. Bulgulara göre en fazla eseri seslendirilen eser % 6,12 oranla ve 3 okul tarafından seslendirilen Nihavent Sirto, Endülüs'te Raks ve İstiklal Marşı olmuştur. Bu eserlerin devamındaki 11 eser % 4,08'lik oranla 2 okul tarafından seslendirilirken kalan 18 eser % 2,04'lük oranla sadece bir okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuç bize Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Batı Müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserleri repertuvarı açısından farklılıkları açıkça ortaya koymaktadır.

Bulgulara göre % 22,58 oranında yedişer düzenlemeyle birinci sırada Mustafa DAĞDEVİREN ve Serdar KÖŞK yer almaktadır. Mustafa DAĞDEVİREN'in düzenlemeleri 3 okul tarafından seslendirilirken, Serdar Köşk'ün düzenlemeleri sadece bir okul(kendi öğretmenliğini yaptığı okul) tarafından seslendirilmektedir. Bu iki besteciyi Selçuk BİLGİN takip etmektedir. Bilgin'in düzenlediği eserlerin repertuvarında bulunma oranı % 9,68'lik oranla 3 okul tarafından seslendirilmektedir. Diğer 14 bestecinin düzenlemeleri % 3,23'lük oranla sadece 1 okul tarafından seslendirilmektedir. Bu sonuçlarla birlikte Batı müziği formunda düzenlenmiş Türk Müziği eserlerinden oluşan repertuvar farklılığı ortaya çıkmaktadır.

5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Beşinci alt probleme ilişkin saptanan bulguların yorumlarının yapılmasıyla elde edilen sonuçlara göre örneklemedeki Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretmenlerinin düzenlemeleri-eserlerine göre ilk sırayı Mersin N. KODALLI Güzel Sanatlar Lisesi Öğretmenleri S. ÇELİK ve M. KARAGÖZ almaktadır. Onları ikinci sırada Sivas M. SARISÖZEN Güzel Sanatlar Lisesi öğretmeni M. DAĞDEVİREN takip etmektedir. Ayrıca 6 Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenin birinden fazla düzenlemeleri-eserleri varken 4 Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenin sadece bir düzenlemeleri-eserleri vardır. Kocaeli Kartepe Güzel

Sanatlar Lisesi, İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi, İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi ve Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerinin ise hiç düzenlemelerinin eserlerinin olmadığı görülmektedir.

5.1.6. Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Altıncı alt probleme ilişkin saptanan bulguların yorumlarının yapılmasıyla elde edilen sonuçlara göre bulgulardan İlgili okullarda Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuvarın kullanılma durumuna göre ders kitabında 31 eser bulunan repertuvarın sadece Mozart'ın Eine Kleine Nachtmusik eseri bir okul tarafından(Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi) tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca diğer 13 Güzel Sanatlar Lisesinin de Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuvarı kullanmadığı görülerek repertuvarlarını kendi imkânları doğrultusunda oluşturdukları görülmüştür. Altıncı alt probleme göre 2011 yılında komisyon tarafından hazırlanan 11.sınıf ders kitapları ve 2014 yılında komisyon tarafından hazırlanan 12.sınıf ders kitapları okullara gönderilmiş olup, bu kitaptaki eserlerden yok denecek kadar azının seslendirildiği görülmüştür.

Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda toplam on dört güzel sanatlar lisesinde seslendirilen eserler bir araya getirilmiştir. Eserler incelendiğinde bir okulun seslendirdiği eserleri diğer okulların seslendirme oranı az olduğu için repertuvar seçiminde eser çeşitliliğin çok fazla olduğu görülmüştür. Ayrıca hemen her güzel sanatlar lisesinde seçilen repertuvarın bir kısmında ya orkestra dersine giren ya da okulda görev yapan bir öğretmen tarafından düzenlenmiş eserler yer almaktadır. Özellikle çok seslendirilmiş Türk Müziği eser sayısının az olması müzik öğretmenlerini yeniden düzenleme yapmaya yöneltmiş durumdadır.

Usmanbaş, Bilkent Üniversitesi'nin genç besteci adayı Mustafa Tunç ile yaptığı söyleşide; “Geleneksel Türk Makamlarını ve Türk ezgilerini klasik ya da çağdaş batı çok seslilik tekniğiyle sentezlemek Çağdaş Türk Müziği'ni nereye götürür?” sorusunu “Bence dünyadaki tüm besteciler için geçerli bu

söyleyeceğim. Bir sanatçının ulusalcı olmak yerine eserlerini dünyayla paylaşması lazım. Tabii bu paylaşım için temellerini sadece ülkesinden değil, dünyadan da toplaması gerekiyor. Yani dünyadan toplayıp yine dünyaya vermesi gerekiyor” şeklinde cevaplamıştır(İlyasoğlu, 2011;270).

5.2. Öneriler

- Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinin öğrencinin müzikal birikimine katkı sağlayacağından ve toplu çalma sırasında entonasyon problemlerinin daha kısa sürede aşılmasından dolayı Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders saati artırılmalıdır.
- Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersine ait mevcut kaynaklara ek yapılmalı veya kaynakların çoğaltılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Bu kadar geniş bir repertuarın var olmasından dolayı okullarda seslendirilen repertuarların diğer okullarla işbirliği yaparak repertuarlarını paylaşılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Milli Eğitim Bakanlığı batı müziği ders kitabında bulunan eserlerin çok az sayıda seslendirilmesinin nedenlerini sorgulanmaya yönelik araştırmalar yapılması önerilebilir.
- Batı müziği çalgı toplulukları müfredatının içeriğinin tartışılması ve repertuar havuzu oluşturulması için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından güzel sanatlar liselerinde orkestra dersine giren öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim çalışmaları yapılabilir.
- Milli Eğitim Bakanlığı tarafından internet ortamında hem repertuvara eser yüklenebilecek hem de repertuvarın eser indirilebilecek şekilde bir repertuar havuzu oluşturulabilir.
- Geçmiş yıllarda yapıldığı gibi okullar bölgelere ayrılarak okul bölüm başkanlarının belirleyeceği ortak bir repertuarla konser çalışmaları başlatılarak farklı eserlerden oluşan konserler verilebilir.

KAYNAKÇA

- Akdağ, Ö. (2011). “ Yeni Müzikte Çalgı Toplulukları Ve Çalgılıma”. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Bilimler Anabilim Dalı, Duysal Tasarım Programı, İzmir.
- Akkaya, E. (2012). “Orkestral Viyola Repertuarı İçin Çalışma Kılavuzu”. Sanatta Yeterlik Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yaylı Çalgılar Sanat Dalı, İstanbul.
- Aktüze, İ. (2010). Müziği Anlamak Ansiklopedik Müzik Sözlüğü. (4.Basım). İstanbul: Pan Yayınları.
- Akyürek, R. (2009). “Müzik Eğitimi Yetiştiren Kurumlarda Orkestra/Oda Müziği Eğitimi ve Orkestra Yapılanmalarının İncelenmesi”. Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Atabek, E. (2011). Müzik Seni Çağırıyor. NTV Yayınları.
- Biber Öz, N. (2001). “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Orkestra-Oda Müziği Eğitiminde Yaylı Çalgıların Yeri ve Önemi”. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Bursa, Cilt XIV, sayı 1s.93–94.
- Bilgin, S. (1998). İlköğretim Okullarının İkinci Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik eğitimi Çıkışlı Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano ile Eşliklenmesi, Doktora Tezi, G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Cangal, N. (1999).Armoni. Ankara: Arkadaş Yayınları.
- Coşkun, S. Y. (2006). “Türk Halk Müziğinde Oluşturulan Geleneksel Ve Modern Çalgı Topluluklarının Yapısal Analizi”. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Müziği Anasanat Dalı, İstanbul.

- Dağdeviren, M. (2006). “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyanoda Eşlik Öğretimi” Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Erol, İ. (1998). Klasik Müziğe İlgili Duyanlar İçin Kılavuz Kitap, Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- Erol, T. (2005). “Yaylı Çalgı Öğrenci Orkestralarının Eğitim Yöntemlerinin İncelenmesi”. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Fenmen, M. (1997). Müzikçinin El Kitabı. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Hüseynova, G. (2013). “Senfoni Orkestrasının Kısa Tarihçesi” . Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi. The Journal of Academic Social Science, Aralık, 1 (1), 125-131.
- İlyasoğlu, E. (2001). Zaman İçinde Müzik. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- İlyasoğlu, E. (2011). İlhan Usmanbaş Ölümsüz Deniz Taşlarıydı. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Journal of Research in Music Education, Vol. 46, No. 1 (Spring, 1998), pp. 75-86.
- Kaptan, S. (1995). Bilimsel Araştırma ve Bilimsel İstatistik Teknikleri. Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- Karakaya, İ. (2011). Bilimsel Araştırma Yöntemleri.,A. Tanrıögen. (Editör). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık, ss. 59-60.
- Karasar, N. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemi. (20. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kıvrak, Y. - Tarman, S. (2002). Gençlik Orkestraları için Dağarcık. Ankara : Kültür Bakanlığı Yayınları.

- Kıvrak, Y. ve Tarman, S. (2004). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri için Orkestra Ders Kitabı, İstanbul: M.E.B. Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Kıvrak, Y. (2003). “Müzik Öğretmeni Yetistiren Kurumlarımızda Toplu Çalma/Söyleme Derslerindeki Repertuvar Sorunu”. Cumhuriyetimizin 80.Yılında Müzik Sempozyumu, Malatya, Öncü Basımevi, s.59-61.
- M.E.B. (2006). Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı 08.12.2006, Sayı: 392 karar MEB e-Bülten Ortaöğretim Kasım 2011- Kasım 2013 Özel Sayı Syf 11.
- M.E.B. (2008). Orta Öğretimde Okul Çeşitliliğinin Azaltılması, Genelge 04.12.2008/81, Sayı:1608
- M.E.B. (2013). Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri'nin Yeniden Yapılandırılması, 14/06/2013 tarihli ve 83203306/20/1380223 sayılı Makam Onayı.
- Mimaroğlu, İ. (1990). Müzik Tarihi. (4. Baskı). İstanbul: Varlık Yayınları
- Music Educators Journal, Vol.28, No. 4 (Feb.-Mar., 1942), pp. 20-22-69.
- Music Educators Journal, Vol.22, No. 6 (May, 1936), pp. 25-66-68-70
- Okyay, E. (2009). Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'na Armağanı. Ankara: Sevda Cenap And Müzik Vakfı Yayınları.
- Özel, M.-Uçurum, F.- Acar, M.- Nayiş, S. (2014). Batı Müziği Çalgı Toplulukları 11. Sınıf Ders Kitabı (Üçüncü Baskı), Ankara: MEB Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Resmi Gazete (1999). Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Yönetmeliği, 20.08.1999, Sayı: 23792
- Say, A. (2012). Müziğin Kitabı. (5.Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (1997). Müzik Tarihi. (4.Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2001). Müzik Öğretimi. (3.Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

- Say, A. (2010). Müzik Ansiklopedisi Besteciler, Yorumcular, Eserler, Kavramlar cilt II Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2012). Müzik Sözlüğü. (4.Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (1992). Müzik Ansiklopedisi II. cilt, Ankara: Başkent Yayınevi.
- Saygun, A.A. (1958). Musiki Nazariyatı (Birinci Kitap), İstanbul: Maarif Basımevi Devlet Konservatuvarı Yayınları.
- Saygun, A.A. (1962). Musiki Temel Bilgisi(Kitap II), İstanbul: Milli Eğitim Basımevi Devlet Konservatuvarı Yayınları.
- Selanik, C. (1996). Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni, Ankara: Doruk Yayıncılık.
- Türkmen, U. (2005).“Mesleki Müzik Okullarındaki Orkestra Derslerinde Orkestra Düzenlemeleri Yapılmış Halk Ezgilerinin Kullanılabilirliğine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Tutumları”. Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Uçurum, F.- Acar, M.- Nayiş, S. (2014) . Batı Müziği Çalgı Toplulukları 12. Sınıf Ders Kitabı (Birinci Baskı), Ankara: MEB Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.
- Varış, Y. A. (2007). “Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Orkestra ve Yönetimi Dersi Öğretim Sürecinin Betimlenmesi ve Değerlendirilmesi”. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- Vural, T. (2010). “Lider Olarak Orkestra Şefi”. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- Yalçın, H. (2014). “ Güzel Sanatlar Ve Spor Liselerinin Orkestra Konser Programlarının İncelenmesi”. Yayınlanmamış makale, Ocak.

Yöndem, Ö. (2005). “Orkestra Şefinin Eğitimcilik Yönü Ve Orkestra Üzerindeki Etkileri”. Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/34/12/270324/(2015)

<http://ogm.meb.gov.tr/>(2015)

<http://www.meb.gov.tr/mevzuat/liste.asp?ara=7&Submit=Listele>(2015)

www.muzikegitimcileri.net(2015)

<http://repertuvar.nedir.com>(2015)

<http://orquestra.nedir.com>(2015)

http://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87alg%C4%B1_topluluklar%C4%B1(13.2.15)

<https://www.youtube.com/watch?v=u51L8UVj6ZU>(28.03.2015)

EKLER

- Ek 1. Görüşme Formu
- Ek 2. Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 3. Niğde Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 4. Tokat Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 5. Mersin Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 6. Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 7. Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 8. İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 9. Uşak Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 10. Ordu Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 11. Kütahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 12. Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 13. İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 14. Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 15. Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi
- Ek 16. MEB Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Kitabında Yer Alan Repertuvar Listesi
- Ek 17. MEB Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı

Ek 1. Görüşme Formu

Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde Klasik Batı Müziği repertuarınızda hangi besteci ve eserleri yer almaktadır?
Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda bestelenmiş hangi Türk Müziği eserlerini seslendirmektesiniz?
Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş halk türkülerinden hangilerini seslendirmektesiniz?
Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Klasik Batı Müziği formunda düzenlenmiş hangi Türk müziği eserlerini seslendirmektesiniz?
Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi repertuarı için kendi yaptığınız veya okulunuz öğretmenlerinin yaptığı düzenlemeler-eserler var mıdır?
Milli Eğitim Bakanlığının belirlediği Güzel Sanatlar Lisesi Batı Müziği Çalgı Toplulukları ders kitabındaki repertuarı kullanıyor musunuz?

Ek 2. Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleme
1	Menuet	G.F. Haendel	
2	Minka		Süleyman Tarman
3	Aşk Neyledi		H.Mehmet Andaç
4	La Donna E Mobile	G.Verdi	Cecilia Weston
5	Rondo	Henry Purcell	
6	A Way In A Manager		A.L.Christopherson
7	La Cumparsita	Rodríguez	S.Bilgin
8	Ankara Zeybeği		Yakup Kıvrak
9	Kalanların Ardından		H.Mehmet Andaç
10	Yol Türküsü		Yakup Kıvrak
11	Greens Leves	Anonim	Süleyman Tarman
12	Uzun Ince Bir Yoldayım		H.Mehmet Andaç
13	Drama Köprüsü	Rumeli Türküsü	
14	The Smurfs(Şirinler)		H.Mehmet Andaç
15	Rise My Sun		Gürsan Saraç
16	We Wish You A Merry Christmas	Traditional	A.L.Christopherson

Ek 3. Niğde Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleme
1	Istiklal Marşı	Zeki Üngör	
2	Güzel Sanatlar Lisesi Marşı	Cenan Akin	S. Tarman
3	Atatürk Gençleri Marşı	Muammer Sun	
4	Izindeyiz Marşı	Faik Canselen	
5	Sakarya Marşı		Mustafa Dağdeviren
6	Salında Gel	Anonim	Erdal Tuğcular
7	Urfanın Etrafı	Anonim	Erdal Tuğcular
8	Gemiler Giresune	Anonim	Erdal Tuğcular
9	Atatürk Gençleri Marşı	Anonim	Erdal Tuğcular
10	Memberi	Anonim	Erdal Tuğcular
11	Kahve Koydum Fincana	Anonim	Erdal Tuğcular
12	Fantasia Bell Carol	M. Lentovich	
13	Bellmang Song	Robert Puff	
14	Tango No:1	D.Stephan Powell	
15	Occhi Neri Valzer	S.Cusenza	
16	Adagio	Thomas Albinoni	
17	Scarburg Fair	C.Weston	

Ek 4. Tokat Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleme
1	Adagio	T. Albinoni	
2	Su Müziği	G.F Haendel	
3	Sarabande	G.F Haendel	
4	Çalkuşu	E. Engin	A. Hakan Baş
5	La Cumparsita	Rodruquez	S. Bilgin
6	Marş	J. S. Bach	
7	Kız Sen Geldin Çerkeşten		Deniz Göktaş
8	Ankara Zeybeği		Yakup Kıvrak
9	William Tell	A. Rossini	
10	Rule Britania		
11	Nihavend Sirto	Hasan Özçivi	Deniz Göktaş
12	Romance		Süleyman Tarman

Ek 5. Mersin Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Gelmez Yola Gidiyorum	Aşık Veysel	Serdar ÇELİK
2	Kayanın dibinde mal mı yayılır	Anonim	Serdar ÇELİK
3	Yenge Kızın	Anonim	Serdar ÇELİK
4	Sülüman Aga	Anonim	Serdar ÇELİK
5	Gal Sana Gurban	Behram NESİBOV	Serdar ÇELİK
6	Şerane (Ağırlama)	Anonim	Serdar ÇELİK
7	Tımbıllı (şu derenin uzununu)	Anonim	Serdar ÇELİK
8	Ali Paşaya Ağıt	Anonim	Ferda EREREN
9	Urfa Divanı	Anonim	Serdar ÇELİK
10	İki Keklik	Anonim	Mustafa SARI
11	Halkalı Şeker	Anonim	Ferda EREREN
12	Entarisi Dım Dım	Anonim	Serdar ÇELİK
13	İpek Mendil Dane Dane	Anonim	Serdar ÇELİK
14	Masa Üstünde Desti	Anonim	Serdar ÇELİK
15	Mektup	Karadeniz Ezgisi-Apoles LERMİ	Serdar ÇELİK
16	Hel Hele Verin Geline	Anonim	Serdar ÇELİK
17	Kerem Süit	Anonim	Yücel KÖSE
18	Concerto in Re Major	A. VIVALDİ	M. KARAGÖZ
19	Senfoni No: 25	W.A. MOZART	M. KARAGÖZ
20	Senfoni No: 29	W.A. MOZART	M. KARAGÖZ
21	Carmen	BIZET	M. KARAGÖZ
22	Can Can	OFFENBACH	M. KARAGÖZ
23	Harem Dansı	P. R. BUTTAL	M. KARAGÖZ

Ek 6. Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Preparanse	A. PIAZZOLLA	
2	Telli Turna Süit	Nevit KODALLI	
3	Sultani Yegah Sirto	S. İŞILAY	M. DAĞDEVİREN
4	İlk Muhabbet	K. HÜSEYİNLİ	M. DAĞDEVİREN
5	Kürdili Hicazkar Saz Semaisi	Reşat AYSU	Y. ÖZGÜNGÖR
6	Pembe Panter	R. MANCIHİNİ	M. DAĞDEVİREN
7	The Phantom Of The Opera	A.L. WEBBER	S. BİLGİN
8	İlkbahar	T. GULİYEV	M. DAĞDEVİREN
9	Endülüste Raks	M. N. SELÇUK	K. KARKIN
10	Yalnızam	T. GULİYEV	M. DAĞDEVİREN
11	Lord of The Rings	J. WITNEY	
12	Ezginin Çılgılığı	Necim SAĞIROĞLU	M. DAĞDEVİREN
13	Memberi	Anonim	E. TUĞCULAR
14	Osmanım	Anonim	E. TUĞCULAR
15	El Vurup Yaremi	Anonim	M. DAĞDEVİREN
16	Hadi Gari Sende Gel	Hamit ÇİNE	M. DAĞDEVİREN
17	Palladio	K. JENKİNS	
18	Uyanış	M. DAĞDEVİREN	
19	Nihavent Sirto	Hasan ÖZÇİVİ	Deniz GÖKTAŞ
20	El Gato Montes	M. PENELLA	K. GÜL
21	Renkler Suiti	E. TUĞCULAR	
22	Masal	A. Serkan ECE	
23	Sarıkamış	M. DAĞDEVİREN	
24	Yemen Türküsü	Anonim	H. DAĞDEVİREN
25	Mevsimler	A. VIVALDİ	
26	Sarabande	G. F. HAENDEL	
27	Rast Peşrev	R. FERSAN	S. BİLGİN
28	Güzelleme	Y. KIVRAK	S. BİLGİN
29	Sakarya Marşı	A.C. ÇİNKILIÇ	M. DAĞDEVİREN
30	Meşesi meşesi	Anonim	M. DAĞDEVİREN
31	Salında Gel	Anonim	E. TUĞCULAR
32	Gemiler Giresuna	Anonim	E. TUĞCULAR

Ek 7. Eskişehir Atatürk Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Devlerin Aşkı	Cahit Berkay	
2	Symphony No 27	Joseph Haydn	
3	Dicitencello V Vie	Rodolfo Falvo	
4	Solveice Lied	E. Grieg	
5	Flüt Konçertosu	A. Vivaldi	
6	Gafil Gezme Şaşkın	Anonim	Erdal Tuğcular
7	Fidayda	Anonim	Uğur Türkmen
8	Nihavent Sirto	Hasan Özçivi	Deniz Göktaş
9	Valse	Shostakovich	
10	Masal	A. Serkan Ece	
11	Al Yemeni Mor Yemeni	Anonim	Karman Aziz

Ek 8. İzmir Ümran Baradan Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Concerto In Re major	A. Vivaldi	
2	Symphony No 101 "The Clock " Andante	Joseph Haydn	
3	Once Upon A Time In The West	Ennio Morricone	
4	Girdap	Robert Longfield	
5	Howl's Moving Castle Theme	Joe Hisashi	
6	Bir Peri Masalı	H.Saadettin Arel	
7	Mandıra	Ali Hoca	
8	Efem	Anonim	Anıl Altınsoy
9	Uzun Kavak	Anonim	Süleyman Tarman

Ek 9. Uşak Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Gülñihal	Ismail Dede Efendi	
2	Karahisar Kalesi	Anonim	S. Tarman- Y. Kivrak
3	Scarborough Fair	Anonim	C.Weston
4	La Donna E Mobile	G.Verdi	C.Weston
5	Sarabande	G:F.Haendel	S.Tarman
6	William Tell	A.Rossini	C.Weston
7	Rondo	Henry Purcell	
8	Kirmizi Buğday	Anonim	Nevzat Özkan
9	Doğ Güneşim	A.G. Saraç	Selçuk Bilgin
10	Istiklal Marşı	Z. Üngör	E. Zuckmayer
11	Şerifem	Anonim	Uğur Türkmen
12	G.SANATLAR LİSESİ MARŞI	CENAN AKİN	S. Tarman
13	ÇİĞDEM	E. TUĞCULAR	
14	KANON	J.HAYDN	Yakup Kivrak
15	Bozkırlar Yeşerecek	Cenan Akin	S.Bilgin-Y.Kivrak
16	Vatan Destanı	S. Tarman	
17	Girdap	R. Longfield	
18	Solvege's Song	Eduard Grieg	
19	Singathistos	Yunan Anonim	
20	Zonarakikos	Yunan Anonim	
21	Concertino	Kühler	
22	Game Of Thrones	Ramin Djawadi	

Ek 10. Ordu Penbe-İzzet Şahin Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Preparanse	A. Piazzolla	
2	Telli Turna Süiti	Nevit Kodallı	
3	Pavane	G. Faure	
4	El Vito		Kadir Özal
5	La Min Konçerto	Vivaldi	
6	Meşesi Meşesi	Anonim	M. Dağdeviren
7	Senfoni No: 27	Haydn	
8	Rast Peşrev	Refik Fersan	Selçuk Bilgin
9	Arap Dansı	Caykovski	
10	Güzelleme	Yakup Kivrak	Selçuk Bilgin
11	Newyork Newyork		
12	Salında Gel	Anonim	E. Tuğcular
13	Memberi	Anonim	E. Tuğcular
14	Osmanım	Anonim	E. Tuğcular
15	Karsuyu	Kadir Karkin	
16	Radetzky March	J. Strauss	Jeff Manookian
17	Re Maj Keman Konçertosu	Saits	
18	Little Fugue In G Min	J. S. Bach	
19	Suite No: 2 B Moll Bwn 1067	J. S. Bach	
20	Macar Dansı No:8	Br	
21	Bekleyiş	Kadir Karkin	
22	Ankarada Açan Çiçek	Yakup Kivrak	Cüneyt Yilmazer
23	Blue Rondo La Türk	Dave Brubeck	Gursan Saraç
24	Op. 6 Viii. Konçerto Grosso	Arcangelo Corelli	Bailey-Martiner

Ek 11. Kütahya Ahmet Yakupoğlu Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Sarabande	Heandel	
2	La Donna Mobile	Verdi	
3	Türk Marşı	Beethoven	
4		Lully	
5	Bekleyiş	Melih Selen	
6	Salkım Sgtten Esintiler	Melih Selen	
7	Gç	Melih Selen	
8	Magbet	Melih Selen	
9	Gülesin	Uğur Türkmen	
10	Elimdeki Kemane	Uğur Türkmen	
11	şerifem	Anonim	Uğur Türkmen
12	Osmanım	Anonim	Erdal Tuğcular
13	Anitrannın Dansı	Grieg	
14	Yedi Güzel Baleti-Dans	Gara Garayev	

Ek 12. Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Türk Marşı	W.Amadeus Mozart	
2	Liber Tango	Astor Piazzola	
3	Oblivion	Astor Piazzola	
4	Por Una Cabeza	Carlos Gardel	
5	Sherzo	Felix Mendelshonn	
6	Izmirin Dağları	Muammer Sun	
7	Danza Latina	Brian Balmages	
8	Deser Sand	Soon Hee Newbold	
9	Arabian Dreams	Soon Hee Newbold	
10	Schindler's List	John Williams	
11	Harry Potter	John Williams	
12	Flute Süit	Bach	
14	Con El Vito	Manuel Massotti	
16	Bagatel	Beethoven	
18	Denizde Akşam	Oğuzhan Balcı	
19	Der HerSey Bulgar	Anonim	Düz:Çağrı Şen
20	Maçka'ya		Düz.Selda Yankın
21	The Pirates Carebbian		Düz:Selda Yankın
22	Gemiciler	Anonim	Düz.Selda Yankın
23	Sarı Zeybek	Anonim	Düz:Serdar Yayla
25	Incecikten Bir Kar Yağar	Anonim	Adnan Atalay
26	Yayla Yolları	Anonim	Ferda Ereren
27	Sarı Gelin	Anonim	Server Acim
29	Çalın Davulları	Anonim	Ahmet Serkan Ece
30	Gülbeyaz	Anonim	Ahmet Serkan Ece
31	Endülüste Raks	Anonim	Kadir Karkın
32	Batum	Anonim	Düz:Osman Öksüz

Ek 13. İstanbul Avni Akyol Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Si Minör Dört Keman Konçertosu	A. Vivaldi	
2	İki Gitar İçin Konçerto	A. Vivaldi	
3	Re Major Flüt Konçertosu	A. Vivaldi	
4	Viyola Konçertosu 2. Bölüm	Telemann	
5	Senfoni No:25	Mozart	
6	Çello Konçertosu 1. Bölüm	Bach	
7	Macar Dansı No:1	Brahms	
8	Akşam Mahnisi	T. Guliyev	
9	Kırmızı Buğday	Anonim	Erdal Tuğcular
10	Telli Turna Suiti	Nevit Kodallı	
11	Kaytağı	Anonim	Erdal Tuğcular

Ek 14. Kocaeli Kartepe Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Do Majör Divertimento	Mozart	
2	Küçük Bir Gece Müziği	Mozart	
3	Gynt Solveing Lied	E. Grieg	
4	Macar Dansı No:5	Brahms	
5	Jazz Suit No:2 Waltz	Shostakovich	
6	Mevsimler	A. Vivaldi	
7	Re Minör Konçerto	A. Vivaldi	
8	İki Obua İçin Konçerto	A. Vivaldi	
9	İki Çello İçin Sol Minör Konçerto	A. Vivaldi	
10	Memberi	Anonim	Erdal Tuğcular
11	Telli Turna Suiti	Nevit Kodallı	

Ek 15. Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Sultani Yegah Sirto	S. Işlay	M. Dağdeviren
2	İlk Muhabbet	K. Hüseyinli	M. Dağdeviren
3	Kürdili Hicazkar Saz Semaisi	Reşat Aysu	Y. Özgüngör
4	Pembe Panter	R. Mancihini	M. Dağdeviren
5	The Phantom Of The Opera	A.L. Webber	S. Bilgin
6	Endülüste Raks	M. N. Selçuk	K. Karkin
7	Yalgızam	T. Guliyev	M. Dağdeviren
8	Lord Of The Rings	J. Witney	
9	Ezginin Çılgılığı	Necim Sağıroğlu	M. Dağdeviren
10	El Vurup Yaremi	Anonim	M. Dağdeviren
11	Hadi Gari Sende Gel	Hamit Çine	M. Dağdeviren
12	Palladio	K. Jenkins	
13	Macar Dansı No:6	J. Brahms	Y. Kivrak
14	Macar Dansı No:5	J. Brahms	Y. Kivrak
15	Dertli Kaval	Mansur Özen	Y. Kivrak
16	Aria	J. S. Bach	
17	Urfanın Etrafı	Anonim	E. Tuğcular
18	Gülnehal	İ. Dede Efendi	
19	Izmirin Kavakları	Anonim	F. Ereren
20	Palladio	K. Jenkins	
21	Solfej (Sol Minör)	A. Lavignac	E. Tuğcular
22	Mazi Kalbimde Yaradır	N. Cemal Anel	Serkan Oral
23	Şu Dereler Şu Düzler	Anonim	Ferda Ereren

**Ek 16. MEB Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları
Dersi Kitabında Yer Alan Repertuvar Listesi**

	Eser Adı	Besteci	Düzenleyen
1	Chanson Triste Op.40,No:2	Çaykovski	
2	Drama Köprüsü	Rumeli Türküsü	
3	Emanetine Sahibim Atam	Mustafa Polat	Nihat Yalçın
4	The New Doll	Çaykovski	Rostislav Dubunski
5	Playing HobbyHorse	Çaykovski	Rostislav Dubunski
6	Gül Polkası	Alman Melodisi	
7	Değirmenim	İngiliz Halk Ezgisi	Yakup Kıvrak
8	Ausdem Album Für Die Jugend(Op.68)	R. Schumann	
9	Happy Birthday(Serenade)	H.G. Heuman	Kemal Yıldırım
10	Happy Birthday (Tango)	H.G. Heuman	Kemal Yıldırım
11	Happy Birthday (Mazurka)	H.G. Heuman	Kemal Yıldırım
12	Bauerntanz (Danse paysanne-Peasant Dance)	Reinhard Keiser	
13	Coral	Aytekin Albuz	
14	Konzert	G.P. Telemann	
15	Sonate	G.F. Handel	
16	Festival Rondeau	H. Purcell	İbrahim İsmailov
17	Sarabande	J. S. Bach	İbrahim İsmailov
18	Quartet No: 35 İn D Minor	F. J. Haydn	
19	Festival Rondeau	Henry Purcell	İbrahim İsmailov
20	Eine Kleine Nachtmusik	W. A. Mozart	
21	Anadolu'yum Ben Anadolu	Ali Gürsan Saraç	Selçuk Bilgin
22	Sinfoneitta	Ulvi Cemal Erkin	
23	Arpa Ektim Biçemedim	Erdal Tuğcular	
24	Emperor Op. 76 No: 3	F. J. Haydn	
25	Romanze	W.A. Mozart	
26	Ode To Joy	L.V.Beethoven	
27	March Nutcracker Suite Op. 71	Çaykovski	
28	Serenade	Çaykovski	
29	Romans	Dimitri Şostakoviç	
30	Rumanian Folk Dances	Bela Bartok	
31	Prelude	George Gershwin	İbrahim İsmailov

Ek 17. Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı

1. GİRİŞ

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan müzik eğitimi Mesleki Sanat Eğitimi kapsamındadır. Mesleki Sanat Eğitimi, sanat alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, sanata belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Sanatçılık (sanatsal yaratıcılık- yorumculuk) eğitimi, sanat bilimcilik eğitimi, sanat öğretmenliği (eğitimciliği) eğitimi, sanat teknoloğu eğitimi, mesleki sanat eğitiminin başlıca alt türlerini oluşturur. Mesleki sanat eğitimi göreceki kişide, öncelikle, seçilen kol, dal, iş ya da mesleğin gerektirdiği boyutlarda ve asgari yeterlikte olmak üzere belirli bir yetenek düzeyi ve kapasite aranır. Kişinin (adayın) söz konusu yetenek düzeyi ve kapasitesi belli bir tercih ve ön kayıt sonrası yapılan yetenek sınavında gerçekleştirilen “sınama-eleme-sıralama-seçme” ve bunları izleyen “yerleştirme” işlemleri ile belirlenir.

Mesleki Sanat Eğitimi, örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardaki benzer ortamlarda gerçekleştirilir. Bazı özel durumlarda, bazı dallarda çok erken yaşlarda başlamakla birlikte, genellikle ilköğretimin son yıllarındaki yönlendirmelere de bağlı olarak ortaöğretimde belirginleşir ve yükseköğretimde kesin biçimini alır. Alan bilgisi, genel bilgi ve meslek bilgisini birlikte kapsayacak biçimde programlanır. Programlarda, ortaöğretimden yükseköğretime doğru gidildikçe alan ve meslek bilgisine daha çok ağırlık verilir. Hangi düzeyde olursa olsun mesleki sanat eğitimi, bu iş için yetiştirilmiş ehil ve yetkili kişilerce yürütülür. Mesleki sanat eğitiminde sanatı bizzat yaşamının ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli-planlı-yöntemli, kurallı ve profesyonel anlamda yeterli olarak yaratan yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci, teknolog yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır. Bu uygulamalarda, bireyin ilgisi-isteği, yatkınlığı- yeteneği doğrultusunda, ölçüsünde gelişip doyum

sağlaması değil onun ötesinde, kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği biçim, kapsam ve düzeyde hazırlanması, biçimlenmesi, uzmanlaşması, gelişmesi ve yetkinleşmesi esastır (Uçan 1994, s.74). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Anadolu lisesi kapsamında ağırlıklı olarak İngilizce ve ortak genel kültür derslerinin yanında müzik ya da resim bölümü alan derslerinin görüldüğü orta öğretim kurumlarıdır. Müzik ya da resim ile ilgili eğitim yapan yüksek öğretim kurumlarına öğrenci yetiştirir. Ortaöğretim kademesi içinde yer alan ve Mesleki Sanat Eğitimi kapsamında eğitim, öğretim faaliyetlerini yürüten Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin amaçları öğrencilerin;

- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini,

- Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,

- Yabancı dil öğrenmelerini,

- Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,

- Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır. Güzel Sanatların bir dalı olan müziğin, insanlığın ilk dönemlerinden beri, her yerde ve zamanda varlığını sürdürmesi, bizlere müziğin insana özgü vazgeçilmez bir ihtiyacı karşıladığını düşündürmektedir. Müziğin bu özelliği, insanın sanat yapma ihtiyacı olan bir varlık olduğunun göstergesidir. Müzik eğitimi genel eğitim içerisinde davranış değiştirme ve geliştirme bakımından önemli ve özgün bir yere sahip bulunmaktadır. Genel kültürlenme süreci içerisinde müzik eğitimi insan ve toplumların gelişimi ve dönüşümü ile birlikte sürekli gelişerek değişmiştir.

BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı, ilköğretim okulunu bitirmiş, kendini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilen ve müziğe duyarlı öğrencileri hareket noktası olarak alır. Batı Müziği Çalgı Topluluğu dersi repertuarı Klasik Batı Müziği

literatüründen oluşturulan toplu çalma dersidir. Dolayısıyla Türk besteciler tarafından Klasik Batı Müziği formunda yazılan eserlerde bu dersin konuları içindedir. Toplu çalma müzik eğitimi yoluyla kazandırılması beklenen bir beceridir. Özellikle Klasik Batı Müziği çoksesli yapısından ötürü, geleneğinde birlikte seslendirmeyi içerir. Orkestra; birlikte seslendirmenin en çok çalgı içeren, en geniş organizasyonudur. Çok çalgı dolayısıyla çok müzisyeni kapsar ve bu da uyumu zorlaştırıcı bir durumdur. Bu nedenle birlikte seslendirme, bireysel icra becerilerinden farklı beceriler geliştirmeyi gerektirir. Dolayısıyla Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi programında önem teşkil etmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN İLKE VE AÇIKLAMALAR

1. Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında, belirlenmiş kazanımların öngördüğü bir içerik sınırlaması söz konusudur. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır-bulunuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate almalıdır.

2. Öğretim programında, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma ve sorgulama, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik ve Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisi gibi ortak becerilerin yanı sıra, Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersine ait toplu çalma, şefe uyum, yorumlama ve sahne ve performans becerileri yer almaktadır. Öğretmen dersi planlarken hazırladığı öğretimsel işlerin tümünde yukarıda belirtilen becerilerin bir veya uygun olan birkaç tanesinin kullanılabileceği ortamlar oluşturmalıdır. Öğretmen sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler ile geliştireceği becerileri pekiştirmek için ödev veya projeler verebilir.

3. İlk derslerde orkestra cd'leri izlettirmenin amacı; öğrencilerin hem bir orkestranın oturma düzenini ve şefe uyumunu göstermek hem de farklı orkestra türlerini karşılaştırmalarını sağlamaktır. Tablolarda Müzikte Dönemler başlığını içeren öğrenme alanı için “dönem özelliklerini araştırma” etkinliği istenmiştir.

Burada amaç öğrencinin çalışacağı eserin, yazıldığı dönemin iç dinamikleri ve müziksel gelişmeleri hakkında bir ön birikim edinerek eseri döneminin özelliklerine ve seçilen bestecinin tarzına uygun çalışmasını sağlamaktır.

4. Programda yer alan değerleri öğretmen yeri geldiğinde, etkinlikler içinde bu değerleri vurgulayan bölümler oluşturarak pekiştirmelidir.

5. Öğretmen, okulun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak programda örnek olarak verilen etkinlikleri aynen uygulayabilir ya da kendisi yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken, kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.

6. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak, öğrencilerin millî duyarlılığı geliştirilmelidir. Öğretmen, Atatürk'ün “Türk, öğren, çalış, güven”, “Ne mutlu Türküm diyene!” ve “Yurtta sulh, cihanda sulh” gibi sözlerinden hareketle, Türklerin tarihte oynadıkları rolü; askerlik, idare, hukuk, bilim, fen ve sanat alanında insanlığa hizmetlerini göstermelidir. Öğrencilerin, Türk milletine, Türk bayrağına, Türk ordusuna ve vatanına hizmet eden kişilere sevgi, saygı ve takdir duygularını geliştirmelidir.

7. Öğretmen, etkinlik (konser, festival vb.) gezilerine önem vermelidir. Bu gezilerin her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı sonuç raporları istenmelidir. Bu geziler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanmalıdır.

8. Öğretmen, öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi, kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

9. Öğretmen, kazanımların yapısına uygun olan değerlendirme araç ve yöntemlerini seçmelidir. Değerlendirme, öğrenmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretmen sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle, alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılmalıdır. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, görüşmeler, öz değerlendirme ölçekleri, projeler vb.dir. Öğrenciler etkinlikler çerçevesinde fotoğraf, resim, proje, poster, şarkı sözü gibi çalışmalar yapabilmeli ve bunlar aileleri ve çevreleriyle paylaşmak için sergilenmelidir.

10. Ölçme ve değerlendirme sürecinde kullanılmak amacıyla geliştirilen, örnek formlar yeri geldikçe öğretmen ve öğrenciler tarafından uygulanır. Formlar aynen kullanılabileceği gibi öğretmen tarafından yeni formlar da geliştirilebilir.

11. Öğrenci düzeyi ve çevre etkenleri dikkate alınarak öğrenme-öğretme etkinliklerinde farklı ünitelerin birbirleriyle bağlantılı olan kazanımları birlikte ele alınabilecektir.

12. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde öğrenci düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre öğrencilerin aktif olduğu öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri kullanılır.

13. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılır.

14. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğretmenin ve öğrencilerin hazırlığı açısından önemlidir.

15. Birkaç farklı orkestra cd'si izlettirilerek orkestra türleri arasındaki farklılıklar incelenir. Bir senfoni orkestrası ile bir oda orkestrası ve bunlarla bir caz orkestrası vb. arasındaki farkı ayırt edici örnekler gösterilir. Bir oda orkestrası hangi çalgılardan oluşur? Kaç kişiden oluşur? Senfoni orkestrası hangi çalgılardan oluşur? Bunlar arasında benzerlikler nelerdir, farklılıklar nelerdir gibi sorular,

orkestra türlerinin kavramsal olarak öğrencilerin algısında daha doğru bir şekilde yer etmesini sağlayabilir.

16. Entonasyon için dizi çalışmaları ve teknik geliştirmek için yay egzersizleri yapılır. Sol el ve sağ el teknik geliştirici egzersizler, pozisyon geçiş çalışmaları yapılır.

17. Kanon çalışması yapılır. Öncelikle iki sesli bir kanonla başlamak daha sonra üç sesli, dört sesli kanonlar çalışmak daha uygun olacaktır.

18. Nüans terimleriyle ilgili egzersizler yapılır. Nüans egzersizleri özellikle boş tellerde (örneğin keman için tercihen re ya da la) çok ağır yay çekişleri ile yaptırılabilir. Ancak homojen tını elde etmek için Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersinde eseri çalışmaya geçmeden önce bu tür egzersizler yapmak faydalıdır.

19. Çalışılan eserlerin bestecinin tarzına uygun şekilde çalınması sağlanır. Barok dönemde daha uzun arşe tarzına ilişkin çalışmalar yapılır. Eser Barok Dönem özelliklerine ve seçilen bestecinin tarzına uygun olarak çalıştırılır.

20. Akort pratiği için grup alıştırmaları yapılır. Ders öncesi öğrenciler derse hazırlıklarını (akort, notaların sehpaye yerleştirilmesi) tamamlar.

21. Çalıştığı parçalarda hız ve nüans terimleri uygulanır. Hız ve nüans terimlerinin 9. sınıftan itibaren kazandırılmış olması beklenir. Nüans egzersizleri özellikle boş tellerde (kemanda tercihen re ya da la) çok ağır yay çekişleri ile yaptırılabilir.

22. Ders, Batı Müziği Tarihi dersi ile ilişkilendirilir. Öğrencilerin Klasik, Romantik ve Çağdaş Dönemin özelliklerini araştırmaları beklenmektedir. Batı Müziği Tarihi dersi ile aynı zamanda işlenen konularda öğrencilerin teorik olarak öğrendiği bilgileri uygulamaya geçirmesi ve pekiştirmesi beklenir.

1. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Bilgideki değişim ve gelişim, öğrenci profilinin de eğitim sürecinde değişime uğramasına etki etmektedir. Günümüz öğrenci profili, bilimsel ve akılcı düşünme becerisine sahip, araştırmacı ve sorgulayıcı, bilgiyi ezberleyen değil bilgiye ulaşabilen, bu bilgiyi kullanıp paylaşabilen, iletişim kurma becerilerine sahip, teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilen, kendini gerçekleştirmiş ve bunun yanı sıra insanlığın ortak değerlerini de sahiplenmiş, yaratıcı, üretken, takım çalışmasına yatkın, öğrenmeyi öğrenmiş ve yaşam boyu öğrenmeyi benimsemiş bireyler olarak tanımlanabilir.

Öğrenci profilindeki değişim eğitim, öğretim sürecinde okula da yeni anlamlar yüklemektedir. “Öğrenci Merkezli Eğitim”, “Öğrenci Merkezli Okul” kavramları bu değişim ve gelişimin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Öğrenci merkezli eğitimin temel hedefi öğrenciyi merkeze alarak, birey olarak kendisinin ve sistemin ihtiyaç duyduğu değişim sürecini başlatmaktır. Günümüzde bireylerden, doğru kararlar alıp uygulamaya geçmesi, yaratıcı düşünmesi, problem çözme yeterliğine sahip olması, öğrenmeyi öğrenmesi, ekip çalışmasına yatkın olması ve kendi kendini yönetebilmesi beklenmektedir. Öğrenci merkezli eğitim, öğrenmeyi öğrenmenin esas olduğu, her öğrencinin farklı zaman, tür ve hızda öğrenebileceğini benimseyen, düşünme becerilerini geliştirmenin yaratıcı düşünceyi geliştirdiğini kabul eden bir yaklaşımdır.

Öğrenci merkezli eğitimin öğrenci ve öğrenme süreci açısından on iki ilkesi ortaya konulmuştur.

(http://denizli.meb.gov.tr/mlokurs/_private/ome/02omeum.htm).

1. Öğrenmeyi öğrenmek esastır.

Öğrenme sürecinin doğası olarak öğrenme, bireyin kendi algıları, düşünceleri ve duygularından süzerek edindiği bilgi ve deneyimlerden anlamı keşfetmesi ve yapılandırması sürecidir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde öğrenmeyi öğrenmek esastır.

2. Her öğrenci öğrenebilir.

Her öğrenci, elde ettiği verilerden bir anlam yaratmak, bunu gözden geçirmek ve diğerleri için anlaşılır hâle getirmek üzere çaba gösterir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrenci öğrenebilir olarak kabul edilir.

3. Her öğrenci öğrenirken eski ve yeni bilgiler arasında özgün bağlantılar kurar.

Bilginin yapısı gereği her öğrenci daha derin bir anlama etkinliğini yapılandırmak için eski ve yeni bilgileri arasında özgün bağlantılar kurar. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin yeni bilgi ile eski bilgileri arasında bağlantılar kurmasına önem verilir.

4. Düşünmeyi öğrenmek sorgulayıcı ve yaratıcı düşünceyi geliştirir.

Öğrenci, nasıl düşüneceğini plânlayıp, gözlemleyip, değerlendirerek, sorgulayıcı ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin düşünmeyi öğrenmesine öncelik verilir.

5. Başarabilme duygusu içsel güdülenmeyi sağlar.

Öğrencinin kontrol düzeyi, sorumluluk duygusu, hedefleri, ilgi alanları, yeterlilikleri ve beklentileri başarıma güdüsünü besleyen etmenlerdir ve güdüleme öğrenmeyi etkiler. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin motivasyonuna önem verilir.

6. Öğrenme olumsuz deneyimlerle engellendiğinde zorlaşır.

Her öğrenci doğal bir öğrenme eğilimine sahiptir. Bu eğilim olumsuz deneyimlerle engellendiğinde öğrenme zorlaşmaya başlar. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin başarabilme deneyimini yaşaması için onların bireysel farklılıklarını dikkate alan fırsatlar yaratır.

7. Merak, yaratıcılık ve kompleks düşünmeyi harekete geçiren ödevler öğrenciyi daha zorlarını başarabilmeye güdüler.

Merak, yaratıcılık ve kompleks düşünmeyi harekete geçiren, güdü artırıcı ve öğrenmeyi öğrenmeye yönelik ödevler öğrenciyi giderek zorlaşan ödevler

yapmaya güdüler. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde ödevler her öğrencinin başarabilme deneyimini yaşaması için yaratılacak fırsatlardan biri olarak görülür.

8. Her öğrenci farklı zamanda farklı türde ve farklı hızda ilerleyerek gelişir.

Öğrenmenin gelişimsel doğasına bağlı olarak her öğrenci farklı zamanlarda, farklı gelişim adımları boyunca ilerleyerek gelişir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde öğretim etkinliklerinin ve ortamlarının plânlanmasında farklı öğrenme türleri ve hızları dikkate alınır.

9. Farklı özelliklerdeki öğrencilerin birbirleri ile etkileşimi öğrenmeyi kolaylaştırır.

Farklı özgeçmiş, ilgi ve değerlere sahip bireylerin birbirleri ile etkileşimi, öğrenmeyi kolaylaştırır. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde işbirliğine dayalı öğrenme gibi grup çalışmalarını ön plâna çıkaran öğretim stratejilerine ağırlık verilir.

10. Öğrenciler arasındaki olumlu ilişkiler öğrenmeyi artırır.

Öğrencilerin birbirine destek olması, ilgi ve saygı göstermesi gibi olumlu ilişkiler öğrenmeyi artırır. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde grup çalışmaları ve sosyal etkinlikler öğrenciler arasında olumlu ilişkilerin geliştirilebilmesi için yaratılacak fırsatlar olarak görülür.

11. Her öğrenci öğrenmeye karşı farklı yetenek ve eğilime sahiptir.

Her öğrenci kalıtsal olarak taşıdığı genler ve çevresel etmenlerin bir araya gelmesi ile şekillenir ve bu nedenle öğrenciler öğrenmeye karşı farklı yetenek, tercih ve eğilimlere sahiptir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde bu farklılıklar dikkate alınarak öğretim etkinlikleri çeşitlendirilir ve teknoloji ile desteklenir.

12. Her öğrenci yeni bilgileri kendi kalıplarına göre kavrayıp benzersiz bir anlama yaratır.

Her öğrenci yeni fikirleri inanç, anlama, yorumlama ve tutum süzgeçlerinden geçirerek işler ve benzersiz bir anlama yaratır. Bu nedenle, öğrenci

merkezli eğitimde ölçme ve değerlendirme çalışmalarında her öğrencinin gelişiminde gösterdiği ilerleme dikkate alınır. Öğrenci merkezli eğitim yaklaşımını temel alan etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi sonucu öğrencilerde; merak uyandırma ve plânlama, araştırma ve keşfetme, çözümlenme ve derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama basamaklarını özümseyerek yaşamlarının her aşamasında bilgiyi kullanma becerilerinin gelişmesi beklenmektedir.

Öğrenci merkezli eğitim öğrenciyi merkeze alır ve bu nedenle öğretmen çok önemlidir. Çünkü öğretmen, öğrencideki değişimi ve gelişimi destekleyen en önemli kişidir. Öğrenci merkezli eğitimde öğretmen;

- Açık fikirlidir.
- Çağdaştır.
- Yenilikleri takip eder.
- Öğrencileri için eğitim ortamını en iyi şekilde hazırlar.
- Eğitim teknolojilerini etkin olarak kullanır.
- Öğrencilerinin bireysel farklılıklarını dikkate alır ve onların ihtiyaçlarını

en iyi şekilde karşılar

(<http://uretim.meb.gov.tr/EgitekHaber/s84/yazarlar/Oguz.htm>).

Öğretmenler bütün öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak için gerekli koşulları oluşturmalıdır. Nitekim öğretmenin oluşturduğu sınıf ortamının öğrencinin öğrenmeye karşı tutumunda ve güdülenmesinde etkisi büyüktür.

Aynı şekilde öğrenci merkezli eğitimde yönetici, öğretmen, öğrenci, aile, okul çalışanları ve çevre süreç içerisinde önemli bir yer alır. Eğitim ile ilgili sorunların çözümlenmesi için okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin, ailenin eğitim içerisinde etkin bir biçimde görev alması beklenmektedir.

Eğitim; bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreçtir. Müzik eğitimiyle bireye kazandırılan müziksel davranışlar ve bireyin davranışlarında oluşturulan müziksel değişiklikler, belli

durumlarda belli müziksel davranışlarda bulunmaya çalışma, önceden sahip olmadığı yeni müziksel davranışlar kazanma, mevcut müziksel davranışlarındaki eksiklikleri giderme, müziksel davranışlarını istenilen düzeyde geliştirme ve yetkinleştirme biçiminde olabilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile toplumsal ve kültürel çevresi, özellikle birey ile müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha düzenli, daha etkili, daha verimli ve daha yararlı olması beklenir. Bu beklentiyledir ki, ister genel ister mesleki olsun, müzik eğitimi olabildiğince “örgün” yani “düzenli, planlı ve yöntemli” biçimde gerçekleştirilmeye çalışılır. Buradan da anlaşılıyor ki; programsız bir müzik eğitimi düşünülemez (Uçan: 14, 60). Geliştirilen Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında konular, öğrencilerde toplu çalma bilinci oluşturacak nitelikte ele alınmış, program öğrenme alanları, kazanımlar ve öğretim etkinliklerine dayalı olarak düzenlenmiştir. Programda bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiş, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin yaşantıları dikkate alınmıştır. Program sadece sınıf içi değil sınıf dışı etkinlikleri de kapsamaktadır. Program yaklaşımı; öğrenme-öğretme süreçleri, ölçme-değerlendirme metotları ile öğretmen ve öğrencinin rolüne bakış açısından ve ortaya koyduğu aktif sınıf kültürüyle yeni bir yaklaşımı kapsamaktadır.

Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında kazanımlar; birçok zihinsel beceriyi vurgulamakta, öğrenme süreçlerinde ise aktif öğrenme yöntemlerinin ve öğretimsel işlerin kullanımını gerektirmektedir. Programda bu yöntemlerin kullanıldığı örnek etkinliklere yer verilmiştir. Öğretmenler programda önerilen etkinliklerin yanı sıra kazanımlarda öngörülen bilgi, beceri, değer ve tutumları kazandırmada farklı etkinlikler de planlayıp uygulayabilirler.

2. PROGRAMIN YAPISI

Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı, genel amaçlar, temel beceriler, değerler ve tutumlar, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlik örnekleri ve açıklamalardan oluşmaktadır.

5.1. Genel Amaçlar

Bu program öğrencilerin;

- Şefe uyum ve toplu çalma becerisi geliştirmelerini,
- Türk Müziği ile Batı Müziğini klâsik ve folklorik yönleriyle karşılaştırmalarını,
- Türk müziğinin dünya müziği içindeki yerini analiz etmelerini,
- Müzik yoluyla anlama, anlatma, dinleme ve yaratıcılık gücünü geliştirmelerini,
- Müzik eğitimi yoluyla Türk toplumunun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunmalarını,
- Çalışmalarında zamanı verimli kullanma alışkanlığı kazanmalarını,
- Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk bilinci geliştirmelerini,
- Ülkemizi ulusal ve uluslar arası müzik etkinliklerinde temsil etmelerini,
- Müzik yoluyla millî birlik ve beraberlik bilinci geliştirmelerini,
- Atatürk'ün Çağdaş Türk Müziğine ilişkin görüş ve düşüncelerini yorumlamalarını amaçlamaktadır.

5.2. Temel Beceriler

Günümüz eğitim ve öğretim anlayışında bilgiyi olduğu gibi almak yerine, bilgiyi bulma, kullanma ve bilgiyi yapılandırma ön plana çıkmıştır. Beceri, öğrencilerde, öğrenme sürecinde kazanılması, geliştirilmesi ve yaşama aktarılması tasarlanan kabiliyetlerdir. Bu program ortak becerileri kazandırmanın yanında, alana özgü olarak geliştirilen becerileri kazandırmayı da amaçlamaktadır. Bu beceriler aşağıda gösterilmiştir. Bu becerilere, üniteler göz önünde

bulundurularak, doğrudan verilecek beceri olarak programda yer verilmektedir. Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında yer verilen ortak becerilerin yanında derse özgü becerilerin kazandırılması da esas amaçlardan biridir.

Bu beceriler toplu çalma, şefe uyum, yorumlama ve sahne ve performans becerileridir.

Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi konularının hemen hemen hepsinde farklı düzeylerde kullanılabilen bu beceriler, öğrenme alanlarında kazanımların içeriğinin gerektirdiği şekilde, kazanımlara entegre edilerek verilmiştir. Bu şekli ile öğretim sürecinde kazanımın gerektirdiği beceriler kazanımla birlikte verilmelidir.

Programla ulaşılması beklenen ortak beceriler şunlardır:

- Eleştirel Düşünme
- Yaratıcı Düşünme
- İletişim
- Araştırma-Sorgulama
- Problem Çözme Becerisi
- Bilgi Teknolojilerini Kullanma
- Girişimcilik
- Türkçe'yi Doğru, Etkili ve Güzel Kullanma

(http://programlar.meb.gov.tr/program_giris/yaklasim_2.htm).

Programla ulaşılması beklenen alana özgü beceriler ise şunlardır:

Toplu Çalma Becerisi

Toplu çalma; birlikte müzik yapma, birlikte hareket ederek, birlikte hissederek ve birlikte dikkat ederek gerçekleşir. Toplu çalmada ses bütünlüğünün büyük önemi vardır. İyi bir orkestra, tını bakımından homojen ses yapısına sahip olan orkestradır. Bu yüzden birlikte müzik yapmada birey, kendi partisini

seslendirirken, yakın çevresinden başlayarak tüm orkestrayı dinlemeli ve şefin isteklerini yerine getirmelidir (Tarman-Kıvrak: 29).

Şefe Uyum Becerisi

Orkestra genellikle bir şef tarafından idare edilir. Şefin asıl ve önemli görevi orkestraya “eşit ölçülü hareketleri” vermek üzere ölçüleri belli etmesi, saymasıdır. Ayrıca eseri hissettiği gibi çaldırır, nüansları hissettirir (Erol: 186). Bu nedenle orkestrada bulunan her bir bireyin şefe uyması önemlidir. Aksi takdirde uyumsuzluk baş gösterir ki bu da birlikte müzik yapma prensibine uymaz.

Yorumlama Becerisi

Yorumlama; müzik yapmak sadece yazılmış sesleri çalmak ya da nüans işaretlerine kuru kuruya uymak değil aynı zamanda müziğin dönemine ve seçilen bestecinin tarzına uygun şekilde ve müziğin inceliklerini yakalayıp seslendirmektir. Bireysel çalgı dersleri gibi toplu çalma dersinde de uygulamalar öğrencinin yorumlama becerisini geliştirir.

Sahne ve Performans Becerisi

Sahne ve performans becerisi, teknik ve müzikal anlamda tamamen olgunlaşmış bir eseri, öğrencinin hayal gücünü ve kendi performans gücünü birleştirerek toplum önünde sergileyebilme becerisidir. Bu beceri enstrüman eğitimi gören kişilerin ulaşmayı hedefledikleri doruk noktasıdır. Sahne ve performans becerisini kullanarak müzikal gelişimine yeni boyutlar katabilen öğrenciler için bir üst seviye, sahnede performansı sırasında daha zor ve daha teknik eserlerin icrası olabilmelidir.

Bu becerinin elde edilebilmesi için eserin anlam bakımından imgede yaşatılabilmesi, ezgilerin duyulması ve göz önüne getirilebilmesi, pasajlardaki dinamizmin, nüans ve renklere göre uygulanacak jestlerin ayrıntılı olarak imgeye yerleştirilebilmesi çalışmalarını yapılmalıdır. Bu çalışmalar yıllarla ölçülen çok uzun ve geniş süreçleri gerektirir. Bu süreci tamamlayarak sahne ve performans becerisini mükemmelleştiren öğrenci profilinde, dış görünüm sakin ve hareketler esnek olmalıdır.

5.3. Değerler ve Tutumlar

Değer, toplumun varlığını, işleyişini, devamını sağlamak ve sürdürmek için doğru ve gerekli olduğu kabul edilen ortak düşünce, ahlaki ilke ve inançlardır. Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programının diğer önemli unsurunu da tutumlar ve değerler oluşturmaktadır. Program eğitim, öğretim sürecinde aşağıdaki değerleri de kazandırmayı önemsemektedir:

- Dayanışma
- Hoşgörü
- Sevgi
- Saygı
- Duyarlılık
- Vatanseverlik
- Barış
- Estetik
- Sorumluluk
- Özgüven
- Disiplin

5.4. Öğrenme Alanları

Öğrenme alanı; birbiri ile ilişkili beceri, tema, kavram ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize eden yapıdır. Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Öğretim Programı “öğrenme alanı” adı altında organize edilmiş yapılardan oluşmaktadır.

Öğrenme alanları, programda öngörülen bilgi, beceri, kavram, değerler ve tutumların sistematik bir şekilde ilişkilendirildiği konu alanlarından oluşmaktadır. Bu anlamda öğrenme alanlarına ilişkin program tablosu, kazanımları, örnek etkinlikleri ve gerekli açıklamaların yapılacağı sütunları içeren üç ana bölümden oluşturulmuştur. Programda içeriği belirleyen genel çerçeve, toplu çalışma

eğitiminin içerik ve amaçlarına uygun bir Şekilde organize edilmiştir. Öğrenme alanlarında sınıf düzeyine göre belirlenen kazanımlar ardışık ve bir bütün oluşturacak Şekilde düzenlenmiştir.

Batı Müziği algı Toplulukları dersi üç öğrenme alanı çerçevesinde yapılandırılmıştır.

1. Orkestra Düzeni
2. okseslilik
3. Müzikte Dönemler

Öğrenme alanlarının içerikleri aşağıda yer almaktadır.

1- Orkestra Düzeni

Orkestraya ait temel bilgilerin kazandırılacağı öğrenme alanıdır. Öğrencilerden; en temel toplu çalma deneyimini gerçekleŐtirmesi için notalarını hazırlamış olarak derse gelmeleri, orkestra dersinde belirlenen oturma planlarına uymaları, akort pratiklerini geliştirmeleri ve Şefe uyarak teksesli eserler seslendirmeleri beklenir.

2- okseslilik

Öğrenciler, bireysel çalgı dersinde geliştirdiği entonasyon becerisine, toplu çalma dersinde diğer partileri dinlerken bozmamak becerisini ekleyecektir. Bu beceri; iki sesli, üç sesli, dört sesli eserler seslendirme uygulamalarıyla gelişir.

Aynı zamanda bu eserleri seslendirirken yorumlama becerisinin de gelişimine katkıda bulunmak için nüans ve hız terimlerine uyulur.

3- Müzikte Dönemler

Öğrencilerin, bir Barok, Klasik, Romantik ve ađdaŐ dönem eserlerini dönemlerin özelliklerine ve seçilen bestecilerin tarzına uygun çalabilmesi için dönem özelliklerini, dönemin Şarkı formlarını ve besteci tarzlarını kazanması beklenir. Özellikle müzikte dönemler öğrenme alanı, yorumlama becerisini geliştirmek açısından önemlidir.

3. ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Hayat boyu öğrenen, edindiği bilgi ve beceriyi hayata geçiren fertlerin yetiştirilmesinde öğretim yöntem ve teknikleri de büyük önem taşımaktadır. Çağın gerektirdiği donanımlara uygun hedefler belirlenmiş olsa bile bu hedefleri tamamen geleneksel yöntemlerle gerçekleştirmek mümkün değildir. Öğrenme süreçlerinde öğrencilerin düşünmelerini, araştırmalarını, sorun çözmelerini ve edindikleri bilgi ve beceriyi yeniden yapılandırıp hayata geçirmelerini destekleyen yöntem ve teknikler işe koşulmalıdır. Öğrenci merkezli öğrenme ortamlarında öğretmenin rolünün sınıflardaki geleneksel rolünden farkı; kendi kararlarını uygulamak yerine öğrencilere yol göstermek, önerilerde bulunmak, gerekli durumlarda açıklama yapmak, fikir vermek, rehber olmak ve onların gelişimlerini gözlemektir. Örneğin, öğretmen hangi öğretimsel işin yapılacağı ya da hangi kaynağa bakılacağı konusunda fikri olmayan öğrenciye çeşitli işler ya da kaynaklar önerebilir. Öğrencinin gelişmesinde sorunlarla karşılaştığında önlem almak da öğretmenin sorumluluğundadır. Burada söz konusu olan öğretmenin öğrenciye kendi kararlarını kabul ettirmesi, onun öğrenmesi ile ilgili kararları onun yerine almamasıdır. Öğretmen bilgi aktarıcı, karar verici olmak yerine öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımını sağlayarak, öğrenmeyi kolaylaştırmalıdır. Bilgi ile öğrenci arasında arabuluculuk rolünü üstlenmelidir.

Tablo: Öğretmen ve Öğrenci Merkezli Eğitimin Karşılaştırılması

Öğretmen Merkezli Öğrenci Merkezli

Sınıfta etkinlik Öğretici Etkileşimli

Öğretmenin rolü Bilgi verici, daima uzman Katılımcı, bazen öğrenci

Öğrencinin rolü Dinleyici, daima öğrenci Katılımcı, bazen uzman

Ders ağırlığı Bilgiler İlişkiler

Bilgi kazanımı Hatırlama ve ezber bilginin birikmesi

Sorgulama ve buluş, bilgilerin yeni bilgilere dönüşümü

Başarı göstergesi Miktar Kalite

Ölçme Normlara göre Ölçütlere göre

Teknoloji kullanımı Tekrar ve uygulama İletişim, katılım, bilgiye erişim

(Kaynak: Dwyer, 1994)

<http://www.cndp.fr/collecie/pdf/clasbran.pdf>

Öğrenci merkezli eğitim için yöntem ve tekniklerin belirlenmesi ve bunun sınıfta uygulanması, planlamanın en önemli bölümlerindedir. Öğrenci özellikleri doğru belirlendiğinde ve planlama aşamasına katılımı sağlandığında hedeflere ulaşmak daha kolay olacaktır. Öğrenci merkezli eğitim için benimsenen ilkeler, değerler ve hedefler yöntem teknik ve stratejilerin belirlenmesinde temel oluşturmaktadır. Bu teknik, bir öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi, ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütün olarak tanımlanabilir. Yöntem ve tekniklerin belirlenmesinde etkili olan bazı faktörler vardır. Bunlar: Ulaşılabilecek hedefler, öğretmenin yöntem konusundaki becerisi, içeriğin yapısı, süre, maliyet, kullanım kolaylığı, öğrenci sayısı, derslik ve büyüklüğü, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyi vb. olarak sıralanabilir (Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli, 2004).

Çağdaş yöntemlerde öğrenci; öğrenme sürecine aktif olarak katılmaktadır. Burada öğretmenin rolü; öğrencinin öğrenmesinin kolaylaştırmak için ona rehberlik etmek, öğrencinin öğrenme sürecine katılımını sağlamak için gerekli önlemleri almak ve öğrenciyi sürekli güdülemektir. Öğretmenin ana görevi, öğrenme kaynağı ile öğrencinin doğrudan etkileşimini sağlamak ve gereksinim duyduğunda ona rehberlik etmektir. Bunun nedeni, öğretmenin öğrenciye ne sunduğundan çok öğrencinin ne yaptığı görüşünün benimsenmesidir.

Programda verilen etkinlikler birer öneri niteliğindedir. Öğretmen, bu etkinlikleri aynen kullanabilir veya ekleme ve çıkarmalar yapabilir. Bunun dışında başka etkinlikler de geliştirebilir. Etkinlikler, öğrenci merkezli ve öğrenme sürecinde öğrencinin etkin bir rol üstlenmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Örneğin, öğrencinin sınıfta arkadaşlarıyla tartışarak, görüşlerini açıklayarak, sorgulayarak, başka arkadaşlarına aktararak öğrenme sürecine etkin

olarak katılmasını amaçlamalıdır. Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenlerle karşılıklı iletişime ve etkileşime girmelerini, birbirlerine açık uçlu ve anlamlı sorular sormalarını, araştırma yapmalarını sağlayıcı etkinliklere yer verilmelidir.

4. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme, eğitim ve öğretimin ayrılmaz bir parçasıdır. Eğitim sürecinde programların istenilen başarıyı gösterip göstermediği, öğrencilerden beklenen bilgi, beceri ve tutumların gelişip gelişmediği, ölçme ve değerlendirme yoluyla tespit edilir. Ölçme ve değerlendirme ile eğitim ve öğretim sürecinin sürekli izlenmesi her aşamada ortaya çıkan sorunları tespit ve düzenleme imkânı verir.

Ölçme: Nesnelere, olgularda ya da bireylerde bulunduğu düşünülen özelliklerin gözlemlenip gözlem sonuçlarının sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesidir (Turgut, 1987; Yıldırım, 1999). Ölçme, öğrencilerin neleri bildikleri, neleri yapabildikleri hakkında bilgi toplamak olarak da tanımlanabilir.

Değerlendirme: Gözlem sonuçlarının bir ölçütü veya ölçütler takımıyla kıyaslanıp bir karara varılması işidir (Baykul, 1999; Yıldırım, 1999).

En genel anlamı ile ölçme, bir nesneye ilişkin gözlemlerin sayı ve sembollerle ifade edilmesi, değerlendirme ise ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak, ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma sürecidir.

Ölçme ve değerlendirme, öğretme ve öğrenmenin etkililiğini belirlemek amacı ile yapılan, eğitimle ilgili verilerin toplanmasını ve yorumlanmasını içeren çok adımlı, sistematik bir süreçtir. Ölçme ve değerlendirmenin amaçları genel olarak şu şekilde sıralanabilir:

- Öğrenci başarısını gözlemlemek
- Okulun başarısını gözlemlemek
- Anne-babalara bilgi verebilmek
- Öğrenciler için sınıf geçme ve mezuniyet konularında karar verebilmek
- Öğretim sürecinin verimliliği hakkında yorumlar yapabilmek

Programda, değerlendirme ile sadece öğrenme ürününü değil, öğrencilerin öğrenme süreçleri de izlenir ve bu süreç değerlendirilerek gerektiğinde kullanılan sınıf etkinlikleri değiştirilir. Ölçme ve değerlendirme öğrencinin gerçek yaşamla kendi bilgileri arasında ilişki kurmasını ve karşılaştığı problemlere farklı çözüm yolları üretebilmesini gerektirir.

Öğretmenlerin, öğrencilerin başarısını değerlendirmede birkaç yöntemi birlikte kullanması gerekir. Bu durum her öğrenciye ne bildiğini gösterme konusunda bir şans tanır. Öğretmenin de birkaç aracı birlikte kullanarak öğrencinin ne bildiğini ve ne yapacağını bilmesi bu konuda kendine daha fazla güven duymasını sağlayabilir. Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında değerlendirme ile sadece öğrenme ürününü değil, öğrencilerin öğrenme süreçleri de izlenir ve bu süreç değerlendirilerek gerektiğinde kullanılan sınıf etkinlikleri değiştirilir. Hazırlanmış olan programda değerlendirme, öğrencilerin neyi bilmediğini değil, ne bildiklerini belirlemeye yarayan bir araçtır. Bu amaçla öğretmenler programda yer alan gözlem, görüşme, performans ödevleri, öz değerlendirme formları, projeler, posterler vb. araç ve yöntemleri kullanarak öğrencilerin bilgiyi nasıl yapılandığını ve üst zihinsel becerilerinin ne kadar geliştiğini öğrenim süreci içinde değerlendirirler. Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi için yapılacak değerlendirme etkinliklerinde, öğrencilerin programın tüm boyutlarında sağladığı gelişme ve başarı ölçülmeye ve kaydedilmeye çalışılır. Öğretmenler, öğrencilerin programla ilgili bilgi, beceri, değer ve tutumlara yönelik eksiklerini belirlerken, bireysel gelişimlerini izlerken, karşılaştıkları zorlukları tanımlarken, öğrencileri öğrenmeye ve becerilerini geliştirmeye özendirirken değerlendirme yaparlar. Böylece, değerlendirme öğrencilerin eğitiminde geliştirici bir rol oynar. Öğrencilerin öğrenmesi ve gelişimiyle ilgili elde edilen bilgiler, öğretmenler tarafından kullanılabilmesi gibi öğrencinin kendini değerlendirmesine ve kişisel hedefler belirlemesine de yardım eder.

Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programı, yaratıcı ve eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, araştırma, girişimcilik gibi ortak

becerilerin yanında, toplu çalma, şefe uyum, yorumlama ve sahne ve performans gibi becerileri geliştirmesi bakımından öğrencinin eğitimine önemli katkılar sağlayacaktır. Bu amaçla, geliştirilen Batı Müziği Çalgı Toplulukları dersi öğretim programında, eğitim-öğretim sürecini destekleyici nitelikte çeşitli ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmiştir. Öğretmenler programda verilen ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerini ya da bunlardan esinlenerek ünitelerdeki kazanımlara uygun ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemleri geliştirerek kullanabilirler. Örneğin, derslerin işlenişi sürecinde öğrencilerin yapılan etkinliklere katılma düzeylerini belirlemede gözlem formlarından, grup etkinliklerine katılmalarını belirlemede grup değerlendirme formlarından ya da üniteler sonunda öğrencilerin hangi becerilere sahip olduklarını kendilerinin belirleyebilmeleri için öz değerlendirme formlarından yararlanabilir. Öğretmenlerin etkinliklere yönelik olarak kullanacağı değerlendirme araç ve yöntemleri öğrencilerin gelişimlerini değerlendirmelerinde ve alacakları kararlarda önemli ipuçları verecektir.

ÖZGEÇMİŞ

1980’de Burdur’da doğdu. İlköğrenimini M.Akif Ersoy İlkokulu’nda, orta öğrenimini Burdur Lisesi’nde okuduktan sonra 1999/2003 yılları arasında Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda lisans eğitimini Fakülte Birincisi ve Bölüm Birincisi olarak tamamladı. Niğde Üniversitesi Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Adil VURAL ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Bölüm Başkanı Doç.Dr. Uğur TÜRKMEN’le keman çalıştı. Çanakkale Üniversitesi Öğretim görevlisi Mete GÖKÇE’den koro eğitimi aldı. Lisans öğrenimi boyunca çeşitli konserlerde, koro ve orkestra elemanı olarak görev aldı.

2005 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Kayseri Argıncık Lisesi’ne müzik öğretmeni olarak atandı. Aynı zamanda Kayseri Feyziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar Lisesi’nde bireysel çalgı keman ve batı müziği çalgı toplulukları derslerinde görevlendirme çalıştı. 2007’de Sivas’ a tayin isteyerek Danişment İlköğretim ve Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi’nde görev aldı.

2010 yılında Sivas Muzaffer Sarısözen Güzel Sanatlar Lisesi kadro sınavını birincilikle kazanarak Keman Öğretmeni olarak atandı. Halen aynı okulda bireysel çalgı keman, piyano, batı müziği koro, batı müziği tarihi ve batı müziği çalgı toplulukları derslerine girmektedir. Çeşitli konserlerde Orkestrada Birinci Keman, Türk Sanat Müziği koro şefliği, Batı Müziği Koro şefliği, Türk Halk Müziği Gönüllü Öğretmenler Koro’sunda solist ve korist olarak görev almaktadır. Yurt dışında çeşitli projelerle konserlerde görev almaktadır.

2014’te Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Eğitimi’ni kazandı. Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi A.B.D. Dekanı Prof.Dr. Mustafa Hilmi BULUT’la, Yrd. Doç. Zekeriya KAPTAN’la, Yrd. Doç. İrfan KARADUMAN’la, Yrd. Doç.Özlem ÖZALTUNOĞLU ile çalıştı.

Evli ve iki çocuk annesidir.